Inaugurarea noului tronson al metroului din Madrid : primul bilet de călătorie este cumpărat de generalul Franco

Cancelar

Știrea despre întrevederea pe care președintele Nixon o va avea cu cancelarul Brandt la 1 și 2 mai a stîrnit o puternică surprindere la Bonn, întrucît, pînă acum cîteva zile, purtătorul de cuvînt al guvernului dezmințea orice zvon cu privire la o călătorie a lui Brandt în S.U.A. Într-o declarație dată publicității de Partidul Social Democrat din R.F. Germania se afirmă că momentul vizitei lui Brandt în S.U.A. a fost stabilit în mare parte în funcție de vizita lui Brejnev la Bonn și de unele declarații ale opoziției și presei vest-germane, potrivit cărora relațiile dintre S.U.A. și R.F. Germania ar fi încordate. În declarație se spune, printre altele : „Succesiunea rapidă în timp a întîlnirilor dintre Brandt cu Nixon și Brejnev constituie o dovadă suficientă a echilibrului politicii Bonnului". Pe de altă parte, într-o conferință de presă, purtătorul de cuvînt al guvernului vest-german, Rüdiger von Wechmar, a declarat că președintele Nixon și cancelarul Brandt vor discuta despre relațiile dintre S.U.A. și Germania federală, despre schimburile comerciale dintre S.U.A. și Europa, despre problemele monetare și despre probleme ale N.A.T.O., ca și despre viitoare convorbiri între Est și Vest în problema securității și a reducerii de trupe în Europa.

Dezmințire

Zarva ostilă Uniunii Sovietice din presa britanică — scrie ziarul „Izvestia" — urmărește împiedicarea evoluției normale a relațiilor sovieto-engleze. Ziarul englez „Sunday Express" a publicat recent un articol în care se referă la capturarea de către autoritățile irlandeze a unei nave sub pavilion cipriot avînd la bord „arme de proveniență sovietică", destinate, chipurile, pentru aripa extremistă a Armatei Republicane Irlandeze. Această zarvă provocatoare, lansată de unele organe de presă britanice, urmărește frînarea procesului de destindere în Europa, agravarea situației politice și, în primul rînd, împiedicarea evoluției normale a relațiilor sovieto-engleze, relevă ziarul sovietic.

Extremiști

Primul ministru al Australiei, Gough Whitlam, a declarat că înalți funcționari și ofițeri ai serviciilor de siguranță din Australia au conspirat pentru a ascunde adevărul asupra activității în această țară a extremiștilor croați. Fără a releva numele personalităților implicate în acest „complot", Whitlam a precizat că ele ar fi membre ale unui comitet interministerial, din care fac parte reprezentanți ai Ministerului de Externe, ai procurorului general și ai organizației pentru informații și siguranță. Din documentele capturate de la ustași de către poliția australiană din orașele Sidney și Gulagong, reiese că aceștia instigau la uciderea unor diplomați iugoslavi, la distrugerea unor ambasade și consulate, precum și a unor avioane iugoslave.

Invitat de onoare, cu drept de participare, la tradiționalul concurs de pescuit de la Mörrun Creek : președintele finlandez Urho Kekkonen

Retragere

Plecarea lui Paul Schweitzer, director al Fondului Monetar Internațional în ultimii zece ani, este confirmată oficial, dar, se pare, încă nu se impune nici un candidat pentru a-l înlocui. Schweitzer a anunțat că va părăsi acest post la 31 august. Retragerea sa a fost provocată de refuzul S.U.A. de a accepta un al treilea mandat pentru actualul director al F.M.I.

Prizonieri

Într-un interviu acordat revistei „Newsweek", ministrul de externe al Indiei, Swaran Singh, a declarat că guvernul indian este pe cale să facă „un gest spectaculos" în privința celor 90 000 de prizonieri pakistanezi. „Vom lua în curînd inițiative pentru a reînnoi activitatea diplomatică și pentru a permite realizarea unui progres în direcția normalizării relațiilor".

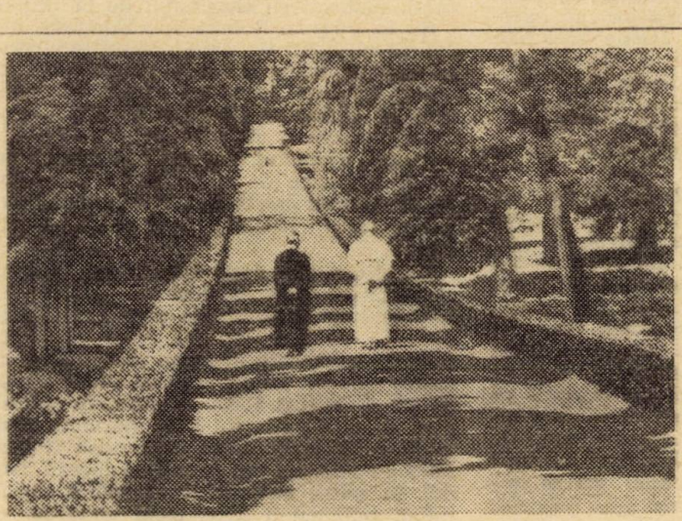

După zece ani de pontificat, Papa Paul al VI-lea se pare că se gîndește la un succesor

Invitație

Ambasadorul japonez în China, Heishiro Ogawa, a făcut o vizită de curtoazie ministrului chinez al afacerilor externe, Ci Pin-fei, căruia i-a prezentat o scrisoare din partea ministrului japonez de externe Ohira. Masayoshi Ohira îl invită pe Ci Pin-fei să facă o vizită în Japonia. Declarînd că va studia pozitiv invitația, ministrul chinez de externe a specificat că este satisfăcut de progresul realizat în relațiile dintre Japonia și China. Invitația adresată ministrului de externe Ci Pin-fei de a vizita Japonia este considerată ca urmărind să pună bazele vizitei premierului Ciu En-lai la Tokio.

Regina Elisabeta a II-a a Angliei la mormintele victimelor de la Aberfan (Welsh). În 1966, un munte de zgură s-a prăbușit peste o școală, ucigînd 116 copii și 28 de adulți

NIMIC NOU LA DALLAS?

John-John și Caroline Kennedy

La cimitirul din Arlington : Robert Kennedy, Sargent Shriver, Jacqueline și Edward Kennedy

• „Unchiul Teddy" și ruptura cu familia • „Cea mai dureroasă serbare"... • Surprinzătorul mariaj de pe insula Skorpios

3

Mircea Grigorescu

A patra generație Kennedy va fi în plină maturitate la începutul viitorului mileniu. Nimic nu ne poate ajuta să prevedem rolul strălucitor sau obscur pe care femeile și bărbații din această extraordinară familie îl vor avea pe atunci. Chiar dacă am presupune că structurile sociale și politice de dincolo de Atlantic vor fi lovite de un imobilism absurd, iar evenimentele istorice nu vor face altceva decît să se repete, clanul Kennedy, marcat, de pe acum, de trei momente tragice (Dallas — 1963 ; Los Angeles — 1968 ; Chappaquiddick — 1969) lasă observatorilor impresia dureroasă că se află pe drumul declinului.

Ultimul său „leader" este Edward Moore Kennedy, actualul senator de Massachusetts. Toată lumea îl știe pe numele său de copil, Teddy, așa cum îl strigau frații săi mai mari, John și Bob, pe pajiștile de la Hyannisport. Edward-Teddy reunește aproape toate calitățile și defectele unui șef de familie american. Ca succesor al părții majore din averea clanului, un fel de patrimoniu inalienabil format din imobile, terenuri și bijuterii, Teddy s-a dovedit moderat, zgîrcit în cheltuieli, cu toate că viața lui extrafamilială n-a fost lipsită de episoade cel puțin agitate, culminînd cu nelămurita moarte a seducătoarei Marie-Jo Kopechne, fostă secretară a fratelui său Bob.

Spre deosebire de acesta din urmă, Teddy Kennedy s-a dovedit foarte puțin afectuos cu Jacqueline, încă înainte ca ea să devină soția armatorului grec Onassis. Pentru Bob, Jackie era o prietenă — pentru Teddy — o străină. Și, mai mult, un fel de străină capricioasă, fantezistă, aflată într-o profundă contradicție temperamentală cu el. Același sentiment ostil față de Jackie îl avea — îl avusese întotdeauna — și Ethel, soția lui Bob, luptătoare pentru drepturile femeilor, dar foarte puțin „mondenă". Acest cuplu cu mentalitate tradițională încerca să perpetueze firea aspră, comportarea antisocială a lui Patrick Kennedy, bunicul irlandez care întemeiase ramura americană a familiei în 1830, după ce emigrase din Irlanda la Boston din cauza unei secete cumplite și a lipsei de cartofi.

Cîțiva prieteni ai familiei — și, în intimitate, însuși „ambasadorul" Sargent Shriver, cumnat cu Jackie și cu Teddy — au acuzat pe noul șef al clanului de îndepărtarea văduvei de la Dallas din rîndurile exclusiviste ale neamului. Jackie, pretindea Teddy, este prea risipitoare, luxul pe care-l face este exagerat, cheltuielile pentru creșterea copiilor sînt exorbitante. Nici relațiile lui Jackie nu-i plăceau — iar dintre prietenii ei, noi și vechi, armatorul Onassis i se părea lui Teddy cel mai antipatic. De aceea, căsătoria cu proprietarul insulei Skorpios a fost interpretată de Edward Kennedy ca un fel de ofensă personală.

Avea Teddy dreptate ? Da și nu ! De pildă, nu, în privința luxului. Ar fi greu de afirmat că Jackie n-a fost și nu este o femeie foarte elegantă. Întotdeauna s-a îmbrăcat la cele mai mari case de mode din Statele Unite și, mai ales, din Franța, dar prețurile pe care le plătea erau, de regulă, foarte disputate și relativ modeste, casele respective compensîndu-se, larg, cu publicitatea pe care o făceau faptului că sînt furnizoarele celei mai cunoscute femei din lume. O redactoare de modă de la revista „Ladies'Home Journal" a stîrnit senzație scriind : „Jacqueline nu se îmbracă scump ci bine și mai ales original, în timp ce alte doamne din aceeași familie se îmbracă tot original, dar prost"...

Lăsînd la o parte capitolul accesoriu al toaletelor, să încercăm a vedea conținutul exact al reproșului pe care l-a făcut Teddy cumnatei sale în legătură cu creșterea copiilor. Se știe că Jacqueline este o mamă extraordinar de atentă, chiar de severă și, în același timp, îndrăgostită de copii, Caroline (astăzi în vîrstă de 16 ani) și John-John (aproape 14 ani). S-a vorbit mai puțin despre drama ei maternă, despre moartea celui de-al treilea copil al său. Îl chema Patrick, în amintirea, desigur, a emigrantului din 1830. Jacqueline l-a născut în octombrie 1963. A fost o naștere grea, posibilă numai după o intervenție chirurgicală neobișnuit de complicată. Din această cauză, ori din altele, copilul a venit pe lume bolnav. După 24 de ore de la naștere, John și Jackie au fost asigurați de medici că Patrick va trăi. Dar după alte 16 ore, a murit. Jackie a resimțit un șoc psihologic puternic — pe lîngă circumstanțele fiziologice grele în care se afla. Medicii i-au recomandat o convalescență de cel puțin trei luni. Totuși, după numai o lună, beneficiind de sănătatea ei sportivă, Jacqueline a plecat, împreună cu John Fitzgerald, în turneul fatal, încheiat cu asasinatul de la Dallas.

Și, în timp ce Robert-Bob Kennedy, pecetluit el însuși de soartă, arăta îndureratei sale cumnate o caldă afecțiune și încerca, în mod spontan, să fie al doilea tată al orfanilor Caroline și John-John, Teddy păstra o distanță nefirească față de copii, ajungînd, doi-trei ani mai tîrziu, să se preocupe de cheltuielile, excesive, făcute pentru creșterea lor. Jackie a reacționat ca o leoaică, refuzînd să-l mai vadă.

La cîteva zile după înhumarea soțului ei, părăsise Casa Albă și se instalase într-o vilă de la marginea capitalei. Nădăjduia că va fi izolată. O curte vastă înconjura casa, care avea un singur etaj, cu multe camere. Copiii erau cu ea. O echipă de 24 de agenți F.B.I. asigura, în schimburi de cîte 8 oameni bine înarmați, paza micilor Kennedy. Cum nu puteau fi găzduiți în vilă, cei opt agenți își făceau rondul în patru automobile. După o săptămînă, publicul a aflat locul unde se retrăsese Jackie. Zeci, poate sute de mașini, de autoturisme și de autobuze parcau în apropierea vilei, revărsau mii de oameni curioși și sute de indiscreți, care voiau, cu orice preț, s-o vadă pe ea și pe copii. De cîteva ori au și fost văzuți ieșind, într-o limuzină blindată, flancată de două automobile de gardă, care provocau reflexia, amară dar justă, că F.B.I. știe să ia măsuri serioase de apărare, însă numai **după** atentate. Jackie, Caroline și John-John se duceau la cimitirul militar Arlington, pentru a pune flori pe lespedea de marmură roșie.

De ce nu s-au retras la Hyannisport ? Răspunsul la această întrebare l-ar fi putut da, mai clar decît oricine, „Unchiul Teddy", catolicul practicant și puritan care nu i-a iertat catolicei de origine franceză, Jacqueline Kennedy, un gest foarte discutat dar și foarte frumos, pentru că împletește cum nu se poate mai impresionant durerea și dragostea. Iată cum povestește un ziarist american, Stephen Birmingham, coleg de profesiune și prieten al Jacquelinei, întîmplarea ce l-a înfuriat pe Teddy.

În chiar ziua înhumării președintelui J. F. Kennedy, micul John împlinea trei ani. Era prea mic pentru a înțelege tragedia, totuși destul de precoce pentru a ști că se pregătise, din timp, cu o săptămînă înainte, serbarea cuvenită aniversării. Conștientă de datoria ei de mamă, Jackie n-a fost nici o clipă în dilemă. Imediat după ce s-a terminat ceremonia de la Arlington și prezentarea condoleanțelor oficiale la Casa Albă, Jackie s-a dus în apartamentul anume pregătit pentru serbarea lui John-John. Copilul avea vreo 20 de invitați, toți între 3 și 5 ani. S-au intonat cîntece de joacă, s-au spus poezioare, în limba engleză și în limba franceză, Jackie a ajutat cîteva fetițe să interpreteze o piesă de teatru, cu balet. John-John a suflat, cu succes, în cele trei lumînări înfipte într-o prăjitură de ciocolată, pe care a vrut, apoi, să o mănînce numai el.. „A face serbarea aceasta îndată după înhumarea soțului ei, cred că a fost, spunea un prieten al familiei Kennedy, cea mai grea încercare, cel mai dureros episod din viața chinuitei Jacqueline. Totuși, ea a mers pînă la capăt, a îndurat supliciul, zîmbind".

Bob Kennedy a omagiat-o pentru dragostea ei de mamă. Dar Teddy a înțeles lucrurile exact pe dos, ca o frivolitate. Iată de ce refugiul la reședința familială, pe odihnitorul domeniu de la Hyannisport, i-a fost refuzat „franțuzoaicei".

În ce privește cheltuielile de creștere, de educație, se afirmă că prea venerabilul clan Kennedy n-a contribuit cu nimic la efectuarea lor. Jackie și copiii au obținut o pensie de stat, suficientă, după opinia lui Teddy și a soției sale — pentru o viață destul de luxoasă. John Fitzgerald avusese, de asemenea, o avere personală, nu de miliardar, firește, dar destul de mare pentru a preocupa pe membrii clanului, care — mai tîrziu — au hotărît, cu acordul complet al văduvei președintelui — să o transforme în valori ferme, rente de stat și aur și să o depună în băncile sigure (ale familiei) pînă la majoratul copiilor. Jackie era, în termeni juridici, dezmoștenită — dar la data cînd s-a făcut operația aceasta destul de ciudată și de puțin delicată, ea devenise doamna Onassis, poziție execrabilă din punctul de vedere al orgoliosilor din clan, însă foarte rentabilă. Jacqueline obținuse, înainte de a pleca în călătorie nupțială pe iahtul lui Onassis, un contract de mariaj care începea prin depunerea în bancă, pe numele ei, a unei sume de 12 milioane de dolari, după cum credeau unii, de 20 de milioane de dolari, după cum a afirmat „prințesa" Lee Radziwill, sora mai mică a lui Jackie.

Cu acest contract matrimonial în poșetă, noua (a patra) doamnă Onassis își putea permite capricii care oamenilor de pe stradă nu le sînt îngăduite niciodată. S-a remarcat, însă, că deși renunța la rangul prestigios de „primă doamnă a Statelor Unite" și trecea în rîndul „celor mai bogate femei din lume", Jackie n-a devenit risipitoare. Dimpotrivă. De cîte ori locuiește la New York — lucru ce se întîmplă tot mai des — în vastul apartament al lui Onassis, închiriat pe numele firmei „Olympic Airways", la nr. 1040 pe Fifth Avenue — Jacqueline cercetează și semnează personal facturile, discută, sau se tocmește, cu furnizorii și nu pierde niciodată ocazia de a economisi cîțiva dolari sau cîțiva cenți. Nu se poate întocmi, în mod serios, o listă separată a cheltuielilor pentru creșterea copiilor : este, totuși, semnificativ faptul că guvernanta lor, Nancy Tuckerman („Tucky"), se află pe statul de salarii al agenției „Olympic Airways", proprietatea lui Onassis, care exploatează linia aeriană Chicago—New York—Londra—Atena, cu două zboruri pe zi. La cifra de afaceri a unei societăți de proporțiile acesteia, întreținerea unei guvernante nu contează în bilanț.

În chiar ziua înhumării, micul John-John împlinea trei ani...

...Caroline, sora cu numai doi ani mai mare, îi oferea în dar jucării

Consecința absolut neașteptată, pentru unii inadmisibilă, a morții violente a președintelui la Dallas a fost văduvia scurtă a soției sale și căsătoria, destul de uimitoare, cu Onassis. Acesta este și motivul, destul de important, firește, pentru care Jackie nu mai face parte din clan, cel puțin din punctul de vedere al noului cap al familiei, Edward, senatorul de Massachusetts.

Prietenii intimi ai Jacquelinei, sora ei, Lee, mama ei, Mrs Hugh D. Auchincloss, guvernanta ei, Tucky, susțin, însă, că adevărul despre fosta doamnă J.F. Kennedy ar fi altul. Unica ei preocupare sînt copiii. Mariajul cu posesorul insulei Skorpios ar fi fost un expedient, un mijloc de a evada, de a fugi nu de durere, ci de locurile și, mai ales, de oamenii care-i aduceau aminte de tragedie. Stephen Birmingham afirmă că Jacqueline și fiica ei Caroline nu pot suporta vederea unei arme de foc. Caroline a avut o criză subită de nervi, urmată de o lungă depresiune psihică, atunci cînd, imprudent, un coleg de școală i-a arătat o pușcă de vînătoare cu lunetă. Alți prieteni din anturajul Jacquelinei Onassis declară că, de multe ori, în ultimii ani, ieșirile ei „în lume", la spectacole, la festivități, au fost întrerupte, brusc, Jackie cerînd să fie scuzată și plecînd fără nici o explicație rezonabilă. N-a stat niciodată mai mult de 5—6 săptămîni într-o localitate, nici pe insula Skorpios. Un vagabondaj continuu, un fel de fugă de ea însăși o chinuiește de aproape un deceniu. Mai statornică a fost doar în anii din urmă, de prin 1969 pînă acum, și anume cînd s-a aflat la New York sau în Florida cu amîndoi copiii.

Invinuirea de „frivolitate" pe care i-o aduce Teddy — probabil cu gîndul, nemărturisit, că Jackie ar fi o piedică în drumul lui către Casa Albă — este adevărată numai ca un reflex al celebrității. Au fost multe cupluri prezidențiale în Statele Unite. Unele au încheiat cariera politică și viața de familie în liniște, altele în anonimat deplin. Au fost și unele cu numele gravat în istorie, în rău sau în bine. Nici un cuplu n-a preocupat opinia publică americană și — în cele din urmă — n-a zguduit-o mai puternic decît John și Jackie. Nu s-a așternut, e drept, prea gros stratul de cenușă a timpului peste dragostea și căsătoria lor, peste moartea lui și supraviețuirea ei, dar nici prea recente nu sînt aceste întîmplări. Oricît de vii, de strigente ar fi problemele de actualitate, tot ce se publică în presa americană despre Jackie, familia ei, copiii ei, orice fotografie care ridică un colț din draperia ce acoperă viața de azi a cuplului distrus la Dallas, provoacă mai mult decît interes, o veritabilă fascinație, în burghezia americană.

„Ladies'Home Journal", revista de familie și modă pe care am citat-o mai sus, a făcut o experiență directă : a solicitat prințesei Lee Radziwill un foileton de 1 000 de cuvinte, care să se intituleze „Amintiri din copilăria noastră" și să povestească ce se întîmpla cu ea și cu Jacqueline pe cînd aveau vîrstele de azi ale copiilor acesteia. Lee Radziwill, ea însăși un personaj de foileton, văduva (prin dispariție) a unui „prinț" cam de operetă, a fost mai întîi „contesă", apoi „ducesă", pentru a obține, curînd după ce „ducele" n-a mai dat pe-acasă, o auto-avansare la cel mai înalt rang de noblețe. Cu toată înălțimea tronului ei imaginar, Lee trăiește, pare-se, la umbra cuplului Onassis, beneficiind de snobismul notoriu al acestui miliardar. Amintirile pe care le-a încredințat ea revistei americane — pe lîngă faptul că au devenit, imediat, cel mai căutat „best-seller", sînt emoționante prin conținutul lor uman și căldura cu care autoarea vorbește despre Jackie, John-John și Caroline.

(Va urma)

Agenția TANIUG

BELGRAD

INTERVIUL ACORDAT DE CANCELARUL WILLY BRANDT ZIARULUI IUGOSLAV „POLITIKA"

Ziarul „Politika" publică, în numărul din 6 aprilie, interviul acordat de cancelarul Willy Brandt corespondentului său permanent la Bonn, Djuka Iulius. Agenția Taniug *transmite cele mai importante părți din acest interviu.*

La întrebarea cu ce sentimente sosește în Iugoslavia primul dintre cancelarii R. F. Germania care vizitează această țară, interlocutorul a spus: „Este exact că aceasta este prima vizită a unui cancelar vest-german în Iugoslavia, ceea ce îmi dă satisfacție, dat fiind că ea marchează un pas mai departe pe calea înțelegerii și colaborării, a încrederii depline între cele două țări ale noastre. De altfel, Iugoslavia nu constituie pentru mine o țară necunoscută. Pe lîngă o vizită particulară întreprinsă în 1955, îmi amintesc cu bucurie vizita întreprinsă, în 1968, la Belgrad în calitate de ministru al afacerilor externe.

Sosesc la dv. cu credința că voi reîntîlni o serie de vechi prieteni și cunoscuți, și în special pe președintele Tito și premierul Biedici, cu care voi putea să efectuez un schimb rodnic de păreri".

Răspunzînd la întrebarea cum apreciază principalele caracteristici ale situației internaționale și, în primul rînd, perspectivele destinderii pe continentul european, cancelarul Brandt a spus, printre altele: „Cred că principala trăsătură caracteristică a situației actuale este faptul că s-a extins concepția că pacea se poate stabiliza independent de contradicțiile politico-sociale și că fronturile politice de pe continent au început să acționeze pe această bază. Lumea se află într-o fază dinamică de dezvoltare. Acest lucru este valabil, în primul rînd, pentru situația din Europa".

Referindu-se la șansele ce le oferă conferința europeană în problemele securității și colaborării, cancelarul Brandt a spus: „Discuțiile pregătitoare de la Helsinki s-au dovedit a fi utile pentru convorbiri general-europene. Cu aceste consultări, evoluția relațiilor dintre Europa răsăriteană și occidentală a intrat într-o fază multilaterală. Considerăm că este posibil să se ajungă la conferința miniștrilor afacerilor externe în vara acestui an, în măsura în care, la Helsinki, se clarifică unele probleme rămase deschise. Sînt convins că este posibil un progres în această direcție".

În legătură cu o întrebare privind convorbirile de la Viena în problema dezarmării, interlocutorul a spus, printre altele: „Considerăm oportun ca negocierile de la Helsinki și Viena să se desfășoare simultan, pentru că există o legătură obiectivă între aceste două teme ce fac obiectul tratativelor, legătură care nu poate fi neglijată".

În răspunsul la următoarea întrebare cu privire la conceptul „politicii răsăritene" a guvernului său, Brandt a spus: „Politica noastră de destindere a fost îndreptată, de la bun început, spre normalizarea relațiilor cu toate statele Tratatului de la Varșovia și legată de perspectiva unei colaborări largi. După cum s-a și putut constata, procesul de apropiere început cu tratatele încheiate cu Moscova și Varșovia a avut drept consecință, în primul rînd, îmbunătățirea schimburilor economice. În ce privește relațiile noastre cu Uniunea Sovietică, aici există mari posibilități de cooperare economică. Și cu Polonia se poate nota un progres, în primul rînd în sfera colaborării economice. În legătură cu Cehoslovacia, în ultimul timp mi-am exprimat de mai multe ori speranța că vom ajunge la un tratat prin care Acordul de la München să înceteze să mai împovăreze relațiile dintre cele două state ale noastre. Ne aflăm în mod nemijlocit în fața etapei de continuare a tratativelor cu guvernul de la Praga. De asemenea, sperăm că în curînd vom stabili relații normale cu Ungaria și Bulgaria, cu atît mai mult cu cît aici nu există probleme bilaterale dificile".

Întrebat cum s-ar putea răsfrînge apropiata vizită a secretarului general al C.C. al P.C.U.S., L. Brejnev, la Bonn, asupra „politicii răsăritene" și, în general, asupra situației din Europa, cancelarul Brandt a răspuns: „Într-o scrisoare pe care secretarul general al C.C. al P.C.U.S., L. Brejnev, mi-a trimis-o personal la 5 aprilie, el și-a confirmat hotărîrea de a veni în R.F. Germania, urmînd ca data exactă a vizitei să fie stabilită de comun acord. Nu încape nici o îndoială că această întîlnire va avea importanță pentru dezvoltarea relațiilor dintre R. F. Germania și Uniunea Sovietică pe plan politic și economic. Dar, se poate presupune că ea va avea importanță și pentru relațiile dintre C.E.E. și Uniunea Sovietică, precum și pentru examinarea problemelor puse în discuție la Helsinki și Viena. Întîlnirea va putea să prezinte importanță pentru un mare număr de alte probleme existente în relațiile Est-Vest. De aceea, salutăm această posibilitate".

Cancelarul Brandt a fost întrebat în continuare: „Cum apreciați rolul și activitatea Iugoslaviei în noua situație europeană și unde vedeți că există identitate sau asemănare în pozițiile R. F. Germania și ale țării noastre? Problematica europeană va ocupa un loc important în apropiatele dv. convorbiri cu președintele Tito și guvernul nostru?"

În răspunsul său, cancelarul Brandt a spus: „Am urmărit cu interes și simpatie calea parcursă de Iugoslavia și sîntem convinși că Iugoslavia independentă și consolidată intern este utilă Europei. Iugoslavia este un factor al păcii în Europa de sud-est. Am văzut cu mare satisfacție modul în care conducerea dv. de stat și opinia publică din țara dv. au urmărit de la bun început cu aprobare și bunăvoință eforturile noastre de destindere a încordării cu Europa răsăriteană, ceea ce a constituit pentru noi un ajutor important.

Convorbirile noastre cu reprezentanții vieții politice din țara dv. și ai U.C.I. au confirmat, în pofida pozițiilor diferite pe plan internațional — Iugoslavia promovează politica de nealiniere, în timp ce noi facem parte din Pactul Atlantic și Comunitatea europeană —, că împărtășim în mare măsură același punct de vedere referitor la problemele politicii practice de pace.

Presupun că problemele europene se vor afla, de asemenea, în centrul atenției convorbirilor cu președintele Tito. Recentele sale declarații referitoare la evoluția actuală confirmă punctul meu de vedere că ne situăm pe poziții apropiate în aprecierea pe care o dăm, cu un optimism prudent, situației din Europa".

Întrebat fiind cum apreciază activitatea țărilor nealiniate pe arena mondială în lumina recentei declarații că R. F. Germania va dezvolta în viitor într-o măsură mai mare relațiile cu aceste țări și ce se înțelege prin această declarație, cancelarul Brandt a spus: „Importanța țărilor, reunite într-o noțiune insuficient de generală, a «lumii a treia», decurge din însuși faptul că fiecare din aceste țări beneficiază de un vot în cadrul Națiunilor Unite și că vocea lor este acolo la fel de puternică ca și a S.U.A. ori a U.R.S.S. Fără îndoială că majoritatea acestor țări sînt în mod deosebit interesate ca pacea să fie menținută și asigurată, dat fiind că numai pacea le oferă posibilitatea de a soluționa problemele lor economice și sociale.

Dacă m-am referit la dorința noastră de a intensifica și dezvolta relațiile cu aceste țări, am avut în vedere și faptul că găsim adesea la ele dorința de a colabora, precum și încredere, ceea ce ne bucură. Dorim să lărgim acest capital în așa fel încît să nu ne dovedim utili numai pe plan umanitar și economic, ci și să netezim în acest fel calea colaborării multilaterale, fie în cadrul C.E.E., fie al Națiunilor Unite.

Dar, nici aici n-ar trebui să se scape din vedere faptul că sucesul acestor eforturi este direct legat de încercările de pacificare și stabilizare a relațiilor în Europa. O Europă în care va fi pace ar putea să-și îndrepte energiile sale materiale și politice spre țările «lumii a treia» și să contracareze încordarea ce se anunță astăzi în cadrul decalajului dintre națiunile industrializate și țările în curs de dezvoltare".

Referindu-se, în continuare, la evoluția și perspectivele colaborării dintre R. F. Germania și Iugoslavia, cancelarul a spus: „Relațiile vest-germano—iugoslave s-au dezvoltat într-un volum și ritm la care mulți nu se așteptau. Numai din 1969, volumul schimburilor de mărfuri s-a dublat. În acest context, consider avantajos faptul că a scăzut surplusul nostru de export, iar ponderea produselor finite din Iugoslavia a crescut mult. Cred că putem privi cu certitudine că pe viitor se va înregistra o evoluție a cooperării nu numai pe plan economic, ci și cultural, unde vom putea folosi și mai bine posibilitățile existente".

Fiind întrebat dacă mai există probleme nesoluționate în relațiile iugoslavo—vest-germane și ce posibilități există în vederea înlăturării dificultăților, cancelarul Brandt a răspuns : „Firește că mai există încă probleme deschise și ar fi iluzoriu să se presupună că în cinci ani putea fi clarificat tot ceea ce a rămas nesoluționat timp de mulți ani. Dar, sînt convins că în cadrul colaborării de pînă acum am creat o bază de încredere, care ne va oferi posibilitatea să găsim soluții, care să corespundă intereselor comune, la problemele încă deschise".

În încheiere, cancelarul Brandt a fost întrebat : „Veți călători în curînd la Brioni și veți avea convorbiri îndelungate cu președintele Tito. Ce așteptați de la această întîlnire și cum vedeți personalitatea președintelui nostru, opera lui politică ?".

În răspunsul său, cancelarul Brandt a spus : „Președintele Tito se află de aproape 30 de ani în fruntea statului dv., ceea ce constituie o realizare de invidiat. Pentru poporul dv., a fost un noroc al destinului faptul că, în anii celor mai mari pericole, a avut un asemenea conducător. Îl consider pe președintele Tito una din cele mai marcante personalități politice ale timpului nostru. Lupta desfășurată în întreaga sa viață pentru independența Iugoslaviei, pentru progresul social și economic, pentru unitatea popoarelor iugoslave i-a adus după sine și recunoașterea de către opinia publică internațională. Politica promovată de președintele Tito a slujit întotdeauna cauza păcii.

Apreciez îndrăzneala lui Tito, înțelepciunea lui de conducător de stat. Mă bucur că voi avea în curînd cu el convorbiri, care, sînt convins, vor fi utile țărilor noastre și păcii în Europa".

MEDUNARODNA POLITIKA

BELGRAD

O. N. U. — FOR AL COEXISTENȚEI PAȘNICE

Stanislaw Trepczynski

președintele celei de a XXVII sesiuni a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite

ÎNCHEIATĂ, în decembrie trecut, a XXVII-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U. a consacrat pe deplin existența unei legături indisolubile între destinderea în relațiile internaționale și dezvoltarea unei colaborări largi, pe de-o parte, și realizarea obiectivelor și sarcinilor aflate în fața organizației mondiale, pe de altă parte.

Sesiunea Adunării Generale s-a desfășurat sub semnul proceselor de destindere înregistrate în special pe continentul european. De la tribuna O.N.U. s-a manifestat satisfacție pentru progresele obținute în pregătirea conferinței europene de securitate și cooperare. În același timp, a fost sprijintă ideea de a înființa sisteme regionale de securitate și colaborare.

Paralel cu tendințele de destindere și de normalizare, precum și cu trecerea de la starea denumită „război rece" la coexistența pașnică, focare de conflicte și de încordare internațională care nu au fost încă stinse au venit să-și reamintească existența. Era vorba de Vietnam, de Orientul Apropiat, de rămășițe ale sistemului colonial, de formule de exploatare neocolonială, precum și de presiunea economică exercitată de marile monopoluri internaționale. Toate acestea contribuiau la crearea unei situații în care cu un picior intram în noua epocă a relațiilor internaționale, în timp ce celălalt se împotmolea în continuare în relațiile vechi ale politicii de poziții de forță. Dar toate acestea indicau că tendințele de destindere predominau, se întăreau, își croiau drum, în ciuda încordărilor și conflictelor.

În cursul celei de a XXVII-a sesiuni, s-a înregistrat un progres substanțial în sferele fundamentale de activitate a O.N.U.: consolidarea păcii și securității internaționale, dezarmare, decolonizare, stabilirea de relații comerciale și monetare echitabile, precum și accelerarea dezvoltării economico-sociale a țărilor din „lumea a treia". Vom cita ca exemple: rezoluțiile privitoare la nerecurgerea la forță în relațiile internaționale; la interzicerea permanentă a folosirii armelor nucleare ; la conferința mondială de dezarmare ; în legătură cu aplicarea declarației privind consolidarea securității internaționale ; la deceniul de luptă împotriva discriminării rasiale; proiectul de convenție privind sancțiunile împotriva crimei de apartheid; rezoluția cu privire la lucrările celei de a III-a Conferințe a O.N.U. pentru comerț și dezvoltare; în legătură cu suveranitatea asupra bogățiilor naturale ale țărilor în curs de dezvoltare; hotărîrile privitoare la apărarea mediului înconjurător.

Inițiativa sovietică, lansată încă în cursul sesiunii precedente și care urmărea convocarea unei conferințe mondiale de dezarmare cu participarea tuturor statelor, a constituit una din temele dominante ale dezbaterii cu privire la dezarmare în cursul celei de a XXVII-a sesiuni. Această propunere reprezenta tranziția spre o etapă nouă a reglementării uriașei problematici a dezarmării generale. Este neîndoielnic că o conferință mondială de dezarmare ar deveni forul în cadrul căruia s-ar desfășura discuții între toate statele, mari, mijlocii și mici, participante la diferitele grupări militare și politice, precum și statele nealiniate, privind probleme atît de importante pentru omenire. Adunarea Generală l-a însărcinat pe președintele sesiunii să formeze un comitet special, care ar avea sarcina să examineze opiniile și sugestiile privind ordinea de zi, data și locul întrunirii unei conferințe mondiale de dezarmare, și să raporteze la cea de-a XXVIII-a sesiune a Adunării Generale.

Cuvîntarea rostită de dr. Salvador Allende, președintele Republicii Chile, în ședința plenară a Adunării Generale, precum și intervențiile lui Amilcar Cabral și Mario Dos Santos, conducători ai mișcărilor de eliberare din Guineea-Bissau și Mozambic, aveau foarte puternice accente antiimperialiste și anticoloniale.

Poziția și activitatea statelor nealiniate au influențat în mare măsură desfășurarea sesiunii. Atitudinea lor hotărît antiimperialistă și solidaritatea lor, care se manifestaseră deja la conferința de la Georgetown, au fost printre factorii de radicalizare a unui mare număr de intervenții și rezoluții în cursul sesiunii. Statele nealiniate, care alcătuiesc grupul cel mai numeros în O.N.U., și-au consacrat toate eforturile transformării O.N.U. într-un instrument eficace de reglementare a marilor probleme internaționale.

Aceste tendințe progresiste s-au bucurat de solidaritatea, sprijinul și înțelegerea țărilor socialiste. Căci ele ofereau o excelentă platformă pentru o colaborare trainică și rodnică. Țările socialiste sînt aliații firești ai statelor nealiniate în lupta lor împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului, pentru pace, securitate și dezvoltare economico-socială.

Climatul de destindere care domnea la sesiune s-a manifestat în special prin lichidarea unei practici discriminatorii față de R. D. Germană, unul din cele două state germane. Faptul că, asemenea R.F. Germania, R. D. Germană a numit un observator permanent la O.N.U., că ea a fost primită în Comisia economică europeană, că și-a făcut intrarea în Consiliul de administrație al Programului pentru apărarea mediului înconjurător uman, a produs o satisfacție deosebită țărilor socialiste, care contribuiau de ani de zile la consolidarea poziției internaționale a republicii germane frățești. Obstacolele care se ridicau în calea primirii în O.N.U. a celor două state germane au fost de fapt complet înlăturate în cursul ultimei sesiuni. De acum înainte, este neîndoielnic că cele două țări vor fi primite anul acesta în organizația mondială. Toate aceste fapte apropie O.N.U. de o universalitate deplină; ele creează posibilități mai mari pentru înfăptuirea sarcinilor sale.

O.N.U. trebuie să poată juca un rol important şi constructiv în condiţiile noi. În ce mă priveşte, sînt încredinţat că lărgirea O.N.U. şi a influenţei ei asupra relaţiilor internaţionale nu sînt cîtuşi de puţin în contradicţie cu dezvoltarea relaţiilor regionale sau bilaterale. În multe cazuri, relaţiile politice pot deveni o platformă eficace pentru reglementarea anumitor probleme internaţionale. În realitate, formele contactelor bilaterale, care creează în lume un climat de destindere consolidînd concomitent pacea, contribuie, în acelaşi timp, la adîncirea colaborării internaţionale în cadrul O.N.U. Relaţiile, indiferent dacă sînt bilaterale sau multilaterale, ar trebui să se completeze reciproc şi să slujească unul şi acelaşi obiectiv : consolidarea păcii în lume.

Sesiunea nu a reuşit încă să aducă elemente noi şi constructive în problema Orientului Apropiat, şi nici să accelereze soluţiile pozitive. Adunarea Generală s-a declarat încă o dată, cu o majoritate enormă, în favoarea realizării consecvente a unei reglementări politice a problemelor conform dispoziţiilor rezoluţiei din noiembrie 1967 a Consiliului de Securitate. Opinia publică internaţională apreciază în mod categoric că soluţiile paşnice sînt reale şi că pot fi obţinute, dar că ele cer să se pună capăt actelor de agresiune şi ca teritoriile ocupate în mod nejustificat să fie restituite.

Cea de-a XXVII-a sesiune a Adunării Generale a dovedit că O.N.U. este un instrument foarte important de colaborare paşnică între state. Sesiunile Adunării Generale, care examinează marile probleme ale lumii contemporane, au devenit un element trainic şi necesar al funcţionării actualelor relaţii internaţionale. De aici, decurge sarcina care revine tuturor membrilor O.N.U. de a contribui la consolidarea acestei organizaţii, la creşterea efectelor activităţilor ei, la îmbunătăţirea funcţionării ei interne. Încercările de revizuire a principiilor fundamentale pe care se bazează O.N.U. nu duc cîtuşi de puţin la înfăptuirea acestui obiectiv. Într-adevăr, practica a dovedit că principiile înscrise în Carta O.N.U. sînt pe de-a-ntregul legitime şi raţionale. Calea consolidării O.N.U. constă într-o mai bună aplicare de către state a principiilor Cartei, în mai multă logică şi perseverenţă în urmărirea unor soluţii care să fie acceptabile pentru toţi. Deşi par prea lungi şi prea puţin rodnice, discuţiile şi negocierile în viaţa internaţională sînt o alternativă mai bună decît o reglementare prin recurgerea la forţă. Chiar şi tratativele cele mai îndelungate costă mai puţin decît conflictul armat.

Le Monde diplomatique

PARIS

„NOUA PREZENŢĂ" A S.U.A. ÎN VIETNAMUL DE SUD

DE LA ACORDURILE din 27 ianuarie, Administraţia Nixon a pus la punct un întreg arsenal de tehnici, care îi permit să intervină în mod direct în afacerile interne ale Vietnamului de sud.

Cele două linii de bază ale intervenţiei directe americane, cunoscute pînă în momentul de faţă, sînt, pe de o parte, programele de „ajutor civil" — care permit instalarea de „experţi civili", iar pe de altă parte — menţinerea unui anumit număr de soldaţi, nave de război şi baze militare.

Cel mai important dintre programele de ajutor civil se afla într-un stadiu avansat la 20 iulie, cînd Pentagonul i-a dezvăluit existenţa în faţa Comisiei Camerei Reprezentanţilor însărcinată cu examinarea bugetului. Iniţial, acest program avea ca scop compensarea reducerii de trupe americane şi a incapacităţii armatei saigoneze de a asigura singură întreţinerea şi folosirea cantităţilor enorme de arme şi echipament perfecţionat, care fuseseră oferite cu generozitate. Reprezentanţii Pentagonului recunoşteau, de altfel, că nu este vorba, de fapt, decît de a înlocui „pe utilizatorii incompetenţi cu furnizorii" şi că în posturile de luptă vor fi plasaţi „experţi". Aceştia urmau — în măsura posibilităţilor — să fie civili de o altă naţionalitate decît cea americană; în fapt însă, în majoritatea cazurilor, pare să fi fost vorba de cetăţeni americani, angajaţi oficial de mari firme civile. Programul nu a atras deloc atenţia atunci cînd a fost publicat la 8 septembrie, dar a căpătat noi dimensiuni în lunile care au urmat. În program se preciza că S.U.A. urmau să trimită aproximativ 10 000 de oameni, care să rămînă în Vietnam cel puţin doi ani, timp în care Saigonul urma să se pună la punct cu tehnica. La începutul lunii decembrie, 5 000 de asemenea experţi erau de acum instalaţi.

Ceea ce nu se spune este că aceşti oameni ar fi cei mai calificaţi pentru a organiza şi a efectua raiduri aeriene în cazul în care S.U.A. ar trebui din nou să-şi folosească puterea aeriană în Vietnam. La sfîrşitul lunii noiembrie, Pentagonul se străduia să refacă secretul în jurul acestui program, de teamă ca el să nu devină stînjenitor în momentul în care S.U.A. îşi proclamau profunda lor dorinţă de pace.

În afara acestui program, alte grupuri americane — mai puţin importante din punct de vedere numeric, urmează să rămînă, de asemenea, pe teritoriul vietnamez. Al doilea grup ca importanţă este constituit de cei 1 000 de funcţionari ai Agenţiei Internaţionale pentru Dezvoltare, care rămîn în Vietnamul de sud pentru o perioadă nelimitată. În ce priveşte acest grup, nu se prevede nici o reducere a efectivelor. În fiecare din cele patru oraşe-cheie din Vietnamul de sud va fi instalat un consulat american. Trebuie adăugate la acestea un mare număr de consulate, răspîndite în localităţile de importanţă mai mică, care vor servi drept bază de operaţiuni funcţionarilor Departamentului de Stat şi C.I.A., şi ale căror efective nu au fost dezvăluite. La începutul lunii decembrie, Departamentul de Stat a comunicat unui număr de 100 înalţi funcţionari că trebuie să se pregătească să plece în Vietnamul de sud, pentru a organiza personalul care urmează să fie repartizat în consulate. Mai tîrziu, Pentagonul a declarat că nu este vorba decît de o neînţelegere, aruncînd astfel un văl pudic asupra unor fapte care ar fi putut mai tîrziu să permită acuzarea sa.

Dar prezenţa americană, care prezintă cele mai mari primejdii potenţiale, este constituită de personalul militar şi forţele aeriene care urmează să rămînă în regiunile învecinate din Indochina. Pentagonul admite că, la ora actuală, în Tailanda sînt 54 000 americani, iar 60 000 se află la bordul navelor Flotei a VII-a, 18 400 în bazele din Filipine, 14 000 în Insula Guam, 6 000 în Taivan şi aproximativ 25 000 în bazele din Insulele Hawai, însărcinaţi cu conducerea generală a operaţiunilor militare şi activităţii de spionaj — ceea ce reprezintă un total de 177 400 oameni. La aceştia mai trebuie adăugaţi efectivul celor cantonaţi în Okinawa sau în restul Japoniei, în total 75 000 militari americani, precum şi personalul trimis în Vietnam şi Tailanda în cursul anului 1972, cu „serviciu temporar". Aceştia au rămas anonimi, numărul lor nu a fost divulgat, dar poate fi vorba de cîteva zeci de mii de oameni. S.U.A. intenţionează să menţină efectivele actuale staţionate în Tailanda, iar bazele speciale de antrenament instalate în această ţară vor primi pe soldaţii armatelor retrase din Indochina. De asemenea, S.U.A. intenţionează să instaleze aici un port de dimensiuni comparabile cu acelea ale bazei navale de la Singapore.

Pentagonul intenţionează să-şi menţină prezenţa aeriană în această regiune, cel puţin cîţiva ani de acum înainte.

S.U.A. doresc ca pilonul principal al forţei regimului Thieu să rezide în puterea sa militară şi în capacitatea de a reprima opoziţia internă ; această politică duce, în mod obligatoriu, la o prezenţă prelungită a americanilor în toate domeniile, atîta timp cît regimul Thieu se dovedeşte incapabil să-şi folosească enormul său arsenal de armamente şi să se bucure de stabilitate economică, ceea ce i-ar permite să facă faţă cheltuielilor pe care le reprezintă asemenea unităţi de represiune. Ministrul apărării, Elliot Richardson, a recunoscut public că regimul Thieu nu se menţine decît datorită ajutorului economic şi sprijinului material al S.U.A. şi, din această cauză, politica regimului saigonez sfîrşeşte întotdeauna, de bunăvoie sau forţat, prin a se conforma dorinţelor americanilor.

Începînd din octombrie 1972, Washingtonul a expediat la Saigon enorme cantităţi de echipament militar, a căror valoare se ridică la miliarde de dolari, printre care 400 noi avioane, care fac ca cele 2 000 de aparate ale aviaţiei lui Thieu să devină cea de-a treia forţă aeriană a lumii. Evident că americanii consideră în prezent Saigonul foarte bine echipat şi că se impune deci să-i furnizeze tehnicieni şi consilieri.

Începînd din luna octombrie, Administraţia a făcut din ce în ce mai des aluzie la un program de ajutor „multilateral", pe o perioadă de cinci ani şi în valoare totală de 7,5 miliarde dolari. Pînă în prezent, nici o naţiune cu oarecare pondere economică nu s-a arătat dispusă să participe la planul „multilateral" preconizat de americani. Japonia, în special, din motive care ţin atît de voinţa sa de a-şi spori prestigiul, cît şi de interesele sale, ar putea să compromită planurile americane de ajutor economic pentru această regiune.

Gabriel Kolko
istoric american

LE JOURNAL D'EGYPTE

INTENSĂ ACTIVITATE DIPLOMATICĂ

(extrase din discursul rostit de președintele Anwar Sadat, în cadrul ședinței lărgite a Comitetului Central al Uniunii Socialiste Arabe din 26 martie 1973)

„În cursul acestei reuniuni, am vrut să rămîn credincios principiilor pe care le-am stabilit împreună și care și-au demonstrat justețea prin aplicarea practică, ele permițîndu-ne să vedem clar și să urmăm cu încredere liniile și hotărîrile pe care le-am adoptat.

V-am promis că vă voi consulta ori de cîte ori un punct deosebit ar apărea pe calea noastră, că îmi voi deschide inima față de voi într-un dialog care să ne permită să ne alegem pasul următor, să știm ceea ce ne putem aștepta de pe urma lui și ceea ce ne va obliga el să ne asumăm. Toate acestea au creat condiții să practicăm o democrație sănătoasă, să revizuim permanent acțiunile noastre, să nu ne lăsăm în seama întîmplării sau surprizelor, permițîndu-ne în toate împrejurările să păstrăm frînele situației și să le dirijăm fără a fi dirijați de aceasta.

Vorbind despre acțiunea noastră diplomatică intensă în perioada care a trecut și în cea care urmează, este cazul să începem cu cei cinci mari care au dreptul de veto în Consiliul de Securitate și care au datorii față de pace, de pacea lumii luată ca o entitate, fără a se ține seama de curente marginale.

Hafez Ismail, consilier pentru securitatea națională, a vizitat U.R.S.S. Această vizită a fost un succes, ca și aceea a lui Awai Ahmed Ismail, ambele în februarie 1973. Sînt în măsură să afirm că, după aceste două vizite, relațiile noastre cu U.R.S.S. au fost repuse în adevăratul lor cadru și pe calea dreaptă care trebuie să le caracterizeze. După două îndelungate ședințe între Leonid Brejnev și Hafez Ismail, Leonid Brejnev și Awai Ahmed Ismail, cred că relațiile noastre au redevenit ceea ce am dorit întotdeauna să fie.

Hafez Ismail a plecat apoi la Londra, unde s-a întîlnit cu primul ministru, ministrul de externe, iar aceștia i-au spus că se consideră angajați de atitudinea luată de țara lor față de rezoluția Consiliului de Securitate și de problema Orientului Mijlociu. Atitudinea britanică a rămas, deci, aceeași.

Hafez Ismail a fost apoi la Washington. S-a vorbit mult despre această vizită, căci chiar în momentul respectiv regele Hussein a vizitat capitala americană, iar Golda Meir era pe punctul să plece acolo. Cît despre noi, am prezentat clar politica noastră cu mult înainte. Hafez Ismail nu a plecat din inițiativă egipteană, nici pentru a lua cunoștință de o inițiativă americană. Pentru a fi clar, afirm că nu ne-am pus în mișcare cu un proiect, nici pentru a ni se încredința vreun proiect, ci numai pentru a intra în contact cu o mare putere care are responsabilități față de pace și despre care noi trebuie să știm ce gîndește. Hafez Ismail s-a întîlnit cu președintele Nixon, William Rogers, H. Kissinger, pentru a ști ce părere au. Poziția noastră, așa cum a definit-o Hafez Ismail și cum am proclamat-o în fața poporului, este că noi nu avem o inițiativă de propus. Dar nici o palmă de pămînt nu va fi cedată din teritoriile noastre și nici un tîrg nu vom admite în legătură cu drepturile poporului palestinian. Am înțeles de la ei că, pentru a pune în mișcare cauza noastră, ar trebui ca noi să consimțim la anumite renunțări. Dar suveranitatea Egiptului asupra teritoriului său trebuie să fie totală și nu acceptăm o soluție separată privind frații noștri arabi, pentru a pune în mișcare cauza noastră, așa cum cere America, în timp ce ea însăși nu are putere să facă presiuni asupra Israelului, cum pretinde ea. La Departamentul de Stat, Rogers se gîndește la o soluție parțială sau tranzitorie : deschiderea Canalului de Suez, soluționarea pe etape ; toate acestea le respingem din principiu. Nu acceptăm o soluție parțială, nici tranzitorie, nici separată.

La întoarcere, Hafez Ismail s-a întîlnit cu cancelarul R. F. Germania. Poziția acestei țări a fost următoarea : ea vrea să mențină o poziție de neutralitate între cele două tabere, cu posibilitatea de a juca un rol dacă împrejurările ar permite aceasta.

În Franța, alegerile erau în pregătire și toată țara era ocupată cu aceasta ; dar, cînd toate aceste operațiuni vor fi terminate, vom stabili un contact cu Franța, a cărei atitudine o cunoaștem.

Rămîne, în sfîrșit, China. Am primit din partea dr. El Zayyat, care a fost în vizită acolo, un raport. Poziția Chinei este neschimbată în ce privește sprijinul total pentru cauza noastră.

Am avut, de asemenea, o activitate diplomatică intensă cu țările nealiniate, Iugoslavia și India, și cu țările socialiste răsăritene. Sayed Marei a vizitat cinci țări socialiste europene și s-a întors de cîteva zile dintr-o călătorie de peste 20 de zile. El Zayyat a încheiat, de asemenea, un turneu în Asia.

Am vrut să pun întreaga lume la curent cu poziția noastră. Vreau să vă comunic un lucru despre care se vorbește în Europa occidentală. S-a spus acolo că «lumea a luat cunoștință de cauza noastră și simte în prezent că aveți o cauză de apărat ; lumea va rămîne indiferentă dacă nu reușiți să o faceți să-și dea seama de existența cauzei. Aceasta depinde de voi, iar nu de America sau de Uniunea Sovietică».

Pe scurt, situația impune organizarea de contacte diplomatice, asumarea răspunderilor noastre în întregime și proclamarea în lume a faptului că avem o cauză, așa cum au făcut Vietnamul și alte țări. Trebuie să înfăptuim o activitate militară serioasă și o activitate politică intensă în toate direcțiile".

PROFIL

HECTOR CAMPORA

președinte ales al Argentinei

Scrutinul de la 11 martie în Argentina a dat cîștig de cauză candidaților Frontului justițialist de eliberare (peronist) : Hector Campora (președinte), Vicente Solano Lima (vicepreședinte).

Născut la 26 martie 1909, în localitatea Mercedes (provincia Buenos Aires), Hector Campora este ultimul din cei șapte copii ai familiei. Președinte al centrului studenților de la facultatea de medicină a Universității din Cordoba (Argentina), apoi al federației universitare din același oraș, studentul Hector Campora este ales, în 1931, președintele Congresului internațional al federațiilor universitare. După ce obține, în 1934, diploma de chirurg-dentist la Universitatea din Cordoba, se căsătorește cu Maria Georgina Acevedo (vor avea doi fii). Profesează stomatologia în orașul San-Andres-de-Giles (provincia Buenos Aires) pînă în octombrie 1944, cînd începe durabila și lunga prietenie cu Juan Peron, pe atunci colonel. În 1946, este ales deputat din partea partidului laburist, care îl susținea pe Peron, și devine unul din apropiații colaboratori ai Evei Peron. Doi ani mai tîrziu, primește președinția Camerei Deputaților, pe care o deține pînă în 1955, anul loviturii de stat care răstoarnă regimul peronist.

Arestat în cîteva rînduri pentru colaborarea cu președintele destituit, Campora evadează din închisoarea de la Ushuaia, în Țara de Foc, și se refugiază în Chile. Rămîne la Santiago de Chile pînă în 1959, apoi se întoarce în Argentina pentru a participa la diverse congrese peroniste. În martie 1966, lovitura de stat militară, care răstoarnă guvernul civil al lui Arturo Illia, interzice activitatea tuturor partidelor politice. Această măsură va fi anulată în 1971, cînd președintele Lanusse repune în drepturi toate grupările politice. La sfîrșitul aceluiași an, generalul Peron îl numește pe Hector Campora delegatul său personal, în locul lui Jorge Paladino, cu care avusese unele neînțelegeri. Hector Campora va lucra activ pentru întoarcerea fostului președinte Peron în Argentina, ceea ce se va întîmpla la 17 noiembrie 1972. La scurt interval după aceea, Peron îl desemnează candidat la președinție din partea partidului său.

POSTA REDACTIEI

Interzicerea zborurilor supersonice

Dumitru Stan, Brașov. Se înțelege că măsura din 27 martie a Administrației federale a aviației (F.A.A.—S.U.A.) de a interzice zborurile civile supersonice deasupra teritoriului Statelor Unite afectează constructorii avionului „Concorde". Dar trebuie să precizăm că, prin această măsură, nu se interzice orice zbor al acestui avion deasupra teritoriului american, așa cum ne scrieți dv. (De altfel, se preciza că zborurile civile supersonice vor fi permise în cazurile „în care se va demonstra că nu se vor produce «bang»-uri la suprafața solului"). F. A. A. tolerează viteze transsonice (între 0,95 și 1,05 mach) și zboruri ușor supersonice, al căror „bang" e absorbit de păturile dense ale atmosferei. Nu trebuie uitat faptul că intensitatea undei de șoc depinde de altitudine, de masa avionului și manevrele pilotului : astfel, mai multe încercări cu „Concorde", în anii trecuți, au arătat că, zburînd la 16 000 metri înălțime și la viteza de 1,15 mach (în jur de 1 300 km pe oră), avionul produce unde de șoc ce nu sînt perceptibile la suprafața pămîntului. Pe de altă parte, chiar zburînd cu viteze supersonice deasupra Oceanului Atlantic, avionul „Concorde", care s-ar îndrepta către aeroporturile de pe coasta nord-americană, ar trebui să treacă la viteze subsonice de îndată ce s-ar apropia de țărm, pentru a putea ateriza. Adăugăm că Statele Unite, deși n-au cumpărat și nu vor cumpăra avioane „Concorde", au acordat constructorilor premiul „Tony Janus" pe 1973, pentru „contribuție semnificativă în domeniul aviației comerciale". Acest premiu se acordă anual, în amintirea primei legături aeriene comerciale din lume (1 ianuarie 1914), realizată de Tony Janus, cu un hidroavion „Benoist", între orașele Tampa și St. Petersburg (Florida).

Ioan Bitto, Timișoara. N. S. Hrușciov a vizitat Statele Unite în septembrie 1959, la invitația președintelui Eisenhower.

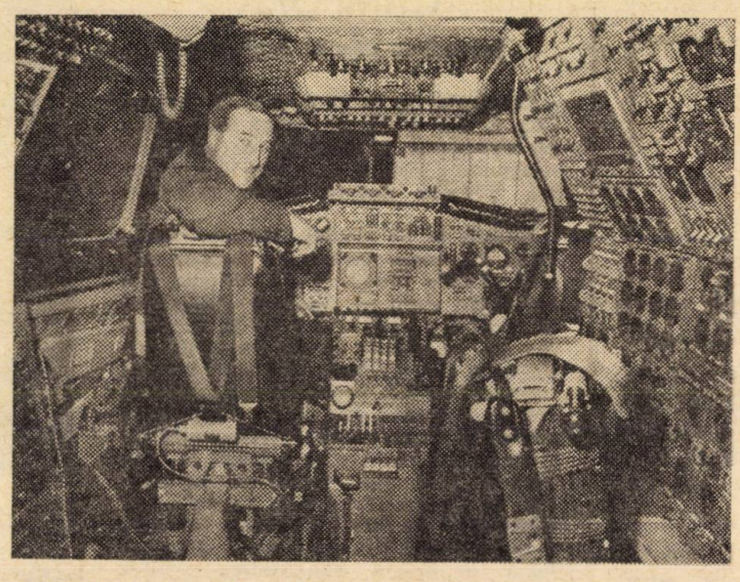

Constantin Căruntu, Hunedoara. Avionul „Concorde" este construit de firma britanică „British Aircraft Corporation" și firma franceză „Aérospatiale". Fotografii ale exteriorului avionului au apărut de mai multe ori în revista noastră. Vă oferim de această dată o imagine de la bordul avionului (cu pilotul Brian Trubshaw). Vă sugerăm și consultarea articolului apărut în nr. 7 a.c. De asemenea, răspunsul adresat cititorului **Dumitru Stan din Brașov** și publicat în acest număr.

Petrolul libian

Tudor Manea, Cluj. Libia numără aproximativ 2 milioane de locuitori, 95 la sută fiind berberi și arabi și locuind în regiunile de coastă. Capitala țării, Tripoli, are aproximativ 380 000 locuitori. Benghazi nu este cel mai mare oraș — 320 000 locuitori. Sporul natural al populației : 2,9 la sută. Economia țării se sprijină, în principal, pe industria petrolului. Într-adevăr, în ceea ce privește producția de petrol s-a remarcat în ultimii ani o scădere: 1970—166 000 000 tone, 1971 — 130 000 000 tone, în 1972 — 117 000 000 tone. Dacă, în 1969, Libia ocupa locul trei în ierarhia mondială a țărilor producătoare și exportatoare de petrol, în 1972 ocupă locul al cincilea, după Arabia Saudită (302 milioane tone), Iran (261 milioane tone), Kuweit (170,5 milioane tone) și Venezuela (161 milioane tone). Această scădere a producției e urmarea măsurilor de conservare a zăcămintelor decretate de guvernul libian. În iulie și noiembrie 1971 au fost naționalizate circuitele de distribuire a produselor petroliere, distribuirea fiind încredințată societății de stat „Brega Oil Marketing Company". În decembrie 1971, a fost naționalizat zăcămîntul de la Sarir, aparținînd companiei British Petroleum, și s-a creat „Arab Gulf Exploration Company". În septembrie 1972, a fost creată „National Brilling Company", societate mixtă libiano-italiană pentru operațiuni de foraj. În noiembrie, același an, a fost semnat un acord de participare libiano-italian pentru exploatarea în comun a unor zăcăminte. Vom reveni cu alte amănunte solicitate într-un articol mai amplu.

I. Haralambie, Timișoara. Sînt foarte numeroase acțiunile întreprinse de diverse observatoare astronomice sau institute de învățămînt superior din întreaga lume în vederea descifrării „tainei pulsarilor". Pentru un răspuns mai detaliat vă sugerăm să vă adresați revistei „Știință și tehnică". Putem preciza că, recent, N.A.S.A. a hotărît să lanseze trei sateliți pentru studierea pulsarilor, a „golurilor negre" din Univers, a stelelor de neutroni etc. Fiecare din cei trei sateliți HEAO (High Energy Astronomy Observatory) va cîntări aproximativ 10 tone și va fi plasat pe orbite circulare la 375 km altitudine, între 1977 și 1979.

George Stănculescu, București. 1. Președintele Comisiei drepturilor omului din cadrul Națiunilor Unite este Radha Krishna Ramphul (Mauritius). 2. Adunarea consultativă a poporului, care alege președintele Indoneziei, este compusă din 920 membri, aleși și numiți.

Gheorghe Lupu, Oravița. Limbile oficiale în India sînt engleza și hindi, dar alte 12 limbi au statut oficial în diverse state care formează India. Potrivit datelor furnizate de recensămîntul din 1961, aproximativ 28 la sută din locuitorii Indiei vorbesc hindi, dar există alte peste 1 600 limbi și dialecte. Ar fi imposibil, prin urmare, să le enumerăm pe toate. Vă oferim, însă, în imaginea de mai jos cîteva din scrierile indiene.

ASSAMESE	অসমীয়া	MALAYALAM	മലയാളം
BENGALI	বাঙলা	MARATHI	मराठी
ENGLISH	ENGLISH	ORIYA	ଓଡିଆ
GUJARATI	ગુજરાતી	PUNJABI	ਪੰਜਾਬੀ
HINDI	हिन्दी	TAMIL	தமிழ்
KANNADA	ಕನ್ನಡ	TELUGU	తెలుగు
KASHMIRI	کٲشُر	URDU	اُردُو

POSTA REDACTIEI

Miniștri chilieni

Sandu Gabriel, București. 1. Din noul cabinet chilian nu mai fac parte militari, cei trei generali, ocupînd funcțiile de miniștri de interne, lucrări publice și mine, fiind înlocuiți cu civili. Iată, de altfel, principalele posturi în noul guvern : afaceri interne — Gerardo Espinoza (socialist) ; afaceri externe — Clodomiro Almeyda (socialist) ; economie — Orlando Millas (comunist) ; finanțe — Fernando Flores (Mișcarea de acțiune populară unită) ; pămînturi și populație — Roberto Cuellar (Acțiunea populară independentă) ; apărare — José Toha (socialist) ; lucrări publice — Humberto Martones (radical) ; agricultură — Pedro Hidalgo (socialist) ; justiție — Sergio Inzunza (comunist) ; locuințe — Luis Matte (independent) ; sănătate — Arturo Giron (independent) ; muncă — Luis Figueroa (comunist). 2. Nu a fost stabilită o dată exactă a vizitoarei călătorii a premierului japonez în Statele Unite. Kakuei Tanaka a fost invitat de președintele Nixon să viziteze S.U.A. în vara acestui an.

Mihai Constantinescu, Brașov. 1. Noul cabinet irlandez (vezi „Lumea" nr. 13) e compus din 10 miniștri aparținînd partidului Fine Gael și 5 miniștri aparținînd partidului laburist. Funcția de ministru de externe este deținută de dr. Garret Fitzgerald (Fine Gael), promotor al aderării irlandeze la Piața comună și un militant pentru soluționarea crizei din Ulster. Garret Fitzgerald este în vîrstă de 46 de ani, a fost profesor de economie politică la Trinity College din Dublin, senator și deputat din 1969. 2. Ultimele alegeri municipale din Irlanda de Nord au avut loc în 1967. Următoarele : la 30 mai. La aceste alegeri, care se vor desfășura pentru prima oară după principiul reprezentării proporționale, cei peste un milion de alegători vor trebui să aleagă 526 consilieri municipali în cele 26 de districte. Vom reveni cu detalii în perioada respectivă.

Radu Constantin, Vaslui. Vă sugerăm consultarea volumelor privind activitatea O.N.U. publicate în ultimii ani de editurile noastre.

Mișcarea indiană americană

I. Vlad, Tîrgoviște. „American Indian Mouvement" (Mișcarea indiană americană) a fost fondată în anul 1968, la Minneapolis (statul Minnesota) de către Dennis Banks, Russell Means și Clyde Bellecourt, în scopul „transformării condițiilor de viață ale indienilor" prin „implicarea din ce în ce mai mult în lupta pentru drepturile civile". Recentele acțiuni de la Wounded-Knee (Dakota de Sud) au fost organizate de membri ai acestei grupări. Dennis Banks, coordonatorul național al A.I.M., declara : „Rolul A.I.M. este de a determina schimbări fundamentale, prin formarea unei conștiințe proprii care să se manifeste în acțiuni sociale. Acțiunea socială implică manifestații în stradă, dar și realizarea unor programe concepute pentru noi, indienii. La Minneapolis am creat «uzine comunitare» : indianul lucrează acasă, potrivit ritmului său. Pot fi astfel asamblate ceasuri, aparate electronice. Trebuie explorat acest sistem de funcționare, pe care noi l-am practicat timp de trei sau patru secole. Trebuie să impunem o imagine a indianului care să nu mai permită senatorilor rasiști din Arizona, Nevada și Utah să deturneze, din rezervațiile noastre, apele Colorado-ului, dîndu-ne în schimb apele lor reziduale".

Marin Volintiru, com. Tărtășești, jud. Ilfov. 1. Împăratul Etiopiei, Haile Selassie I, s-a născut la 23 iulie 1892. A fost proclamat regent în 1916, rege în 1928 și împărat în 1930, după moartea împărătesei Zauditu. După invazia italiană (1935), a fost obligat să părăsească Addis Abeba și s-a refugiat la Londra. În 1941, a revenit în țară, a reinstaurat guvernul și a redeschis parlamentul. 2. Am scris despre accidentele aviatice din ultimii ani. Vom mai reveni.

Ivan Florea, Constanța. Vă sugerăm consultarea articolului „Nimic nou la Dallas ?", publicat în nr. 14 și 15 ale revistei noastre. De asemenea, cartea „Moartea unui președinte", publicată în urmă cu cîțiva ani.

D. Rădulescu, București. Despre acordul privind pirateria aeriană încheiat între Cuba și Statele Unite am scris în nr. 9, cînd am publicat și textul integral al acestui acord. Semnarea a avut loc, simultan, la New York și la Havana. În Statele Unite, ceremonia semnării a avut loc între William Rogers, secretarul de stat pentru afacerile externe al S.U.A., și Iaroslav Zantovski, însărcinatul cu afaceri al Cehoslovaciei, care reprezenta Cuba (în fotografie). La Havana au semnat Raul Roa, ministrul afacerilor externe al Cubei, și ambasadorul Elveției, care reprezenta Statele Unite.

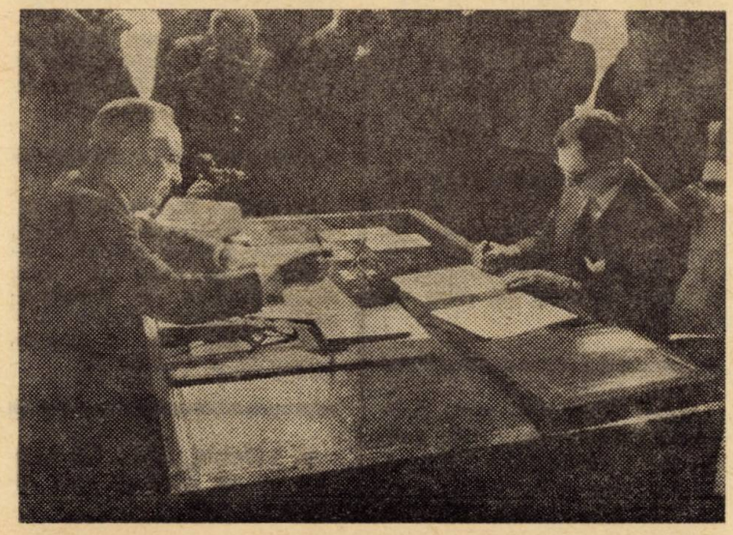

Aurica Gheorghiu, București. 1. Vă oferim fotografia solicitată : dr. Dixy Lee Ray, numită de președintele Richard Nixon în funcția de președinte al Comisiei pentru Energia Atomică. D-na Ray este prima

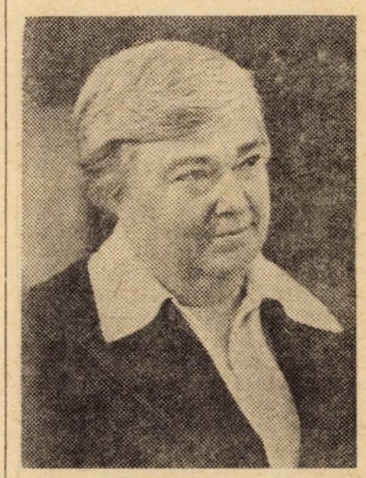

femeie care ocupă această funcție. 2. Vă sugerăm consultarea reportajului publicat în nr. 14 al revistei, în care veți găsi explicarea diferendelor la care vă referiți.

Anton Marinescu, Craiova. Asasinarea, la 10 martie, a guvernatorului general al Bermudei, Sir Richard Sharples (aflat în această funcție din octombrie trecut) n-a fost încă explicată, dar poartă, într-adevăr, pecetea unei anume tensiuni, pusă de unii comentatori în legătură cu situația insulei. După cum se știe, arhipelagul este încă dependent, deși Partidul progresist laburist militează de mulți ani pentru independență. Bermude are 55 000 locuitori (dintre care aproximativ 40 la sută albi) și dispune de un nivel de trai ridicat în comparație cu al insulelor înconjurătoare. Deși nu prea are resurse, industria turismului a înflorit aici în asemenea măsură încît cea mai mare parte a populației (inclusiv un număr însemnat de lucrători sezonieri) este ocupată în turism. După tulburările din 1968 (izbucnite în urma asasinării lui Martin Luther King), mare parte din stipulațiile constituționale discriminatorii au fost abolite, iar partidul United Bermude (de guvernămînt) a acceptat un lider de culoare — Sir Edward Richards.

POSTA REDACȚIEI

Birmania

V. Nistor, Tecuci. Situată în Golful Bengal, între Bangladesh, India, R.P. Chineză, Laos și Tailanda, Uniunea Birmană are o suprafață de 678 000 kmp. și o populație de aproximativ 29 milioane locuitori. Capitala țării — Rangoon — are aproape 2 milioane de locuitori. În jur de 75 la sută din locuitori sînt birmani (înrudiți cu tibetanii) ; 85 la sută sînt budhiști. Limba birmană (aparținînd familiei limbilor indo-chineze) este vorbită de 80 la sută din populație. Uniunea Birmană și-a obținut independența la 4 ianuarie 1948, cînd a devenit republică. În martie 1962, o lovitură de stat militară condusă de generalul Ne Win a dizolvat parlamentul bicameral, instaurînd la putere un Consiliu revoluționar. În anii care au urmat, au fost înfăptuite mai multe transformări eco-

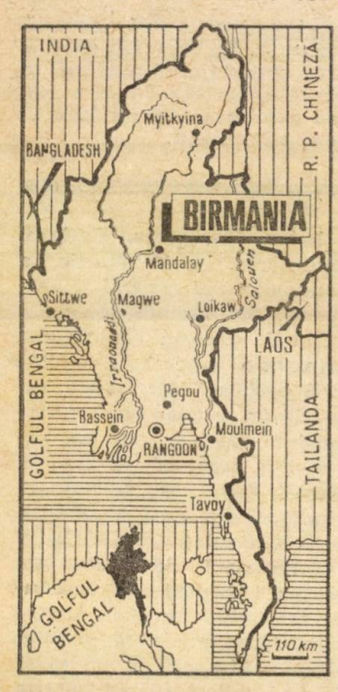

nomice și sociale : toate băncile, companiile și întreprinderile străine au fost naționalizate, exploatarea forestieră și extragerea petrolului au trecut sub controlul statului, comerțul exterior și o parte a comerțului interior au fost naționalizate. Birmania dispune de numeroase bogății naturale: petrol, aur, cărbune, metale neferoase, wolfram, lemn de esență tare. Principalele produse de export : lemn, orez, cauciuc, bumbac, minereuri. (În 1969, totalul exporturilor s-a ridicat la 128,75 milioane dolari). Principalele importuri : mașini și echipament tehnic, oțel, textile, produse chimice și farmaceutice (în 1969, totalul importurilor s-a ridicat la 89,95 milioane dolari). Moneda națională — kyat. Din martie 1962, președinte al Consiliului Revoluționar și premier este Ne Win. De la 20 aprilie 1972, ministru de externe este Kyaw Soe.

Maria Petrescu, Craiova. Iată amănuntele solicitate în legătură cu panourile care protejează celebra „Pietà" și modul în care a fost restaurată statuia : cele trei panouri de sticlă groasă, fabricate la Pisa, sub licență belgiană, au doi centimetri grosime. Panoul central are 550 kg, cele laterale cîte 300 kg. Echipa care a reconstituit statuia a fost condusă de Redig de Campos, director al muzeelor Vaticanului, și compusă din experți restauratori, specialiști în marmură. Au fost adunate toate fragmentele, chiar și infime, de marmură, iar restauratorii au beneficiat de mulajul perfect realizat în urmă cu trei decenii. Dificultățile cele mai mari le-au întîmpinat în restaurarea degetelor mîinii stîngi. Se știe că acestea mai fuseseră rupte o dată, în 1749, cînd „Pietà" a fost transportată în capela în care se află astăzi. Restauratorii acelor vremuri remodelaseră degetele, scurtîndu-le. De data aceasta, s-a hotărît să li se dea o lungime puțin diferită și un schelet inoxidabil. În sfîrșit, o ultimă dificultate cu care grupul de experți a fost confruntat : „pata" rămasă pe pleoapa Fecioarei (ciocanul lui Laszlo Toth, nou, era uns cu un produs antirugină), pată aflată chiar pe o spărtură — nu se putea deci nici zgîria (fragmentele rupte nu s-ar mai fi putut cola perfect), nici aplica un dizolvant (care ar fi fost absorbit de marmura devenită poroasă datorită spărturii). Unul din experți a avut ideea lipirii unei benzi adezive care, dezlipită ulterior, a înlăturat și pata.

Viorel Brad, București. Vă rugăm să precizați conținutul întrebării dv., precum și numărul revistei la care vă referiți.

Mihai Nueleanu, com. Aninoasa, jud. Gorj. Veți găsi cîteva amănunte despre schimbările constituției suedeze în nr. 15 a.c.

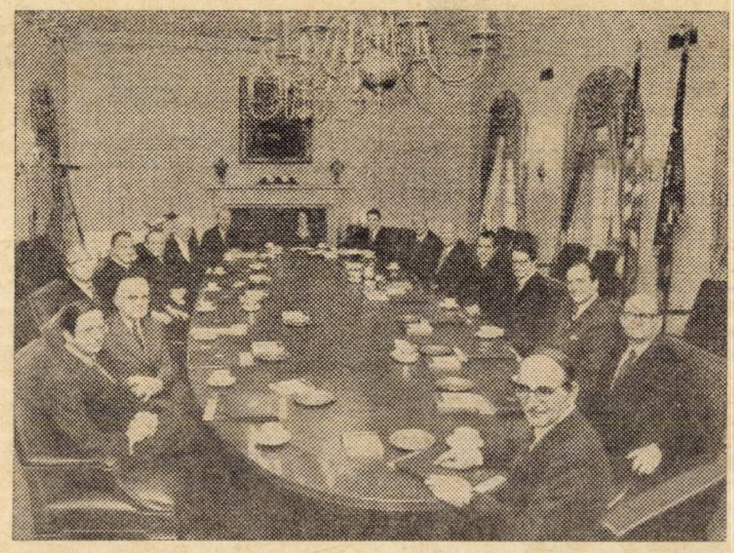

Ilie Grigorescu, Brăila. Iată imaginea solicitată a cabinetului nord-american, la Casa Albă. În partea dreaptă, în centru : președintele Richard Nixon. În jurul mesei, începînd din stînga : James T. Lynn, ministru pentru problemele locuințelor și dezvoltării urbane ; Earl L. Butz, ministrul agriculturii ; George P. Shultz, ministrul finanțelor ; vicepreședintele Spiro Agnew ; Richard G. Kleindienst, ministrul justiției ; Peter J. Brennan, ministrul pentru problemele muncii ; Roy L. Ash, director al Oficiului de management și buget ; Anne Armstrong, consilier al președintelui ; Caspar W. Weinberger, ministru pentru problemele sănătății, educației și prosperității ; Rogers C.B. Morton, secretar de stat pentru afacerile interne ; William P. Rogers, secretar de stat pentru afacerile externe ; președintele Richard Nixon ; Elliot L. Richardson, ministrul apărării ; Frederick B. Dent, ministrul comerțului ; Claude S. Brinegar, ministrul transporturilor ; John A. Scali, reprezentantul S.U.A. la Națiunile Unite. Fotografia nu cuprinde și personalitățile cooptate în Administrație săptămîna trecută.

Maria Barbu, Slatina. În documentarul despre colonialism, publicat în nr. 42 din 1970, am oferit informații ample despre teritoriile dependente. În același număr am publicat și un grafic al țărilor care au obținut independența după cel de al doilea război mondial. Vom mai reveni.

Papp Attila, com. Dumbrava, jud. Timiș. Vă sugerăm să consultați un almanah în care veți găsi datele solicitate.

Al. Oprea, București. În guvernul indonezian există, într-adevăr, un sultan, Hamengku Buwono IX, care ocupă funcția de vicepreședinte (anterior fusese ministru de stat la finanțe, economie și industrie).

V. Văleanu, Sibiu. Vă sugerăm să vă adresați unei reviste de artă.

LUMEA

săptămînal de politică externă editat de Uniunea Ziariștilor din Republica Socialistă România

Redactor-șef
Ion Cârje

Redacția și administrația : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.10. Internațional 18.52.63 și 18.53.55. Telex 197. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Abonamentele pentru străinătate: prin întreprinderea „ROMPRESFILATELIA" — serv. Import-Export Presă — București, Calea Griviței nr. 64–66, P.O.B. — 2001.

C.P.C.S.

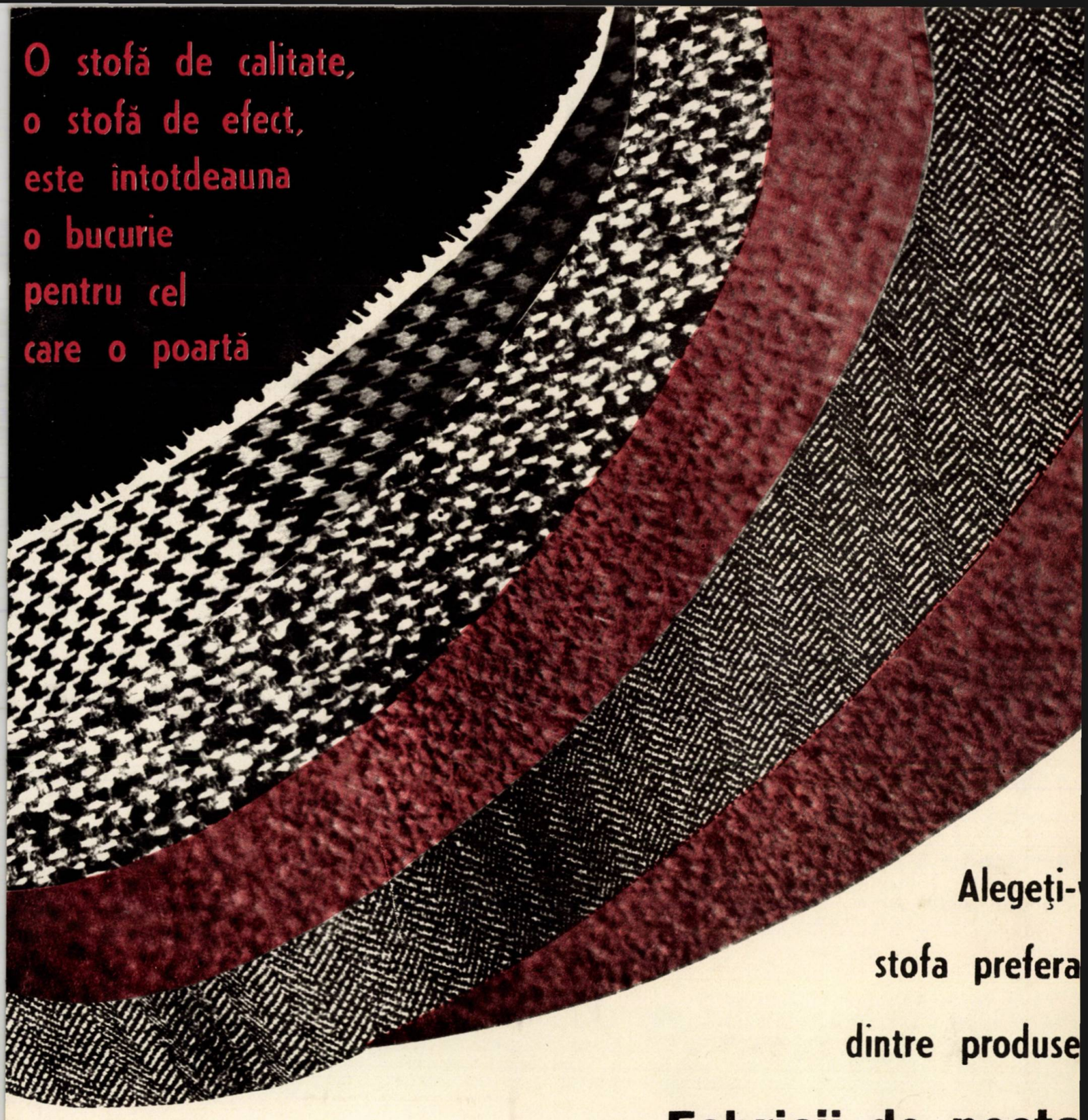

Alegeţi-

stofa prefera

dintre produse

Fabricii de posta

PROLETARUL

Vă informăm de asemenea că secția de covoare
plușate a fabricii PROLETARUL vă pune
dispoziție un bogat sortiment de covoare plușate,
în culori, desene și dimensiuni varia

FABRICA DE POSTAV PROLETARUL BACĂU – Bd. Unirii nr.

Cabinet

INDUSTRIA LOCALĂ

BRAILA

realizează o mobilă practică pentru apartamentul dv :

MASA EXTENSIBILĂ

ușor de amplasat în apartament, masa extensibilă este și îngrijit finisată

Dintre numeroasele sortimente de mobilă, vă mai recomandăm și sufrageria S T Y L, foarte apreciată de cumpărători

CONSILIUL POPULAR
AL JUDEȚULUI
BRĂILA
DIRECȚIA JUDEȚEANĂ
DE INDUSTRIE LOCALĂ
Str. Împăratul Traian
nr., 7 tel. 1.21.68 ; 1.32.56

Lei 2

Nr. 17 19 aprilie 1973

cabinet

LUMEA

CABINETUL DE PARTID SIBIU

MOMENT DE REFERINȚĂ ÎN EVOLUȚIA RELAȚIILOR DINTRE ROMÂNIA ȘI OLANDA

Actualitatea săptămînii:

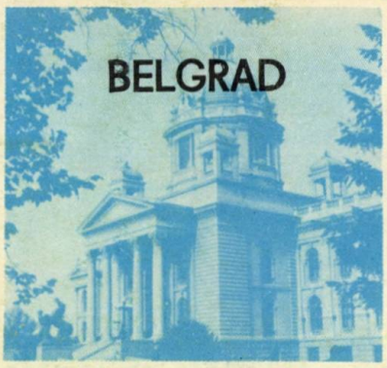

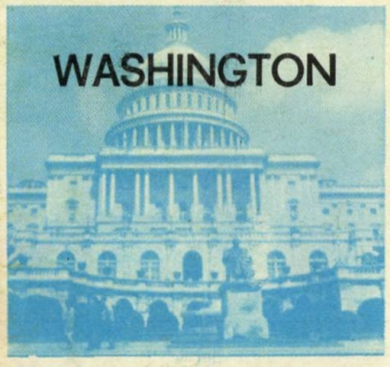

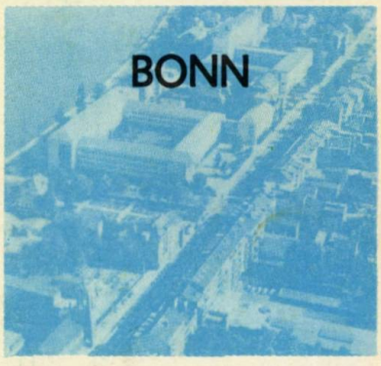

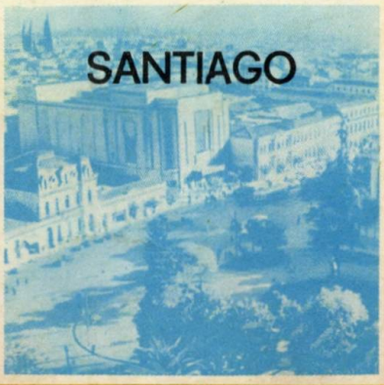

Etapă complexă în dialogul americano – vest-european

Note de drum din China

ASPECTE DIN TIMPUL VIZITEI PREȘEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT, NICOLAE CEAUȘESCU, ÎN OLANDA

Împreună cu familia regală a Olandei

Moment al întîlnirii cu parlamentarii olandezi

Ceremonia semnării Declarației solemne comune

LUMEA

17 495

19 aprilie 1973

ARTICOLE ȘI CORESPONDENȚE

Moment de referință în evoluția relațiilor dintre România și Olanda. Constantin Țintea 2

Atena. Relațiile româno-elene. Ion Badea 4

Washington. Reforma legislației comerciale. Constantin Alexandroaie 5

Bonn. Congresul P.S.D. a afirmat continuitatea. N. S. Stănescu 6

Santiago de Chile. Expresii ale solidarității. Eugen Pop 7

Belgrad. Vizita cancelarului Brandt. Simion Marcovescu 8

La ordinea zilei : revizuirea O.S.A. Anca Voican 9

Revoluția de la 1848 în mărturiile vremii 10

Orientul Apropiat. Tratativele și nu armele pot duce la o reglementare durabilă. Dumitru Constantin 12

Etapă complexă în relațiile S.U.A. – C.E.E. George Serafin 14

Nimic nou la Dallas ? (IV). Mircea Grigorescu 22

Ancheta magistratului Infelisi. Enzo Catania și Piero Vigorelli 24

DIN ȚĂRILE SOCIALISMULUI

Societăți poloneze cu capital mixt. Gheorghe Ciobanu 13

REPORTAJ PE GLOB

R. P. Chineză. Fluviul viu. Nicolae Simionescu 16

INTERVIUL NOSTRU

Samora Machel, președintele FRELIMO 18

RĂSPUNDEM CITITORILOR

Regatul Sikkim în actualitate. Liana Enescu 19

1000+1 20

PUNCTE DE VEDERE DIN PRESA MONDIALĂ

Izvestia, Rabotnicesko Delo, Trybuna Ludu, La Libre Belgique, Jeune Afrique 26–29

PROFIL

Charles David Ganao, ministrul afacerilor externe al Republicii Populare Congo 29

POȘTA REDACȚIEI 30–32

CABINETUL DE PARTID SIBIU

DUPĂ încheierea vizitei în Olanda a președintelui Nicolae Ceaușescu, un comentariu despre semnificațiile dialogului București—Haga și perspectivele dezvoltării relațiilor româno-olandeze la pag. 2

ACTUALITATEA politică a săptămînii : de la Belgrad — o corespondență prilejuită de vizita cancelarului Brandt în Iugoslavia (pag. 8) ; la capătul a patru zile de aprinse dezbateri, Congresul P.S.D. de la Hanovra reafirmă continuitatea orientării politice a Partidului Social-Democrat (pag. 6) ; un act cu grave implicații : comandouri israeliene au pătruns în Beirut ucigînd cîțiva lideri ai mișcării palestiniene ; la pag. 12 — un comentariu ; despre mesajul președintelui Nixon asupra comerțului — o corespondență din Washington (pag. 5)

125 DE ANI de la Revoluția din 1848. Istorica epopee în mărturiile vremii (pag. 10)

VIITORUL raporturilor dintre Statele Unite și Europa occidentală este scrutat cu vădită preocupare de o parte și de alta a Oceanului Atlantic. O analiză a situației la pag. 14

NOTE de drum din China : trei orașe cu trei personalități diferite : Pekin, Nankin, Șanhai (pag. 16)

SIKKIM — un regat la 3 000 de metri înălțime ; la pag. 19, despre ce se întîmplă la Gangtok

„ANCHETA magistratului Infelisi" sau despre afacerea interceptărilor convorbirilor telefonice în Italia (pag. 24)

UN NOU episod din viața familiei Kennedy : Jackie și Onassis în anul 1973. Doliu pe însorita insulă Skorpios (pag. 22)

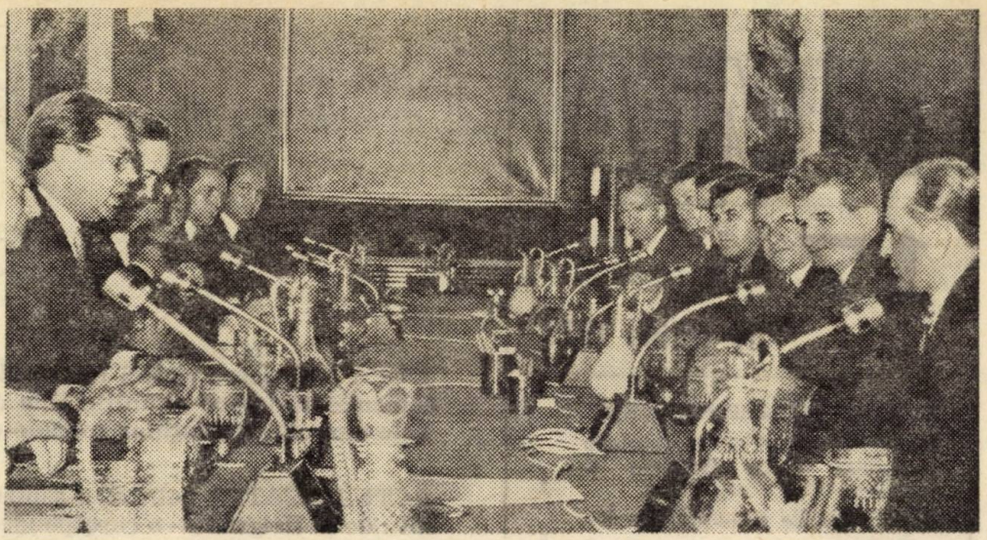

Moment de referinţă în evoluţia relaţiilor dintre România şi Olanda

Constantin Ţintea

Urmărită cu un profund interes în cercurile oficiale şi în rîndul opiniei publice din Olanda, vizita efectuată în această ţară de preşedintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceauşescu, împreună cu tovarăşa Elena Ceauşescu, la invitaţia Reginei Juliana şi a Prinţului Bernhard, însumează, fără îndoială, toate trăsăturile unui eveniment de referinţă în evoluţia relaţiilor dintre cele două ţări, constituind totodată o contribuţie majoră la soluţionarea problemelor contemporaneităţii, prin abordarea lor realistă, prin formularea clară şi hotărîtă a principiilor ce trebuie să guverneze astăzi raporturile interstatale. Sînt aprecieri pe deplin îndreptăţite, confirmate, de altfel, de contactele cu o serie de oficialităţi olandeze ca şi de impresiile schimbate cu reprezentanţi ai presei locale.

Au fost trei zile deosebit de dense, în care manifestărilor oficiale la cel mai înalt nivel li s-au adăugat întîlniri cu membri ai parlamentului şi guvernului, cu organele administrative din oraşele vizitate, cu reprezentanţi ai cercurilor economice şi comerciale, cu numeroşi oameni ai muncii. Acest al doilea aspect, şi anume caracterul de lucru al vizitei, a fost deosebit de pregnant, fiind constant subliniat de presa olandeză. Preşedintele Nicolae Ceauşescu a dorit să cunoască direct realizările poporului olandez într-o serie de domenii — realizări într-adevăr remarcabile şi este suficient să amintesc, de pildă, impresia compleşitoare ce ţi-o lasă victoriile concrete în seculara încleştare cu marea —, să exploreze posibilităţile de extindere a schimburilor de valori materiale şi spirituale între România şi Olanda, în ideea nobilă că aceasta corespunde intereselor celor două popoare, cauzei păcii şi progresului în lume.

Au fost vizitate, cu acest prilej, mari obiective industriale ca: uzinele „Fokker", „Philips" sau „Akzo", au fost survolate cele 705 000 ha de terenuri fertile smulse mării în ultimii 500 de ani, am văzut apele acum îmblînzite ale fostului golf Zuyderzee, ne-am făcut o idee despre proiectele grandioase ale viitoarelor polderizări, menite să sporească suprafaţa ţării de la 34 milioane la 40 milioane km². Întîlnirile cu factorii de răspundere olandezi au prilejuit afirmarea dorinţei sincere a acestora de a căuta, împreună cu partenerii români, căi de colaborare reciproc avantajoase în domeniul producţiei, al schimbului de tehnologii şi experienţă, de a realiza acţiuni de cooperare fructuoasă pentru ambele părţi. Hotărîrea reciprocă de a se acţiona în această direcţie s-a concretizat în primul rînd, după cum este cunoscut, în semnarea Protocolului celei de-a III-a sesiuni a Comisiei mixte româno-olandeze de cooperare economică, industrială şi tehnică, document destinat să asigure dezvoltarea cooperării între întreprinderi române şi olandeze în domeniul industriei construcţiei mecanice şi electrotehnice, al aeronauticii, industriei chimice, industriei uşoare, agriculturii şi industriei alimentare. Cele două părţi au convenit, totodată, să sprijine organizarea unor schimburi de misiuni economice între Camera de Comerţ a României şi Camera centrală pentru promovarea comerţului din Olanda şi să înceapă într-un viitor apropiat negocieri în vederea încheierii unei Convenţii de navigaţie maritimă.

Dînd glas satisfacţiei ţării noastre faţă de aceste prime rezultate ale vizitei, preşedintele Nicolae Ceauşescu a exprimat, la întîlnirea cu reprezentanţii presei şi radioteleviziunii olandeze, **„convingerea că va avea loc o extindere a colaborării în toate domeniile de activitate, inclusiv intensificarea contactelor la diferite niveluri, precum şi a schimburilor economice, tehnico-ştiinţifice, culturale şi turistice. Sperăm** — a spus tovarăşul Nicolae Ceauşescu **— că aceste contacte şi convorbiri vor fi concretizate şi vom realiza o colaborare corespunzătoare intereselor ambelor popoare şi în avantajul lor reciproc".**

Însemnătatea majoră a vizitei, caracterul ei de model pentru manifestările de această natură rezidă, însă, în formularea precisă a cadrului necesar desfăşurării relaţiilor noi interstatale, inclusiv a legăturilor economice şi comerciale. A devenit evident că, astăzi, este nu numai posibil, dar şi absolut necesar ca ţări cu sisteme social-politice diferite să valorifice ce au în comun, să conlucreze pentru dezvoltarea lor proprie, pentru înfăptuirea păcii şi progresului general. **„România şi Olanda** — declara în acest sens preşedintele ţării noastre — **au orînduiri sociale diferite şi, din păcate, fac parte şi din blocuri militare opuse. Dar aceasta nu poate şi nu trebuie să împiedice popoarele noastre să colaboreze, să acţioneze pentru o lume fără blocuri militare, în care nu armele, ci inteligenţa, ştiinţa şi cultura să aibă cuvîntul hotărîtor. Popoarele, deci şi popoarele român şi olandez, trebuie să trăiască în colaborare şi pace, deoarece numai astfel fiecare naţiune poate să-şi pună în valoare toate capacităţile sale, poate să-şi asigure dezvoltarea economico-socială, bunăstarea şi fericirea".**

„Popoarele, arăta la rîndul său şeful statului olandez, **au nevoie unele de altele. Cele două ţări ale noastre trebuie, fiecare în felul său şi cu mijloacele de care dispun, să folosească totul pentru a instaura o lume paşnică, deci demnă de fiinţa umană".**

Expresia acestei juste poziţii a constituit-o, după cum se ştie, semnarea Declaraţiei solemne comune, moment cu adevărat istoric, menit să exercite o influenţă pozitivă nu numai asupra relaţiilor dintre România şi Olanda, ci şi asupra celor dintre popoarele Europei şi ale întregii lumi. Al cincilea document de acest fel — după cele încheiate cu Belgia, Luxemburg, Pakistan şi Sudan — Declaraţia proclamă principiile pe care cele două ţări înţeleg să-şi aşeze relaţiile reciproce, ca şi relaţiile cu celelalte state: dreptul fiecărui stat la respectul suveranităţii şi independenţei sale, precum şi obligaţia statelor de a trăi în pace unele cu altele într-un spirit de bună vecinătate ; egalitatea în drepturi a tuturor statelor ; dreptul inalienabil al tuturor popoarelor de a dispune liber de ele însele, de a-şi alege şi dezvolta liber propriul lor sistem politic, social şi economic, în conformitate cu voinţa şi interesele lor, fără nici un amestec din afară ; abţinerea de la folosirea forţei sau ameninţarea cu forţa împotriva unui alt stat, sub orice pretext, fără a aduce atingere dreptului natural de legitimă apărare, individual sau colectiv, al fiecărui stat, conform articolului 51 din Carta Naţiunilor Unite ; abţinerea de a recurge la ameninţarea cu forţa sau la folosirea forţei pentru a viola frontierele internaţionale existente ale unui stat sau ca mijloc de reglementare a diferendelor internaţionale şi a chestiunilor referitoare la frontierele statelor ; neamestecul sub nici un pretext, în treburile care ţin de competenţa naţională a unui stat ; soluţionarea diferendelor dintre state exclusiv prin mijloace paşnice ; dreptul şi datoria statelor, indiferent de sistemul lor politic, eco-

nomic și social, de a coopera între ele în diferite domenii în vederea menținerii și întăririi păcii și securității și de a favoriza progresul economic și social al tuturor națiunilor.

„Astăzi, releva președintele Nicolae Ceaușescu la dineul de gală oferit în onoarea Reginei Juliana și a Prințului Bernhard, **aproape nimeni în lume nu mai neagă justețea acestor principii ; dimpotrivă, toți le afirmă. Este adevărat, însă, că de la a le afirma pînă la a le îndeplini este o anumită distanță".** Iată de ce — și această opinie am descoperit-o frecvent în convorbirile pe care le-am avut în diferite cercuri olandeze — a devenit imperios necesar, mai mult ca niciodată pînă acum, ca principiile general acceptate să fie traduse în fapt de toate statele, față de toate statele, indiferent de dimensiunile lor teritoriale, dezvoltarea economică sau potențialul militar. **„Fără îndoială că, în măsura în care aceste principii, pe care România și Olanda s-au angajat să le pună la baza colaborării dintre ele și a conlucrării cu alte state, se vor afirma cu putere în viața internațională, vom asista la accentuarea destinderii, la crearea unei lumi mai bune"** — declara, în această privință, președintele Nicolae Ceaușescu la ceremonia semnării documentului.

Între România și Olanda există o deplină identitate de vederi în ceea ce privește rolul țărilor mici și mijlocii în lumea actuală, dreptul lor de a participa la soluționarea problemelor internaționale fundamentale, care le interesează în mod vital. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a afirmat fără echivoc acest drept în toastul la dineul oferit în onoarea sa și a tovarășei Elena Ceaușescu de suverana Olandei : **„Considerăm că toate țările — fie ele mari, mijlocii sau mici — trebuie să participe cu drepturi egale la viața politică mondială, la rezolvarea problemelor majore cu care este confruntată lumea contemporană". „Contribuția Olandei la instaurarea unei lumi pașnice** — accentua această idee Regina Juliana — **n-ar putea fi limitată de frontierele întinderii și puterii sale. Originalitatea, inteligența, perseverența, precum și forța morală s-au dovedit în nenumărate rînduri valoroase pe plan internațional, acțiunile României, pe care dumneavoastră, domnule președinte, ați știut atît de bine să le inspirați, fiind un exemplu în acest sens".**

România și Olanda, care au trebuit să depună eforturi intense pentru a-și vindeca rănile cauzate de trecutele războaie mondiale, sînt interesate în mod egal în reglementarea situației generale în Europa. În cadrul schimburilor de vederi pe această temă, cele două țări — informează Comunicatul Comun dat publicității la sfîrșitul vizitei — au apreciat pozitiv actualele convorbiri multilaterale pregătitoare de la Helsinki, atmosfera constructivă în care se desfășoară și și-au exprimat speranța că ele vor duce la convocarea într-un viitor apropiat a conferinței general-europene pentru securitate și cooperare. **„Sîntem cu toții** — releva tovarășul Nicolae Ceaușescu — **martorii unor mari transformări în viața internațională, ai afirmării unui curs nou, îndreptat spre destindere și colaborare între state, la a cărui dezvoltare România este hotărîtă să-și aducă întreaga sa contribuție. Animată de această hotărîre, țara noastră a participat activ — și va participa și în viitor — atît la pregătirea, cît și la desfășurarea cu bune rezultate a conferinței general-europene consacrate colaborării și securității pe continent. Considerăm că toate popoarele Europei sînt interesate ca viitoarea conferință să ducă la realizarea unui consens privind dezvoltarea fără nici un fel de îngrădiri și discriminări a colaborării și schimburilor economice și tehnico-științifice între toate statele continentului, promovarea largă a schimburilor cultural-artistice, turistice, a schimburilor de persoane, ca mijloc de adîncire a cunoașterii reciproce, de lichidare a neîncrederii și de apropiere între națiuni".**

La uzinele „Philips"

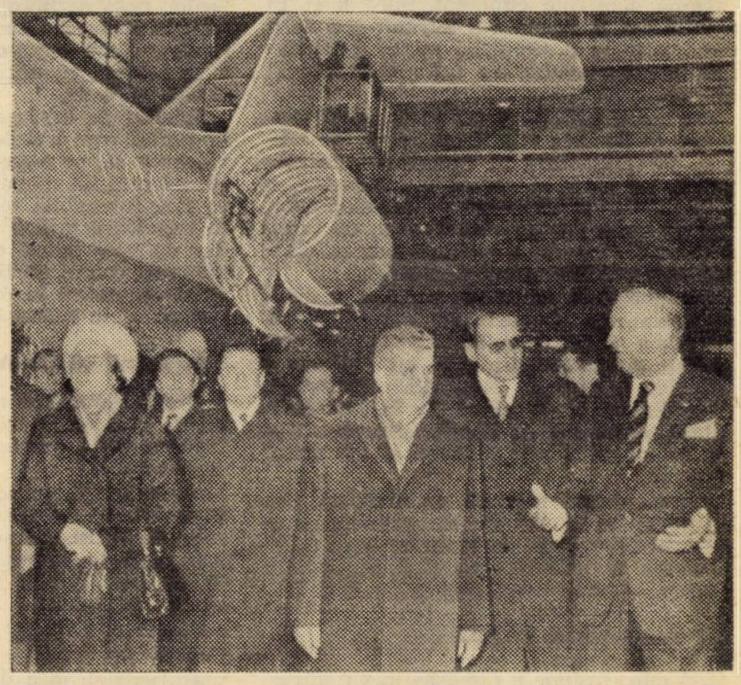

În vizită la uzinele „Fokker — V.F.W."

„Întocmai ca și România, a subliniat la rîndul său primul ministru olandez, **țara mea participă activ la convorbirile preliminare și cele două delegații ale noastre se consultă cu regularitate și într-un mod aprofundat. Scopurile noastre sînt evidente. Nu ar fi bine pentru Europa ca situația să rămînă în stadiul actual, deoarece aceasta ar însemna ca, ani de zile de acum înainte, continentul nostru să poarte povara unor opoziții care decurg într-o mare măsură din cel de-al doilea război mondial. Noi trebuie să ne gîndim mai degrabă la o abordare dinamică a numeroaselor probleme care se pun pe continentul nostru, pentru a putea crea o colectivitate europeană armonioasă".**

În cadrul convorbirilor și schimburilor de vederi, părțile au abordat, de asemenea, o serie de alte probleme internaționale. Ele s-au pronunțat pentru reglementarea pe cale politică, prin negocieri, a litigiilor dintre state, pentru lichidarea focarelor de tensiune și a conflictelor care persistă încă în diferite zone ale globului. Părțile au subliniat importanța pe care România și Olanda o acordă întăririi rolului și eficienței O.N.U., ca instrument pentru menținerea păcii și securității internaționale, și au hotărît să dezvolte cooperarea stabilită între reprezentanții lor în acest for internațional.

Primirea călduroasă rezervată pretutindeni în timpul șederii în Olanda președintelui Consiliului de Stat a reflectat prietenia și sentimentele de stimă reciprocă dintre popoarele român și olandez, considerația deosebită de care se bucură peste hotare tovarășul Nicolae Ceaușescu, respectul față de progresul economic și rapid al țării noastre. **„Compatrioții mei** — declara primul ministru Barendt Biesheuvel — **admiră creșterea economică pe care o cunoaște România sub influența și dinamismul dumneavoastră, domnule președinte. Poporul român poate fi mîndru de realizările obținute și pe care le datorează perseverenței și eforturilor sale".** Sentimentele de profundă stimă față de personalitatea președintelui Nicolae Ceaușescu, față de România au constituit o constantă pregnantă a tuturor manifestărilor programului, a discuțiilor avute cu reprezentanții diferitelor cercuri, a ecourilor vizitei în presă. „Obiectivele economice ale României — se releva într-unul din editorialele publicate imediat după sosirea la Amsterdam — sînt, într-adevăr, impresionante. Într-un scurt timp, s-a produs o metamorfoză completă, dintr-o țară agricolă înapoiată România devenind un stat modern cu o industrie în plin avînt. Românii cred în conducătorul lor, Ceaușescu, pe care îl consideră cel mai iubit fiu al poporului".

ATENA

Relațiile româno-elene

Corespondență de la Ion Badea

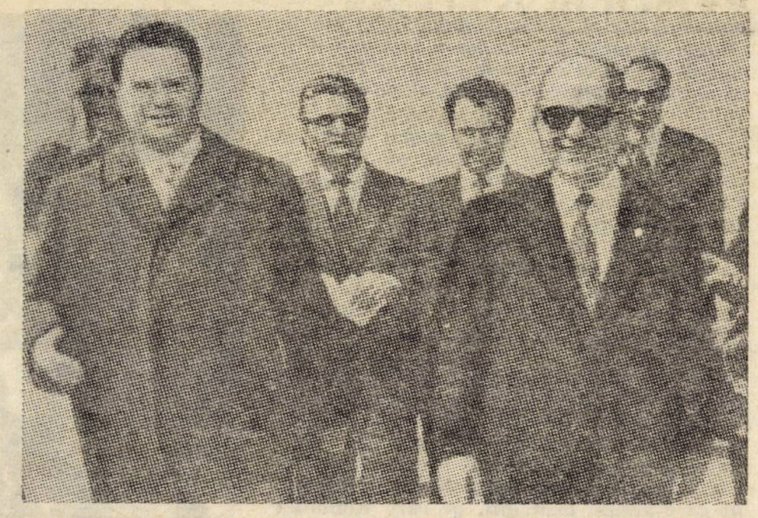

Ion Pățan, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, ministrul comerțului exterior al României, și Nikolaos Makarezos, vicepreședinte al guvernului grec

După cum este cunoscut, între 9 și 13 aprilie a.c. la Atena s-a întrunit cea de a doua sesiune a Comisiei mixte guvernamentale de colaborare între România și Grecia.

Cu acest prilej, președintele părții române în Comisia mixtă, tovarășul Ion Pățan, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, ministru al comerțului exterior, a fost primit de Ghiorghios Papadopoulos, regent, prim-ministru al Greciei, cu care a avut o convorbire cordială privind dezvoltarea relațiilor româno-elene.

Conducătorul delegației române a avut, de asemenea, întrevederi cu Stylianos Pattakos și Nikolaos Makarezos, vicepreședinți ai guvernului grec, cu Nikolaos Efessios, ministrul economiei naționale, președintele părții grecești în Comisia mixtă, precum și cu Phaidon-Anninos Kavalieratos, ministrul supleant al afacerilor externe.

La încheierea sesiunii, în legătură cu desfășurarea și rezultatele acesteia președinții celor două delegații au avut amabilitatea să facă în exclusivitate pentru revista „Lumea" declarațiile de mai jos :

Tovarășul ION PĂȚAN :

„A doua sesiune a Comisiei mixte guvernamentale de colaborare între România și Grecia s-a încheiat cu rezultate pozitive, în spiritul evoluției ascendente, al prieteniei și respectului mutual care caracterizează raporturile tradiționale, de bună vecinătate, româno-elene. Ea se înscrie ca o nouă contribuție în bilanțul contactelor pe multiple planuri dintre cele două țări balcanice și europene, făcînd încă o dată dovada că state cu sisteme sociale și politice diferite, fidele principiilor coexistenței pașnice, pot dezvolta, în avantajul reciproc, relații bune de colaborare și cooperare.

Importanța sesiunii este relevată în primul rînd de amploarea și diversitatea temelor abordate : de la volumul și structura schimburilor reciproce de mărfuri, la cooperarea economică și industrială, la domeniul transporturilor, cel al colaborării tehnico-științifice, al turismului, pînă la schimburile cultural-artistice și raporturile pe linie de presă și radioteleviziune.

În toate aceste domenii s-a putut constata cu satisfacție că au fost înregistrate progrese.

Mai importantă mi se pare însă dorința comună a celor două părți, exprimată în cursul convorbirilor, de a depune eforturi tot mai susținute pentru găsirea de noi mijloace care să ducă la extinderea, diversificarea și perfecționarea colaborării bilaterale în toate domeniile posibile.

O atenție particulară s-a acordat colaborării economice, inclusiv cooperării în producție, pornindu-se de la convingerea că procesul rapid de dezvoltare economică a țărilor noastre, apropierea geografică și tradiția străveche a raporturilor de schimb româno-elene oferă condiții optime pentru a se acționa cu eficacitate sporită în această direcție.

Spiritul de înțelegere ce s-a manifestat în cursul convorbirilor ne întărește convingerea că, pe o asemenea cale, vom putea asigura nu numai o evoluție din ce în ce mai favorabilă relațiilor româno-elene, în beneficiul țărilor și popoarelor noastre, dar ne vom aduce contribuția și la promovarea cauzei păcii, prieteniei, colaborării și cooperării în regiunea Balcanilor, în Europa și în lumea întreagă".

Ministrul NIKOLAOS EFESSIOS :

„După aprecierea mea, rezultatele sesiunii de la Atena a Comisiei mixte interguvernamentale româno-elene au fost satisfăcătoare.

Atmosfera în care s-au desfășurat discuțiile, atît la nivelul subcomisiilor și grupurilor de lucru, cît și la nivelul celor doi președinți de delegații a fost foarte amicală, iar discuțiile au fost foarte constructive și fructuoase.

Personal, consider că relațiile româno-grecești au fost puse pe baze solide. Aceste baze existau încă dinainte, dar sesiunea recentă a ajutat mult, a avansat cauza înțelegerii bilaterale. De aceea, trebuie să ne așteptăm la o creștere, în general, la o dezvoltare mult mai activă a schimburilor în multe domenii între Grecia și România".

Vorbind în continuare despre preocupările actuale ale guvernului grec în domeniul economic, domnul Efessios a spus :

„Linia conducătoare a dezvoltării grecești este planificarea consecventă în programe cincinale. Realizarea întocmai a acestor programe urmărește crearea unui climat de siguranță și încredere atît pentru oamenii de afaceri, cît și pentru public.

Problemele pe care le întîmpină astăzi economia greacă sînt similare cu problemele pe care le întîmpină economiile majorității țărilor lumii ; aș putea spune că sînt similare cu problemele pe care le întîmpină economiile majorității țărilor lumii, că sînt aproximativ paralele dar pe scară mult mai mică.

Grecia este o țară deschisă către toată lumea, prin urmare influențează și este influențată de evoluțiile situației internaționale.

Bazele economice care au fost puse în ultmii șase ani au urmărit crearea unor asemenea condiții încît economia țării să fie influențată cît mai puțin posibil de reașezările sau tulburările care intervin pe plan internațional".

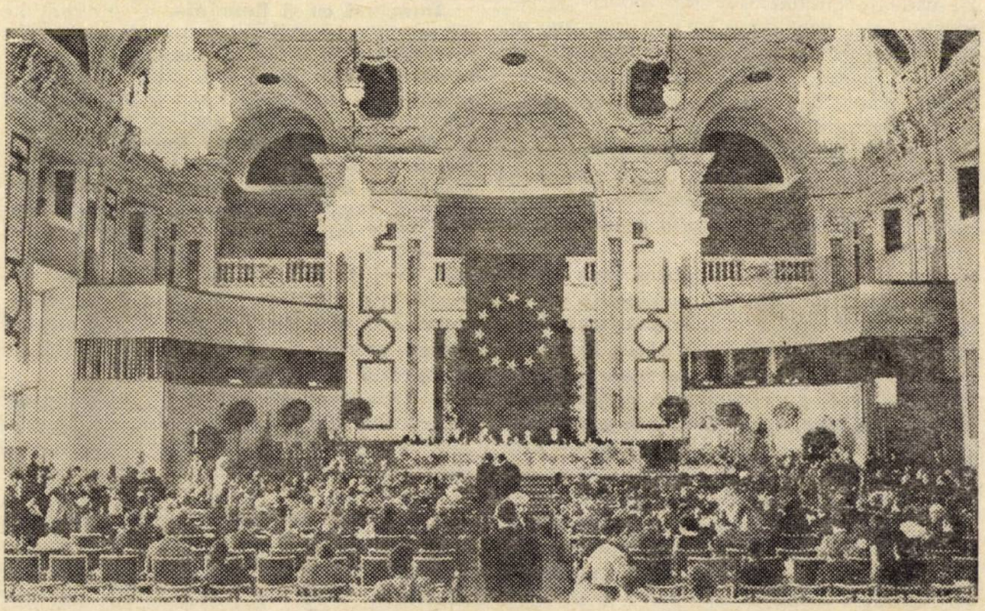

Viena. Aspect de la Conferința ministerială europeană privind protejarea mediului inconjurător

WASHINGTON

Reforma legislației comerciale

Corespondență de la Constantin Alexandroaie

„Actul de reformă a comerțului" prezentat, săptămîna trecută, Congresului federal de președintele Richard Nixon, era așteptat de multă vreme, atît de cercurile de afaceri americane, cît și de principalii parteneri comerciali ai Statelor Unite care, în repetate rînduri, au insistat pe lîngă Administrație să ceară Capitoliului depline puteri în problemele comerciale, dacă dorește într-adevăr să se angajeze, sub auspiciile G.A.T.T., în negocieri serioase pentru liberalizarea comerțului internațional și reformarea sistemului monetar. Pentru vest-europeni și japonezi, era de neconceput intrarea negociatorilor americani în tratativele multilaterale din toamnă fără a avea depline puteri din partea Congresului, întrucît nu exista nici o garanție că forul legislativ suprem al S.U.A. va fi de acord, post factum, cu rezultatele negocierilor sau că nu va încerca să ridice obiecțiuni sau să ceară chiar modificări.

Dilema esențială a cercurilor industriale, bancare și de afaceri americane, precum și a celor din numeroase țări cu care S.U.A. întreține relații comerciale este, firește, legată de șansele acestui „act de reformă a comerțului" de a fi aprobat de Congres. Interesează, în special, forma în care acesta ar urma să fie aprobat, dacă i se vor păstra actualele prevederi sau dacă i se vor aduce modificări în privința limitărilor, cotelor, platformelor și celorlalte prevederi restricționiste pe care președintele, în mod deliberat, le-a înscris în formulări relativ vagi. Răspunsul va fi aflat abia peste cîteva luni, după audierile publice ale Comitetului pentru căi și mijloace al Camerei Reprezentanților, programate a aborda, începînd de la 7 mai, proiectul de lege prezidențial.

Președintele Nixon cere Congresului, în acest document, — apreciat aici drept cea mai importantă inițiativă pentru a ridica, scădea sau elimina tarifele vamale, în concordanță cu acordurile ce vor fi negociate. El solicită împuterniciri pentru a impune cote și suprataxe asupra importurilor, fie în scopul de a da industriilor autohtone posibilități să-și sporească puterea de competitivitate pe piața internă, fie pentru a preveni înrăutățirea balanțelor de plăți și comercială ale Statelor Unite. De asemenea, președintele cere forului legislativ dreptul de a negocia cu statele socialiste instituirea sistemului clauzei națiunii celei mai favorizate în schimburile comerciale cu S.U.A., precum și de a acorda produselor statelor în curs de dezvoltare un sistem preferențial generalizat. În mesajul prezidențial asupra comerțului, care a însoțit proiectul de lege trimis Capitoliului, președintele Nixon, explicînd cererea sa de a se pune relațiile comerciale ale Statelor Unite cu țările socialiste pe bazele clauzei națiunii celei mai favorizate, arată că „legislația propusă de mine ar conferi președintelui autoritatea de a acorda tratamentul națiunii celei mai favorizate oricărei țări, cînd el consideră că este în interesul național al S.U.A." ...„Noile împuterniciri ne vor permite să transpunem în viață acordul comercial încheiat cu Uniunea Sovietică și să ne asigurăm, astfel, primirea sumei rezultate din acordurile «împrumut-închiriere» (din timpul războiului — n.n.). De asemenea, ne vor permite să ne îndeplinim angajamentul asumat față de România și să folosim posibilitățile de a încheia acorduri folositoare cu alte țări care nu au tratamentul clauzei națiunii celei mai favorizate". Formulările acestor cereri precum și a tuturor celorlalte conținute în voluminosul proiect de lege — 124 de pagini — sînt atît de generale, încît libertatea președintelui de a înainta într-o direcție sau alta, de a le aplica pe unele sau pe altele, parțial sau total, este practic nelimitată.

„Necesitatea reformării comerțului este urgentă"...

Tonul și formulările, deliberat imprecise, folosite de președinte în proiectul de lege sînt o urmare firească a presiunilor continue exercitate asupra sa atît de partizanii liberalizării comerțului internațional, cît mai ales de conducerea de dreapta a puternicei și influentei Federații sindicale A.F.L.—C.I.O. și de tabăra protecționiștilor din Congres. Un alt motiv ar fi acela că președintele nu poate încă să știe care vor fi rezultatele negocierilor multilaterale și în ce măsură acestea vor reflecta curentul internațional spre liberalizarea comerțului mondial. „The Journal of Commerce" avansează și opinia că președintele dorește să se înarmeze cu un „arsenal de măsuri protecționiste" tocmai pentru a descuraja orice tendință a partenerilor comerciali ai S.U.A. de a recurge la metode discriminatorii, bariere și restricții în formularea pozițiilor pe care le vor prezenta la masa tratativelor multilaterale din toamnă. „Cunoscînd dinainte armele cu care Statele Unite ar contraataca în eventualitatea unui atac protecționist străin, este posibil ca aceia care ar intenționa să-l dezlănțuie să se mai gîndească puțin dacă nu cumva riscurile sînt mai mari decît avantajele ce le-ar obține în urma unei asemenea aventuri". Această opinie, transmisă ziariștilor de surse guvernamentale americane, este întîlnită într-un editorial din „Washington Post" în următoarea redactare : „Proiectul de lege este puternic, dar ambivalent, permițîndu-i președintelui să contribuie în mare măsură la extinderea comerțului mondial însă, în același timp, îl echipează cu un întreg arsenal protecționist. Intenția sa este, după cîte se pare, să-i dezarmeze pe protecționiști prin sublinierea faptului că proiectul de lege îi permite, dacă va dori, să dea replici teribile partenerilor comerciali ai Statelor Unite. De fapt, proiectul de lege este o sabie cu două tăișuri. El este astfel întocmit încît poate tăia adînc drumul spre un comerț mai intens și mai liber. Dar tot așa de ușor poate tăia și în direcția opusă. Proiectul conține prevederi care ar putea declanșa un coșmar protecționist al cotelor de import, suprataxelor și al discriminării internaționale. Singura garanție că președintele nu va folosi în acest scop sabia este adevărul incontestabil că el înțelege, într-adevăr, dezastrul pe care l-ar putea provoca".

Această ultimă opinie este subliniată și într-un editorial publicat în cotidianul marii finanțe americane „Wall Street Journal", care își exprimă speranța că „președintele va folosi în mai mare măsură deplinele puteri în scopul de a coborî barierele comerciale și nu de a le ridica. Nu am fi absolut de loc de acord ca președintelui să i se acorde astfel de împuterniciri dacă singurul lui scop ar fi de a negocia o cale de acces mai bună a produselor noastre agricole spre Piața comună, sau numai de a ameliora efectul, pe care îl au asupra comerțului S.U.A. aranjamentele comerciale preferențiale, care proliferează în străinătate".

Din mesajul asupra problemelor comerciale ale S.U.A., înaintat Congresului de către președinte o dată cu proiectul de lege, transpare — potrivit observatorilor politici și diplomatici din Washington — concluzia că Richard Nixon dorește liberalizarea comerțului internațional în această perioadă cînd confruntările politice și militare au cedat locul confruntărilor economice care, însă, ca și primele, deși proporțional într-o măsură mai redusă, pot afecta progresul material și social al multor popoare ale lumii, stabilitatea economiei și păcii mondiale. Subliniind că „necesitatea reformării comerțului este urgentă", Richard Nixon arăta în mesajul său că „este imperativ să ne orientăm eforturile spre sarcina rezolvării problemelor de ordin economic". Totodată, președintele pare convins de necesitatea complementării acțiunilor sale politice pe plan extern cu acțiuni pe planul colaborării economice și sporirii circuitului mondial de valori materiale. În același timp, privind tabloul economiei S.U.A. abia ieșite din recesiune — circa 5 milioane de șomeri, numeroase unități industriale lucrează sub capacitățile lor de producție, presiunile inflaționiste continuă, costul vieții atinge, ca de altfel și prețurile, noi recorduri, dolarul a fost devalorizat de două ori în 14 luni, balanța de plăți a înregistrat în 1972 un deficit de 14 miliarde dolari, iar cea comercială de

6 miliarde — economiștii americani ajung la concluzia că S.U.A. nu pot urma o altă cale decît cea a extinderii relațiilor lor economice și comerciale.

Toate acestea duc la opinia, larg împărtășită în rîndurile cercurilor politice, diplomatice și de afaceri din S.U.A., că președintele se va folosi de împuternicirile cerute prin proiectul de lege pentru accelerarea dezvoltării comerțului Statelor Unite cu străinătatea, iar nu pentru sufocarea lui prin punerea în funcțiune a supapelor „eșapatorii" înscrise în lege. Această opinie a făcut ca proiectul de lege să trezească, în S.U.A., reacții, în general, pozitive. „Cercurile industriale americane — scrie «New York Times» — deși găsesc că unele prevederi nu sînt pe deplin pe placul lor, apreciază că, în genere, proiectul de lege este acceptabil". În Congres, mulți dintre partizanii protecționismului înclină să-l accepte, în speranța că, ulterior, vor putea determina pe președinte să se folosească mai mult de clauzele eșapatorii, în timp ce tabăra congresmenilor partizani ai liberalizării comerțului internațional, apreciind limbajul vag al acestor clauze, și sperînd că ele au fost incluse numai pentru a tempera spiritele de tendință protecționistă, consideră că, în mare, proiectul de lege este pozitiv. Ultraprotecționiștii, în frunte cu președintele conducerii de dreapta a Federației sindicale A.F.L.—C.I.O., George Meany, apreciază însă că „proiectul de lege nu prevede un mecanism precis care să controleze afluxul importurilor" și, ca atare, „va deschide larg porțile deteriorării continue a poziției Americii în contextul economiei mondiale". Meany a reafirmat sprijinul sindicatelor de dreapta față de „proiectul de lege Burke-Hartke" — croit după cererile protecționiste ale A.F.L.—C.I.O. : impunerea de cote obligatorii generalizate asupra importurilor, limitarea la maximum a investițiilor de capital american în străinătate, inclusiv a celui destinat acțiunilor de cooperare în producție, tehnologie și cercetare. Meany nu a mers, însă, pînă acolo încît să ceară respingerea proiectului de lege prezidențial, fapt care determină cotidianul „Journal of Commerce" să lanseze speculația că „opoziția liderilor sindicali ar fi mai mult aparentă decît reală". În orice caz, în scopul de a neutraliza împotrivirea conducerilor sindicale de dreapta față de proiect, președintele Nixon a avut grijă ca acesta să fie înaintat Congresului o dată cu alte proiecte de lege care interesează în cel mai mare grad sindicatele — proiecte privind stabilirea plafonului salariului minim, pensiile, compensațiile pentru șomaj — astfel încît să-l determine pe Meany să se ocupe în principal de acestea și doar secundar de legislația comercială.

Cuvîntul final îl are acum Congresul. „Sentimentele acestuia — după cum scrie «Wall Street Journal» — înclină clar, în ultimul timp, spre protecționism, așa că ar fi un triumf pentru președinte dacă proiectul său nu va fi împachetat într-o mantie protecționistă. Dacă va fi totuși, astfel împachetat, presupunem că dl Nixon își rezervă dreptul de a-l renega, chiar dacă aceasta ar însemna o amînare a negocierilor comerciale multilaterale".

Presa și cercurile de afaceri americane își exprimă speranța că, deși proiectul de lege a survenit într-un moment politic intern cît se poate de dificil — de escaladare a contradicțiilor dintre forurile supreme executiv și legislativ, ca urmare a încercărilor Congresului de a-și reafirma prerogativele constituționale — acesta va fi totuși adoptat înaintea începerii negocierilor G.A.T.T. din toamnă.

BONN

Congresul P. S. D. a afirmat continuitatea

Corespondență de la N. S. Stănescu

Lucrările Congresului federal al Partidului Social-Democrat din Republica Federală Germania a reținut, în cel mai înalt grad, interesul opiniei publice. Explicația e firească : în primul rînd, trebuie menționat faptul că P.S.D. este un partid de guvernămînt, iar linia politică pe care el o aprobă se va regăsi în activitatea statului în următorii ani, ceea ce are efecte directe asupra vieții interne a R.F.G. cît și asupra relațiilor acestei țări cu celelalte state. Totodată, încă din perioada anterioară s-a făcut cunoscut faptul că, în cadrul partidului, există diferite orientări, în special pe teme de politică internă. Precumpănirea uneia sau alteia dintre ele este de natură să influențeze atît linia politică hotărîtă de Congres cît și destinele viitoare ale partidului.

De aceea, nu a fost surprinzător că președintele P.S.D., cancelarul Willy Brandt, în principala sa cuvîntare, rostită în cea de a doua zi a congresului, a făcut un repetat și vibrant apel la unitate. El s-a adresat delegaților la Congresul P.S.D. cu apelul insistent de a acționa în direcția menținerii încrederii de care se bucură social-democrații. În raportul său, Brandt a spus că încrederea pe care se bazează succesul electoral, obținut la 19 noiembrie anul trecut, trebuie să rămînă capitalul decisiv al partidului. Potrivit afirmațiilor lui Brandt, alegătorii au căutat și au găsit încrederea în realizările înfăptuite de coaliția dintre P.S.D. și P.L.D. Această alianță oferă R.F.G. stabilitatea de care are nevoie în procesul transformărilor sociale.

Cancelarul nu a ascuns — în raportul său — că, în sînul partidului, există divergențe de opinii, dintre care unele privesc chestiuni de principiu ; dar, a apreciat el, diversitatea de păreri nu trebuie să ducă la sciziune. Afirmînd actualitatea programului de la Bad-Godesberg care, în 1959, a fixat liniile de principiu ale social-democrației vest-germane, Brandt a subliniat : „Noi nu punem în discuție programul de la Godesberg". Aceasta — a precizat el — nu înseamnă că nu se poate discuta. Partidul va acorda mai multă atenție activității teoretice.

Cancelarul Brandt a asigurat că programul guvernului său concordă cu platforma electorală de la precedentul Congres de la Dortmund în măsura în care acest lucru este posibil într-o coaliție. El a insistat ca P.S.D. să se definească în raport cu celelalte forțe politice din R.F.G., ca un partid popular de stînga, reprezentant al muncitorilor.

Congresul l-a reales pe Willy Brandt cu o mare majoritate (404 voturi pentru, 20 împotrivă) ; totuși, cei doi vicepreședinți, ca și celelalte 32 de persoane ce alcătuiesc conducerea partidului au întrunit (cu foarte mici excepții) puțin peste majoritatea necesară alegerii lor. Astfel, congresul i-a ales pe Helmut Schmidt, ministrul de finanțe, și pe Heinz Kühn, premierul landului Renania de Nord-Westfalia, ca vicepreședinți ai Partidului Social-Democrat, dar s-a înregistrat, în ambele cazuri, o cifră surprinzător de mare de voturi împotrivă. În schimb, Herbert Wehner, în vîrstă de 67 ani, șeful grupului parlamentar, care a renunțat la funcția de vicepreședinte al P.S.D., a fost ales în comitetul de conducere cu 419 voturi, adică 15 mai mult decît Brandt. A fost însă vorba de un călduros omagiu adus vechiului militant social-democrat.

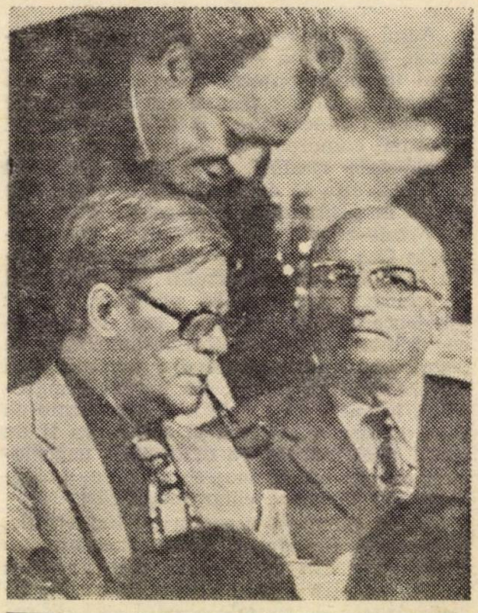

Noul trio de la conducerea P.S.D. : Willy Brandt, Helmut Schmidt și, în dreapta, Heinz Kühn, ales de Congres în locul lui Herbert Wehner

În general, rezultatele finale evidențiază două tendințe. Primul fapt marcant a fost eliminarea cîtorva conducători vechi ai partidului. Printre aceștia, cei mai cunoscuți sînt Kaete Ströbel, fost ministru al sănătății, Carlo Schmidt, coordonator, la Bonn, pentru cooperarea franco-germană, Egon Franke, ministrul pentru problemele relațiilor dintre cele două state germane, și Jockel Fuchs, primarul orașului Mainz. Al doilea fenomen a fost alegerea în comitetul de conducere a nouă membri ai aripii de stînga a partidului, reprezentată, pînă acum, doar de două persoane, Erhard Eppler, ministrul cooperării, și Jochen Steffen, lider social-democrat în landul Schleswig-Holstein. Lor li s-au alăturat șapte colegi ai aceleiași aripi, dintre care cel mai reprezentativ este Wolfgang Roth, conducătorul „tinerilor socialiști" (J.U.S.O.). Această reprezentare este echivalentă cu aproape un sfert din numărul membrilor comitetului de conducere. Cercurile din preajma conducătorilor P.S.D. apreciază că nu se poate vorbi

despre o „alunecare" spre stînga, dar recunosc că, în viitor, va trebui să se țină seama în mai mare măsură de aceste elemente.

Programul de lungă perspectivă, pe anii 1973—1985, a suscitat numeroase controverse în ce privește rolul statului în economie, creșterea economică, opțiunile referitoare la modificările în structura economiei, prioritățile în investiții, rolul planificării, controlul asupra investițiilor de capital etc. Congresul a optat pentru păstrarea caracterului concurențial al economiei pe piață, dar nu fără anume limite. Totodată, el a optat pentru o „concepție modernă" asupra creșterii economice, în care modificările calitative ale structurii economiei naționale să aibă prioritate. Documentele adoptate au în vedere o intervenție crescîndă a statului în economie, pînă în 1985 urmînd ca aproximativ jumătate din produsul național brut să fie repartizat prin intermediul bugetului de stat.

Fără îndoială, politica externă a R.F.G. a reprezentat un capitol esențial al dezbaterilor în Congres. Atît în cuvîntarea sa de bază cît și în repetatele sale intervenții pe această problemă, cancelarul Willy Brandt a pledat pentru fidelitatea Germaniei federale față de aliațele sale și față de N.A.T.O.

Relațiile cu Statele Unite au preocupat într-o mare măsură Congresul. S-a apreciat că R.F.G. trebuie să aibă relații bune cu S.U.A., bazate pe sinceritate. S-a vorbit, în această privință, de necesitatea de a realiza un sistem de relații pe principiul partenerilor egali — partenership. În acest sens, cancelarul a făcut o nuanțare, considerată deosebit de importantă, privind relațiile dintre S.U.A. și Europa occidentală. „Partenerii noștri americani trebuie să știe acum că au în fața lor o Europă mai independentă și mai sigură de sine, pe care au invocat-o atît de des în trecut. Europa occidentală — a precizat cancelarul — va continua dialogul cu S.U.A. ca o convorbire între prieteni, care suportă critici, divergențe și chiar tensiuni". Congresul a respins acuzațiile unor cercuri politice vest-germane care afirmă că guvernul R.F.G. ar promova o politică „neutralistă" și „antiamericană".

Respingînd poziția celor care s-au pronunțat pentru o izolare a R.F.G. față de Piața comună, cancelarul Willy Brandt a reafirmat dorința guvernului federal de a participa la toate acțiunile ce duc la consolidarea acesteia. Cu acest prilej, el a subliniat însă că Europa comunitară, pentru care acționează guvernul său, nu este „o Europă a marilor bănci și a monopolurilor".

Definirea locului pe care îl ocupă politica răsăriteană a guvernului său a preocupat evident pe cancelarul Willy Brandt. În expunerea sa, președintele P.S.D. a acordat un spațiu larg politicii de anvergură europeană a guvernului federal. „Noi — a declarat el — am desprins politica externă din închistarea ei ideologică, am contribuit la un proces care modifică fața Europei și am făcut Republica Federală Germania capabilă să acționeze". Principiul bunei vecinătăți — a precizat Brandt — este pe cale de a crea o nouă realitate în Europa. Marea încercare istorică de a „bara, pentru totdeauna, calea războiului pe continentul nostru" se desfășoară — după opinia lui — pe două planuri. Colaborarea economică și reducerea trupelor trebuie să se completeze reciproc pe calea spre acest țel. Vizita anunțată a secretarului general al C.C. al P.C.U.S., Leonid Brejnev, la Bonn va confirma — a apreciat, totodată, Brandt — „că, în relațiile noastre cu Uniunea Sovietică, elementele cooperării cîștigă în greutate". Același lucru — a conchis el — este valabil pentru Polonia și ceilalți membri ai Tratatului de la Varșovia.

Congresul P.S.D. a aprobat, cu o majoritate netă, politica externă a cancelarului Brandt. În acest sens, a fost adoptată o moțiune prezentată de conducerea partidului, prin care se confirmă apartenența R. F. Germania la N.A.T.O., menținerea relațiilor de partenerism cu S.U.A., efortul de consolidare a comunității vest-europene și politica de destindere în relațiile R.F.G. cu țările socialiste. În același timp, s-au bucurat de apreciere o serie de rezoluții dintre care una, referindu-se la politica de destindere, cere ca bugetul apărării să nu mai fie majorat, iar sumele economisite să fie afectate învățămîntului ; de asemenea, congresiștii și-au exprimat solidaritatea cu Partidul Socialist din Chile, condus de Salvador Allende, adoptînd chiar o rezoluție pe această temă.

În general, s-a constatat că linia generală de politică externă promovată de conducerea P.S.D. nu a stîrnit niciun fel de contradicție mai marcantă în sînul partidului ; orientarea de politică externă a actualului guvern federal, în frunte cu cancelarul Willy Brandt, are — declara liderul social-democrat Hans Jurgen-Wischnewski — o bază largă în partid. „În direcția politicii răsăritene, sarcinile de ansamblu sînt clare : continuarea politicii de tratate, îmbogățirea ei cu fapte concrete de colaborare — toate acestea rămîn probleme importante ale activității practice".

SANTIAGO DE CHILE

Expresii ale solidarității

Corespondență de la Eugen Pop

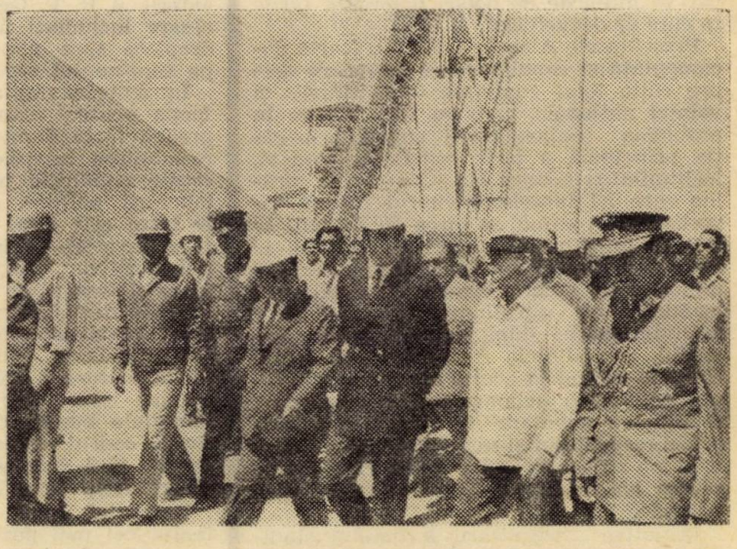

Moment inaugural. Președintele Allende la o nouă fabrică de prelucrare a cuprului (Vellenar, provincia Atacama); „Cuprul este chilian"

Santiago s-a deprins, în ultimul timp, să trăiască la temperaturi politice înalte. Nici o săptămînă nu este la fel cu cealaltă, nu există momente de acalmie politică. Evenimentele se desfășoară în flux — confirmare a efervescenței vieții interne, aflată continuu în schimbare, așa cum și-a propus programul guvernamental de transformare democratică a țării.

După remanierea guvernamentală care a refăcut componența civilă a cabinetului și după plenarele principalelor partide politice ale coaliției, se discută intens pe tema organizării unui congres național al tuturor formațiunilor din cadrul Unității Populare, cu scopul de a se dezbate diversele puncte de vedere asupra dezvoltării viitoare, de a se stabili strategia comună a colaborării în cadrul coaliției guvernamentale. În acest timp, la Washington a continuat ancheta senatorială asupra activității I.T.T. (International Telegraph and Telephone), compania acuzată de organizarea unor manevre pentru a împiedica alegerea președintelui Allende, în septembrie 1970, și a declanșa haosul economic puțin timp după aceea.

Politica societăților multinaționale care lezează interesele naționale ale țărilor în care și-au extins influența a fost dezbătută ca principală temă de către Adunarea sindicală mondială, întrunită, nu întîmplător, la Santiago, la invitația Centralei Unice a Oamenilor Muncii din Chile (C.U.T.). În cuvîntarea rostită la deschiderea lucrărilor acestei adunări de solidaritate cu guvernul și poporul chilian, cu lupta pentru dezvoltarea de sine stătătoare a popoarelor, președintele Republicii Chile, Salvador Allende, a denunțat acțiunile imperialismului și ale companiilor monopoliste multinaționale împotriva țării sale și a altor țări în curs de dezvoltare. El s-a referit, în context, tocmai la agresiunea politică și economică a companiei nord-americane I.T.T. împotriva statului chilian, arătînd că aceste fapte au fost confirmate și de recentele dezbateri

din Senatul american. Președintele Salvador Allende a subliniat că uneltirile companiilor supranaționale împotriva statului chilian sînt o consecință directă a politicii de naționalizări pe care o promovează guvernul Unității Populare și a schimbărilor social-economice inițiate de acesta. El a menționat blocarea unor mărfuri și credite destinate statului chilian, precum și acțiunile companiei „Kennecott Copper" întreprinse împotriva cuprului chilian într-o serie de țări din Europa. Reafirmînd legalitatea naționalizării cuprului chilian, președintele a arătat că țara sa nu a plătit și nu va plăti îndemnizații companiilor cuprifere nord-americane, date fiind profiturile uriașe realizate de acestea. Președintele a arătat că poporul chilian își va apăra cu fermitate cuceririle. El a evocat, totodată, larga solidaritate manifestată pe plan internațional față de poporul și guvernul chilian.

Chile a denunțat la O.N.U. și în diferite organizații internaționale și regionale aceste atacuri inspirate de monopolurile internaționale. Le-a denunțat, din nou, președintele Salvador Allende în cuvîntarea la recenta reuniune sindicală, aspru rechizitoriu împotriva efectelor dominației monopolurilor străine. „Societățile multinaționale — arăta Allende — proiectează acțiunea lor tenebroasă de-a lungul și de-a latul întregii lumi. Manevrele lor negative afectează toate țările. Dar, indiscutabil, cel mai mult se simte apăsarea acestor întreprinderi în continentele și în țările subdezvoltate. Acolo, ele au acaparat bogățiile esențiale, convertind țările noastre în monoproducătoare. Sîntem țări care vindem materii prime și importăm produse manufacturate. Sîntem țări care vindem ieftin și cumpărăm scump. În țările noastre, tocmai aceste întreprinderi favorizează și stimulează creșterea datoriilor noastre. 75 miliarde de dolari datorează țările în curs de dezvoltare".

Președintele Allende a făcut o foarte documentată și convingătoare expunere despre căile total conforme Constituției și voinței naționale, care au fost folosite în problema naționalizării cuprului, bogăția principală a țării, reliefînd, totodată, legitimitatea acestui act. Companiile străine care își însușiseră cuprul chilian investiseră, în urmă cu circa 50 de ani, 15 sau 18 milioane de dolari și au scos, în această perioadă, din Chile, 4 miliarde 500 milioane de dolari. Prezentînd datele în legătură cu agresiunea monopolurilor multinaționale după naționalizarea cuprului, președintele Allende releva faptul că — replicînd la aceste atacuri — guvernul popular a acționat pentru apărarea drepturilor suverane ale țării și a principiilor respectului și neintervenției. „Acționăm pe calea corectă a celor care au de partea lor adevărul și justiția", a spus Allende.

Inițiativa organizării forumului sindical internațional de la Santiago a avut la bază acordul unanim al Direcției naționale a Centralei Unice a Oamenilor Muncii din Chile (C.U.T.), unde sînt reprezentate numeroase tendințe politice. Prim-vicepreședintele C.U.T., Ernesto Vogel, sublinia, în cuvîntul de deschidere a reuniunii, această expresie a unității de acțiune exprimînd interesele majore ale progresului națiunii. Vogel releva solidaritatea muncitorească internațională cu Chile și însemnătatea dezbaterii consecințelor dominației monopolurilor multinaționale.

Cu prilejul reuniunii, am culeș numeroase asemenea opinii de la o serie de personalități ale acestui important forum mondial, opinii ce le voi face cunoscute într-o corespondență ulterioară. Printre interlocutori s-au aflat Jorge Godoy, președintele C.U.T., Pierre Gensous, secretar general al F.S.M., Henry Molina, secretar general adjunct al Confederației latino-americane a muncii.

BELGRAD

Vizita cancelarului Brandt

Corespondență de la Simion Morcovescu

Vizita la Belgrad a cancelarului R.F. Germania, Willy Brandt, reține atenția opiniei publice iugoslave ca eveniment de prim ordin în planul relațiilor reciproce. Este pentru prima dată cînd Brandt vizitează Iugoslavia în calitate de cancelar, dar este pentru a treia oară cînd se află în această țară. În 1955 a făcut o vizită particulară, iar în 1968 a efectuat o vizită oficială în calitate de ministru al afacerilor externe, aceasta marcînd un moment deosebit în relațiile dintre Iugoslavia și R.F.G. : după o întrerupere de peste un deceniu, la 31 ianuarie 1968, cele două țări au restabilit relațiile diplomatice, moment evocat, de altfel, de Willy Brandt în declarația făcută cu prilejul sosirii în actuala vizită, cu mențiunea că cei cinci ani care au trecut de atunci au marcat rezultate concrete în colaborarea reciprocă. Este lesne de înțeles pentru ce cancelarul W. Brandt își amintește cu satisfacție de această dată — se subliniază în comentariile presei iugoslave — restabilirea relațiilor cu Iugoslavia constituind o verigă în suita cunoscută sub denumirea de „politică răsăriteană", menită să confere cursului extern al R. F. Germania valențele necesare includerii în amplele procese îndreptate spre normalizare și destindere pe continentul european.

În ambele capitale se exprimă satisfacția pentru ritmul conlucrării în aproape toate domeniile interstatale. Prin restabilirea relațiilor diplomatice au fost create condițiile pentru dezvoltarea colaborării politice, economice și culturale între cele două țări, bilanțul rezultatelor înregistrate în ultimii cinci ani fiind pozitiv. „Relațiile politice satisfăcătoare și favorabile — scrie ziarul «Borba» — dezvoltarea contactelor la nivelul guvernelor, parlamentelor și al altor organizații politice și obștești, legăturile culturale, colaborarea științifică și tehnică îmbogățesc mozaicul legăturilor bilaterale bune". Un moment semnificativ în cadrul acestor contacte l-a constituit, fără îndoială, întîlnirea din 1970 dintre Iosip Broz Tito și Willy Brandt.

Domeniul unde se înregistrează bilanțul cel mai pozitiv îl constituie, însă, economia. În legătură cu aceasta, sînt citate cifre revelatoare. „Pe baza avantajului reciproc, subliniază «Borba», colaborarea economică a celor două țări a crescut neîncetat și a atins, anul trecut, cifra record de 1,760 miliarde dolari, în timp ce pentru anul în curs se așteaptă ca valoarea globală a schimburilor reciproce să atingă 2 miliarde dolari. Aproape un sfert din schimburile iugoslave cu străinătatea este orientată spre R.F.G., iar țara noastră se află pe unul din primele locuri pe lista partenerilor în comerțul exterior vest-german". Așadar, există baze solide pentru promovarea generală a relațiilor, temă ce, în actualele convorbiri purtate de W. Brandt la Belgrad, s-a situat în centrul atenției.

În capitala iugoslavă se afirmă, totodată, că ar fi iluzoriu să se nutrească speranța că această vizită va rezolva ansamblul relațiilor reciproce, deoarece, așa cum a ținut să precizeze președintele Tito în interviul acordat televiziunii vest-germane, „mai există probleme care trebuie rezolvate, însă noi abordăm cu răbdare aceste chestiuni nesoluționate încă, căutînd soluții mai trainice, care să nu fie nici în dauna R.F.G. și nici a Iugoslaviei". Printre problemele încă nerezolvate sînt enumerate compensarea victimelor prigoanei naziste care, din punct de vedere iugoslav, constituie nu numai o problemă juridică, ci și morală, limitarea și lichidarea treptată a activității antiiugoslave dusă de emigranții veniți pe teritoriul Germaniei occidentale, precum și altele a căror soluționare ar contribui simțitor la evoluția favorabilă, în continuare, a relațiilor bilaterale.

La Belgrad se consideră că există premise pentru rezultate fructuoase ale acestei vizite, în primul rînd prin existența raporturilor bune, pe care săptămînalul „Komunist" le apreciază ca „un exemplu de relații ce indică mari posibilități ale cooperării internaționale". „Relațiile actuale dintre R.S.F.I. și R.F.G. — deși mai există probleme deschise — sînt un exemplu care încurajează. Ele sînt astfel, în ciuda faptului că cele două țări apreciază diferit multe probleme din sfera internațională", relevă ziarul citat.

Desigur, agenda convorbirilor de la Belgrad și, în special, a celor de la Brioni cu președintele Tito a cuprins și probleme privind situația internațională actuală, printre care problemele Europei s-au situat în centrul atenției. „Încerc o satisfacție deosebită — sublinia premierul Biedici în cursul dineului oferit în cinstea oaspetelui — să pot constata că în faza actuală, deosebit de însemnată, a evoluției din Europa, cînd se creează condițiile pentru o formă mai democratică și mai plină de conținut a relațiilor și colaborării între statele europene, cele două țări ale noastre au puncte de vedere similare în unele problemele importante ale acestor relații. cu toate că există deosebiri în orînduirile noastre sociale și politice și în poziția internațională. Prin eforturile constructive ale tuturor statelor europene și ale altor state interesate, se poate întări procesul de transformare democratică a relațiilor, nu numai din Europa dar și din lumea întreagă".

La rîndul său, cancelarul Brandt a amintit că, în Europa, între Est și Vest a început un dialog rodnic, că rezultatele sînt deja evidente și că la aceasta a adus o parte de contribuție și R.F.G. Pledînd pentru instituirea în Europa a unei ordini care să garanteze tuturor popoarelor dreptul de a trăi în pace, alături de celelalte, Willy Brandt a subliniat că „baza pentru aceasta o constituie respectarea strictă a suveranității și independenței, precum și neamestecul în treburile interne ale altora".

Vizita cancelarului vest-german în R.S.F. Iugoslavia este apreciată de opinia publică din țara prietenă ca deosebit de rodnică pentru evoluția raporturilor bilaterale, o contribuție la dezvoltarea cooperării și destinderii pe continent.

La ordinea zilei: revizuirea O. S. A.

O reuniune concepută a fi de rutină, fără probleme grave, dar nici șterse, s-a transformat într-un loc al diplomației fine dar categorice. Sediul Organizației Statelor Americane (O.S.A.), de la Washington, a găzduit nu o dată întîlniri pe marginea conflictului, dezbateri mai mult încinse decît finalizate, acte arbitrare, schimburi de replici acide. A găzduit și sesiuni cu o tensiune normală, uneori apatice. Istoria organizației regionale a statelor americane (din care nu fac parte, însă Canada și, prin excludere, Cuba) a reflectat zig-zag-ul frămîntărilor continentale, acuitatea preocupărilor politico-economice, barometrul relațiilor interamericane. S-a pus, de cîteva ori, problema revizuirii O.S.A., a modificării Cartei, ca și a unor decizii ale organizației, considerate azi cel puțin depășite, dacă nu în contrasens cu realitatea. Dar niciodată ca acum, la Washington, nu s-a spus atît de clar că ar fi bine ca organizația să-și mute sediul undeva în America Latină (Lima sau Santiago), acceptîndu-se inclusiv ideea ieșirii Statelor Unite din rîndul țărilor membre.

Prelungită cu o zi pentru a epuiza ordinea de lucru, reuniunea și-a extins lucrările de-a lungul a circa două săptămîni (4—15 aprilie). Bilanțul impune concluzia că Adunarea Generală a O.S.A. a pus în mișcare la Washington un curent puternic de transformare a anului 1973 în anul revizuirii relațiilor dintre statele Americii Latine și S.U.A. Carta organizației — s-a spus în cuvîntul majorității delegaților latino-americani — va trebui astfel îmbunătățită, încît să asigure schimbarea organizației dintr-un instrument politic nord-american într-un organism regional autentic, care să stimuleze eforturile de cooperare, progres economic și social ale țărilor Americii Latine. În ultimă instanță, pledoariile, de un oratorism de substanță, au luat, prin acumulări de opinie, conturul unui avertisment dat politicii învechite. Promisiunile, rămase la faza enunțului, de modificare a pozițiilor americane față de cererile și evoluțiile din ultimii ani din America Latină au devenit insuficiente, depășite prin pasivitatea factorilor care ar fi trebuit să le aplice.

Mulți dintre cei 23 de miniștri de externe, printre care cei ai Argentinei, Perului, Chile, Columbiei, Barbados, Venezuelei, Jamaicăi au abordat critic actualul rol al O.S.A., considerînd-o un organism dezechilibrat, care nu reușește să armonizeze interesele unei mari puteri — S.U.A. — cu ale celorlalți parteneri (22 de state latino-americane). Dorința acestora de a fi stăpîni pe propriile destine, de a dispune liber de bogățiile naționale, de a participa în mod egal la luarea marilor decizii este, în ultimii ani mai ales, o necesitate afirmată de tot mai multe voci, cu tot mai multe prilejuri. «S.U.A. nu pot să nu-și dea seama acum, scrie „Washington Post", de intensificarea spectaculoasă a curentului de desteptare națională a latino-americanilor, de accentuarea sensului de identitate regională și de amplificarea conștiinței diferențierii intereselor continentului latin de cel american».

Într-o gamă (firesc) variată de opinii și atitudini politice față de problemele concrete care confruntă azi O.S.A., delegații prezenți au constatat coincidențe ale punctelor lor de vedere, mergînd spre contestarea unei autorități sau a unei influențe apăsătoare a unui stat în cadrul organizației. Sintetizînd diferitele propuneri prezentate, Consiliul economic interamerican le-a încorporat într-o declarație privitoare la „revizuirea sistemului de cooperare interamericană pentru dezvoltare, în vederea îmbunătățirii și activizării sale, pentru întărirea acțiunilor de solidaritate regională în acest domeniu, între altele prin evitarea actelor sau măsurilor care servesc poziții sau interese unilaterale, străine obiectivelor cooperării". Pentru promovarea și întărirea cooperării între toate statele latino-americane este considerată imperativă „recunoașterea deplină a drepturilor fiecărui stat de a-și hotărî propria sa cale de dezvoltare, în conformitate cu propria sa ideologie, cu interesele sale și sistemul său de guvernămînt, fără paternalism sau restricții asupra suveranității sale".

Încetarea sancțiunilor economice și reîntoarcerea Cubei în cadrul O.S.A. au fost în concluzia firească a dezbaterilor, una din problemele cele mai frecvent atinse. După discuții și tatonări diplomatice ce păreau să dea cîștig de cauză unui proiect asupra „pluralismului ideologic" — care ar fi deschis calea reintrării Cubei în organizație — textul final al moțiunii votate afirmă că „pluralitatea ideologiilor este una din bazele solidarității regionale", dar nu specifică nimic asupra hotărîrii luate în urmă cu 11 ani (privind excluderea Cubei). Ofensiva împotriva primului text a atenuat nota sa activă, dar problema s-a pus, și acest prim pas nu va fi și ultimul. Reintrarea Cubei în O.S.A. — șase țări membre au restabilit deja relații diplomatice cu guvernul de la Havana — nu pare, de aceea, să fie decît o chestiune de timp.

Toate drumurile duc, deci, spre schimbarea preocupărilor, profilului și componenței organizației. O comisie special creată în acest scop va studia, în termen de șase luni, propunerile făcute sau care se impun de acum încolo. Față de creșterea revendicărilor și a nemulțumirilor celorlalți parteneri, diplomația americană a ținut să adopte o atitudine conciliantă — de altfel nici poziția latino-americanilor nu a afișat tonuri stridente, ci calme, de așteptare activă — deseori trebuind să recunoască justețea diverselor contestații.

Secretarul de stat William Rogers va pleca, după toate probabilitățile, într-un turneu în America Latină în cursul lunii mai. Președintele Nixon a promis începutul unor „noi vremuri", corespunzătoare unor noi structuri organizatorice. Casa Albă a subscris, astfel, la propunerea revizuirii sistemului relațiilor între nordul și sudul continentului american. Este o concluzie care se impusese demult, afirmată anul acesta în suită : nu numai acum, la Washington, ci și la Ciudad de Panama (reuniunea Consiliului de Securitate al O.N.U.) și la Quito (reuniunea Comisiei Economice O.N.U. pentru America Latină). Planurile diferă, dar problemele devin adiacente : conștiința de sine a Americii Latine, dreptul de a-și stăpîni propriile destine, de a fi egală în interiorul și exteriorul ei.

Anca Voican

PNOM PENH

Altă demisie

La închiderea ediției a fost primită știrea că, în după-amiaza zilei de marți 17 aprilie, cabinetul Hang Thun Hak și-a prezentat demisia „mareșalului" Lon Nol. Eveniment subliniind procesul de destrămare rapidă a regimului lonnolist, recenta demisie reprezintă, în același timp, încă un indiciu că evoluția situației din Cambodgia este, în mod vădit, favorabilă forțelor patriotice. El confirmă afirmațiile pe care prințul Norodom Sianuk le făcea după vizita efectuată de curînd în teritoriul eliberat al Cambodgiei, că adevăratul guvern al țării, care posedă toate atributele și calitățile necesare guvernării, este reprezentat de conducerea colectivă instaurată de popor în zonele eliberate, ca urmare a unui proces revoluționar în curs de desfășurare.

Vorbind despre situația politică din regiunile vizitate, Norodom Sianuk a subliniat profunda adeziune și entuziasmul maselor populare față de această formă originală de revoluție populară, care ține seama de realitățile concrete ale Cambodgiei. El a precizat că au fost instaurate organe ale puterii populare la toate nivelurile. Muncitorii și țăranii sînt cei care preiau puterea și aleg comitetele F.U.N.C., care își exercită pe deplin funcțiile și atribuțiile de conducere și autoadministrare. Cît privește situația economică a zonelor eliberate, ea este mult mai prosperă decît cea a zonelor aflate sub controlul regimului de la Pnom Penh, a arătat șeful statului cambodgian.

După ce a reamintit că, în urmă cu două luni, a propus oficial, în numele F.U.N.C. și G.R.U.N.C., contacte cu partea americană pentru a examina posibilitatea soluționării problemei cambodgiene, Norodom Sianuk a declarat : „Sîntem gata să uităm toate bombardamentele și suferințele aduse de S.U.A. poporului nostru, propunem o reconciliere cu S.U.A. și chiar stabilirea de relații diplomatice. Dar susținem că S.U.A. trebuie să pună capăt amestecului lor militar în Cambodgia, să înceteze ajutorul acordat lui Lon Nol și amestecul în treburile noastre interne".

„După părerea mea — declara șeful majorității democrate în Senat, Mike Mansfield, — nu există nici o bază legală sau constituțională pentru un angajament american, indiferent sub ce formă, în războiul cambodgian". Folosirea trupelor saigoneze sau tailandeze, adaugă el, „ar fi o procedură dintre cele mai primejdioase și ar putea avea, ca efect să împingă încă o dată țara noastră într-o mlaștină, deoarece sprijinul logistic sau de altă natură ar veni din partea Statelor Unite".

În aceste condiții, ale unei lupte cu tot mai mari sorți de izbîndă apropiată, poporul cambodgian a sărbătorit, la 15 aprilie, Anul Nou khmer. În mesajul transmis cu acest prilej, primul ministru al G.R.U.N.C., Penn Nouth, a afirmat : „Lupta noastră intră acum într-o nouă fază, cea a victoriei finale". El a adresat poporului cambodgian un apel pentru continuarea luptei pînă la „anihilarea completă a regimului lonnolist, pentru a construi, în unitate, o Cambodgie independentă, suverană, pașnică, neutră, democrată și prosperă, pe baza integrității teritoriale".

L. E.

PE URMELE ISTORIEI

„Plămădite în condiții asemănătoare, desfășurîndu-se în aceeași perioadă, proclamînd țeluri comune, evenimentele revoluționare din 1848 au avut un caracter unitar în toate țările române ; în centrul lor se aflau pretutindeni desființarea servituților feudale și eliberarea țărănimii iobage, introducerea libertăților democratice burgheze, scuturarea dominației străine și realizarea unității și independenței naționale — obiective democratice care interesau cele mai largi pături sociale, corespundeau năzuințelor afirmării de sine stătătoare a națiunii române".

NICOLAE CEAUȘESCU

Revoluția de la 1848 în mărturiile vremii

„Revoluția generală fu ocazia, iar nu cauza revoluției române". Lucid în aprecieri ca și în acțiune, patriotul și revoluționarul Bălcescu a reliefat cu claritate motivația istorică specifică a evenimentelor desfășurate în țările române, în condițiile avîntului revoluționar care a cuprins, cu 125 de ani în urmă, întreaga Europă. Întreținînd legături strînse cu mișcările revoluționare din celelalte țări ale continentului, revoluționarii români au militat în concordanță cu aspirațiile poporului nostru, răspunzînd imperativelor proprii momentului istoric românesc. Mărturiile ni-i arată conștienți de încadrarea într-o luptă multiseculară, afirmată, cu o generație mai devreme, de luptătorii de la 1821.

Explicația fenomenului revoluționar de la jumătatea veacului trecut pornește de la situația economico-socială, caracterizată prin persistența unor instituții și orînduiri feudale, tot mai evident incompatibile cu evoluția firească a societății și, ca atare, generatoare de contradicții. Forțele revoluționare au inclus în mod firesc țărănimea, categoria socială cea mai direct afectată de inechitățile de tip feudal, dar și păturile orășenești și meșteșugărești, cu o pondere crescîndă în acea perioadă de început pentru producția industrială și în care contextul politic permitea și chiar impunea o participare sporită la schimburile comerciale internaționale. Revoluționarii au fost confruntați — și mărturiile vremii ni-i arată conștienți de această confruntare — de un larg evantai de probleme economice și sociale, confirmate ca priorități reale de istoria deceniilor următoare.

Sprijinindu-se pe idealurile de înnoire și dreptate ale maselor populare, revoluția românească de la 1848 a vizat cu claritate obiectivele considerate indivizibile ale progresului social și libertății naționale. Este o caracteristică esențială a acestui însemnat capitol al istoriei țării noastre, faptul că viguroasa contestare a anacronismelor feudale a fost împletită strîns cu o tot atît de viguroasă afirmare a dreptului la existență națională independentă. Proclamarea de către revoluționari a obiectivului eliberării naționale, alături de acela al eliberării sociale, a contribuit la dinamizarea maselor populare, la participarea lor la acțiunile revoluționare.

Amplă mișcare de mase, revoluția din țările române ocupă un loc însemnat între frămîntările care au răscolit și transformat, la jumătatea secolului trecut, continentul european. Acțiune desfășurată a maselor făuritoare de istorie, revoluția românească de la 1848 a beneficiat de contribuția clarvăzătoare a celor mai multe dintre personalitățile culturii românești, aflată, în acea epocă, într-un proces de activizare și înnoire de asemenea revoluționar. Printre cei cărora „poporul suveran" le-a încredințat răspunderile acțiunii revoluționare practice, au fost scriitori, istorici, — de fapt, cei mai valoroși oameni de cultură ai țării. Mărturiile lor sînt cu atît mai prețioase, prin luciditate și claritatea exprimării idealului revoluționar. Aspirațiile ale căror exponenți s-au dovedit, în acțiune și în consemnările pe care le reproducem în aceste pagini, erau acelea, ale întregului popor, de libertate națională și socială.

Răspunzînd imperativului epocii lor, revoluționarii de la 1848 s-au arătat preocupați și de perspectivă, de viitorul patriei și referirile lui Bălcescu la „revoluția viitoare", la „calea ce va lua revoluția română în viitor" sînt semnificative prin clarviziune. Astăzi, cînd, în condiții istorice noi, transformate, definitiv, de poporul nostru, România socialistă, stăpînă a destinelor proprii, militează pentru idealurile de pace și progres social, este actuală și întru totul cuvenită rememorarea precursorilor revoluționari, a revoluției române de la 1848.

Nicolae Bălcescu :

„Spiritul național și patriotic luase o putere mare din revoluția de la 1821 și din restatornicirea unui guvern mai național decît cel trecut, și în vreme ce partida ciocoilor cu noua partidă fanariotică, reîntemeiată la 1830, își dispută puterea, o jună partidă națională se întocmește și își ia de misie de a continua programa revoluției de la 1821 și de a realiza întru tot dorințele și trebuințele poporului, înălțind românismul la putere. D-aci nevoia de a opera o revoluție democratică și socială. Astfel fu programul revoluției de la 1848.

Revoluția viitoare nu se mai poate mărgini a voi ca românii să fie liberi, egali, proprietari de pămînt și de capital și frați asociați la fapta unui progres comun. Ea nu se va mărgini a cere libertatea dinlăuntrul, care este peste putință a dobîndi fără libertatea din afară, libertatea de sub domnia străină, ci va cere unitatea și libertatea națională. Deviza ei va fi : dreptate, frăție, unitate. Ea va fi o revoluție națională.

Aceasta este calea ce va lua revoluția română în viitor".

(din „Mersul revoluției în istoria românilor" — 1850)

ADUNAREA DE LA BLAJ 3/15 MAI

„Era o zi frumoasă pe un cîmp întins, unde patruzeci de mii de români sta să asculte, sub aripile unui steag în trei culori, cuvîntul inteligenței ardelene. Moldoveni și munteni, pribegi ai tulburărilor din țară, privea cu bătaie de inimă adunarea oștită grămadă cîte grămadă. Un popor întreg, de același port și aceeași limbă ca și al nostru, sta măreț în lumina soarelui și printre sucmane se videa amestecate multe surtuce ; aceste surtuce acoperea pepturile tineretului de frunte ieșit din Blaj și din Școalele Ardealului, tineret cu mare curagiu și mare iubire de neamul românesc".

(Alecu Russo în „Cugetări").

Avram Iancu :

„Pe noi ne-a răsculat nerecunoașterea naționalității politice, tiraniile și barbariile conservativilor și aristocraților... cari poporul în această epocă nu le-a mai putut suferi, și de cari inteligența s-a scîrbit cu totul ; am fost siliți a ridica arme, a le purta în contra aceluia care mai departe ne tirănește și se vede a ne apăsa existența politică, despre ce va mărturisi istoria, punînd vină, cui va fi drept.

Fraților ! Spiritul de care e pătrunsă și însuflețită Europa cu un impuls mai elastic străbate la sufletul nostru decît la a oricărei națiuni care a mai văzut pînă acum raza libertății ; libertate, egalitate, frățietate, aceste principii sînt deviza noastră, acestea tezaurul și cel mai sfînt obiect, de aceste principii lipsiți, cu cea mai bărbătească seriozitate sîntem hotăriți din început a ne băltui sîngele pînă la cel din urmă român. Însă aceste principii le pretindem de la oricine, garantate pe temeiul existenței națiunilor și nu sîntem îndestu-

„Dreptate, frăție, unitate“

lați, văzînd însemnate numele lor pe scrisori private, nici auzindu-le numai sunetul cel dulce pe la urechile noastre ca un echo fără de simțire“.

(către revoluționarul maghiar Jozsef Simonffy ; 15 iulie 1849)

PROCLAMAȚIA DE LA ISLAZ 9 IUNIE 1848

„Poporul român, în cât către cele din afară, nu supără pe nimeni, respectă toate puterile și cere a respecta și ele drepturile lui stipulate prin tractaturile lui Mircea și Vlad V., recunoscute pe toate tractatele încheiate și protestă asupra ori-cărei fapt ce s-a făcut împotriva acestor tractate. Poporul Român voește cu o voință tare a-și păstra neatârnarea legiuirii sale, dreptul său suveran în cele din năuntru... Această voință e legală, e pe credința tractatelor și nu e în paguba nimului“.

Dimitrie Bolintineanu :

„Este un Dumnezeu însă care nu lasă România să piară ; este un popol care a jurat și este gata a-și vărsa pînă la cea din urmă picătură de sînge pentru conservarea naționalității sale ; în sfîrșit, este o junime unită si bravă care veghează cu un devuement nemărginit patria în pericol“.

(din „Poporul suveran“ nr. 2, 25 iunie 1848)

Mihail Kogălniceanu :

„Epoha noastră are de cel întîi caracter triumful dritului asupra tăriei și se deosibesce prin aceasta însuși de timpurile de mai înainte. Este statornic că înaintea unei bune dreptăți dritul celui mai slab are tot aceeași putere ca și dritul celui mai tare“.

(„dorințele partidei naționale în Moldova“, august 1848)

Simion Bărnuțiu :

„Eu zic că libertatea cea adevărată a oricărei națiuni nu poate fi decît națională... Dacă e drept că persoanele nu-și pierd natura cînd se leagă într-un corp național cu limbă și datine comune și iată că tot același vom fi constrînși a zice și de națiune ce zicem de o persoană singură : că libertatea națiunii încă e legată strîns cu persoana ei, ca și a persoanelor firești dacă nu mai strîns ; libertatea națiunii încă poartă tipul națiunii, cum poartă libertatea personală tipul persoanei omului ; națiunii încă i-a dat natura forme persoanelor firești ; cu persoana națiunii deodată se naște și libertatea ei, ca și a persoanelor singuratice, și cu persoana dimpreună se stinge“(...).

(din discursul rostit la Blaj)

George Barit :

„În viața popoarelor sînt unele momente extraordinare și epocale, momente de viață și de moarte, cînd ele își leagă soarta lor de cîte un nume, de cîte un individ, cărui apoi îi urma oareșicum orbește, la bine și la rău, ca prin farmec sau predestinație. Însă tot așa este iarăși adevărat că numai epocile extraordinare produc oameni extraordinari, precum și că numai popoare ajunse la un grad oarecare al conștiinței de sine și al culturii se știu folosi de asemenea epoci și își aleg sau recunosc de conducători pe bărbați de aceia care au venit tocmai la timp, nu atît ca să vorbească, cît mai virtos ca să lucre, bărbați ai faptelor, ai acțiunii, care apucaseră, cum am zice, a zbea în sine spiritul națiunii, care știuseră a-și identifica interesele lor cu ale poporului și a se inspira de mărimea epocei în care au ajuns“.

11 IUNIE LA BUCUREȘTI

„Pe la 6 ceas, s-a arătat în piață în Lipscani iuncărul (cadetul) Magheru, cu patru tineri civili, s-a suit pe o scară ce era răzămată pe prăvălia dl. Daniilopulo Lipscanu, a citit Constituția ce o avea tipărită; însă pînă a nu se isprăvi de citit au început din popolul ce se adunase să zică că este bună. Ei au lăsat cititul, au intrat într-o prăvălie și, luînd materii, au făcut steag tricolor, cu care, alergînd spre palat, striga: — Să trăiască patria, libertatea și noua Constituție !

Venind în urmă și după alte uliți alte steaguri, pînă la 7 sau 8 ceasuri să adunase atîta popor, încît din odăile palatului și pînă la casele Fălcoianului nu putea cineva să străbată și toți striga vorbele de mai sus, rugînd pe prinț să primească și să subscrie Constituția, care pe la 9 ceasuri s-a și subscris. După subscriere, poporul stete cu totadinsul pentru schimbarea mai multor miniștri și se făcură : ministru dinlăuntru — N. Golescu, secretar de stat — N. Bălcescu, logof. al dreptății — Ștefan Golescu, log. al credinții — I. Eliade, șef al miliției — maior Tell, șef al poliției — C. Roset, iar despre celelalte nu s-a mai vorbit nimic“.

(gazeta de Transilvania, nr. 49 ; 17 iunie 1848)

„Un neam care are clase privilegiate este un neam rob, dacă nu altui neam, dar cel puțin acelor clase ; un neam atunci este slobod și neatîrnat, cînd are drepturi deopotrivă pentru toți“.

(din broșura „Ce sînt meseriașii ?“, răspîndită la București, în primăvara lui 1848)

„O pace de treizeci și trei de ani ținuse mai toată Europa într-o rușinoasă letargie, și în toate locurile tirania își ridicase capul cu mîndrie, Italia întîi ardică glasul cerînd libertate și în vreme ce bravii italieni se luptară încă în contra despotismului, se dă în capitala Franței și a lumii semnalul libertății. Acest semnal, dat pe malul Senei la 22, 23 și 24 februarie răstoarnă guvernul ipocrit al lui Ludovic Filip, întemeiază republica în Franța, și străbate chiar peste hotare, în toată Germania, popoarele se ardică, semnalul ajunge pînă la România, și poporul român nu rămîne surd la chemarea libertății, nu rămîne înapoi la obștească luptă a națiilor împotriva despotismului“.

(„Pruncul român“, 17 iunie 1848)

JURĂMÎNTUL PE CÎMPUL LIBERTĂȚII ÎN BUCUREȘTI

„Domnu Voinescu (ministru în guvernul provizoriu — n. n.) rosti următorul cuvînt :

— Noi astăzi nu sîntem adunați la această solemnitate spre a celebra pre un sfînt sau pentru vreo altă sărbătoare obicinuită, ci pentru sfințirea acestor steaguri naționale care se înalță pentru asigurarea drepturilor celor mai scumpe, celor mai sfinte ale unei națiii (...). Fraților, veniți să jurăm că vom împlini cîte ne sînt astăzi făgăduite și că le vom păzi și vom apăra Constituția și țara cu sacrificiul vieței noastre“...

(din „Pruncul român“, nr. 3 ; 19 iunie 1848)

În numărul următor, revista „Lumea“ va publica un articol consacrat ecoului internațional al revoluției române de la 1848.

Tratativele, şi nu armele, pot duce la o reglementare durabilă

Libanul a cunoscut, potrivit opiniei unanime a comentatorilor politici, una din săptămînile cele mai agitate din aceşti ultimi ani. Astfel, după ce, în noaptea de 9 spre 10 aprilie, comandouri israeliene au pătruns în capitala ţării şi în Saida (Sidon) — al treilea oraş al ţării, situat la 45 kilometri sud de Beirut (aceste operaţii s-au soldat cu asasinarea a trei lideri ai mişcării palestiniene de rezistenţă şi distrugerea mai multor clădiri) sîmbătă, instalaţii petroliere americane, situate în sudul ţării, au fost dinamitate de membrii unei organizaţii intitulate „Garda revoluţionară libaneză". După cum se remarcă, pe bună dreptate, situaţia este serioasă şi evenimentele care au declanşat-o implică întreaga zonă, fiind în directă legătură cu conflictul din Orientul Apropiat.

Într-o atare atmosferă de criză a survenit, imediat după operaţia comandourilor israeliene, demisia guvernului libanez condus de Saeb Salam, căruia i s-a reproşat absenţa oricărei riposte a forţelor de securitate şi militare libaneze faţă de acţiunea israeliană. Ca urmare a cererii guvernului libanez adresată Consiliului de Securitate, vinerea trecută a avut loc o primă şedinţă a acestui for consacrată acţiunii Israelului. Opinînd că acest organism al Naţiunilor Unite „dispune de forţa morală, politică şi juridică, precum şi de instrumentele necesare pentru a impune aplicarea rezoluţiilor sale", ambasadorul Libanului a arătat că ţara sa nu poate fi considerată răspunzătoare pentru acţiunile palestiniene. Dimpotrivă, a adăugat el, „Israelul ar putea rezolva cu uşurinţă problema palestiniană deschizîndu-şi porţile în faţa refugiaţilor şi permiţîndu-le să se întoarcă la căminele lor". La rîndul său, reprezentantul Israelului, Yosef Tekoah, a declarat că „atît timp cît guvernul libanez va accepta menţinerea pe teritoriul său, îndeosebi în capitală, a bazelor şi centrelor palestiniene, Libanul va trebui considerat complicele campaniei declanşate de membri ai mişcărilor de rezistenţă palestiniene".

După ce în şedinţa Consiliului de Securitate au vorbit reprezentanţii U.R.S.S., Algeriei, Siriei, Iugoslaviei, Israelului şi Arabiei Saudite, următoarea întrunire care fusese fixată iniţial pentru sîmbătă a fost amînată pînă luni pentru a putea permite începerea de consultări între diferiţi delegaţi.

Luni, dezbaterile Consiliului de Securitate au fost reluate, la ele participînd şi ministrul de externe egiptean Zayyat. După opinia observatorilor politici, prezenţa la New York a şefului diplomaţiei egiptene cît şi precizările făcute în intervenţia sa de luni atestă atît importanţa acordată de Egipt actualelor dezbateri de la O.N.U. cît şi gravitatea atacului israelian.

În şedinţa de luni au luat cuvîntul reprezentanţii Egiptului, R. P. Chineze, Israelului şi Libanului. După ce a condamnat acţiunea israeliană şi a propus adoptarea de sancţiuni economice şi diplomatice împotriva Israelului, El Zayyat a anunţat că „guvernul egiptean va cere ulterior o nouă dezbatere aprofundată în Consiliul de Securitate asupra întregii probleme a Orientului Mijlociu şi un nou raport al mediatorului O.N.U., Gunnar Jarring. După şase ani ne aflăm într-un impas complet şi omenirea are dreptul să ştie dacă O.N.U. poate să stabilească condiţiile în care dreptul internaţional să fie respectat", a arătat ministrul egiptean.

Următoarea şedinţă a fost fixată pentru marţi la prînz, rezultatele ei parvenindu-ne după închiderea ediţiei.

Recentul raid israelian asupra Libanului a fost primit cu legitimă îngrijorare din partea opiniei publice internaţionale care l-a apreciat ca un act contrar dreptului internaţional şi soluţionării pe cale politică a conflictului din Orientul Apropiat.

În numeroase capitale ale lumii s-au înregistrat reacţii de condamnare a raidului şi de subliniere a necesităţii creării unui cadru propice soluţionării politice a conflictului din această zonă a lumii. În declaraţia sa, **Liga română de prietenie cu popoarele din Asia şi Africa** arată că „opinia publică din ţara noastră a luat cunoştinţă cu un sentiment de dezaprobare de raidul israelian întreprins în noaptea de 9 spre 10 aprilie pe teritoriul Libanului". Poporul român consideră că asemenea acte nu pot fi cu nimic justificate — se arată în declaraţie, care subliniază că ele reprezintă o violare a independenţei, suveranităţii şi integrităţii teritoriale a Libanului. „Acţiunile militare, precum şi actele de represalii, cărora le cad victime persoane civile, nu au contribuit şi nu vor contribui la soluţionarea politică a crizei din Orientul Apropiat ; dimpotrivă, ele contravin tendinţei actuale generale spre soluţionarea conflictelor pe cale politică, spre destindere şi pace".

Declaraţia arată că opinia publică din Republica Socialistă România consideră că tratativele, şi nu armele, pot aduce o rezolvare justă a conflictului din regiunea Orientului Apropiat, apreciind în acest sens că trebuie depuse eforturi stăruitoare pentru realizarea unei soluţii politice în spiritul rezoluţiei Consiliului de Securitate din 22 noiembrie 1967.

Ca şi cele două atacuri care au avut loc săptămîna trecută (luni după-amiază) în Cipru cînd, concomitent, au fost atacate (de două comandouri palestiniene) reşedinţa ambasadorului israelian din Nicosia şi un avion al companiei israeliene Arkia, filială a companiei El-Al, care se afla pe aeroportul din capitala cipriotă — actele israeliene de violenţă comise în Liban nu sînt de natură să contribuie la slăbirea încordării din această zonă a lumii.

Într-un moment în care tezele, ideile şi faptele concrete pledează tot mai insistent pentru soluţiile negociate ale conflictelor, diferendelor şi crizelor de orice natură dintre state, recentul raid israelian pe teritoriul libanez — în fond un act de represalii şi folosire a forţei — este în contradicţie cu această tendinţă generală spre destindere şi soluţionare prin negocieri a unor atari conflicte. Este mai mult ca oricînd imperios necesar ca orice acte de acest fel să fie curmate întrucît — s-a văzut în numeroase cazuri — ele sporesc tensiunea din Orientul Apropiat, o agravează, în loc să contribuie, aşa cum cer interesele păcii, la stingerea conflictului şi normalizarea situaţiei din această zonă a lumii.

Dumitru Constantin

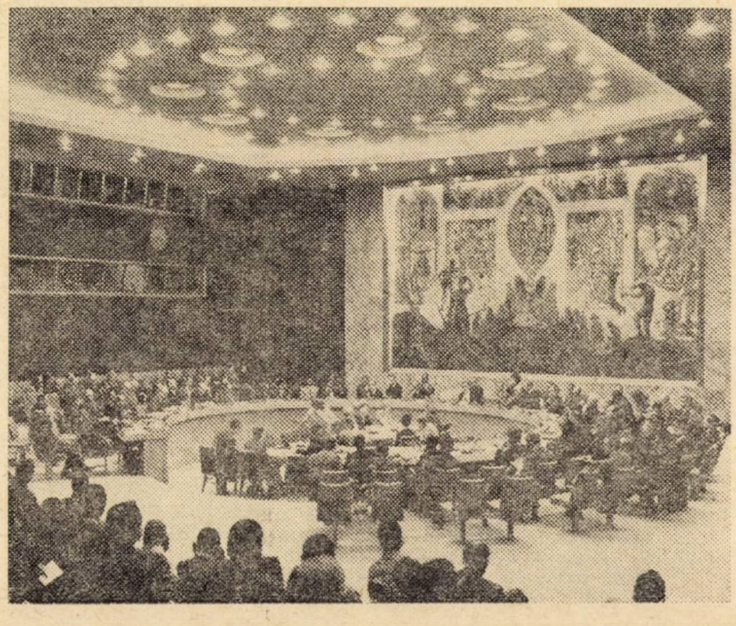

Din nou dezbateri în Consiliul de Securitate pe tema Orientului Apropiat

Societăţi poloneze cu capital mixt

Corespondenţă din Varşovia
de la Gheorghe Ciobanu

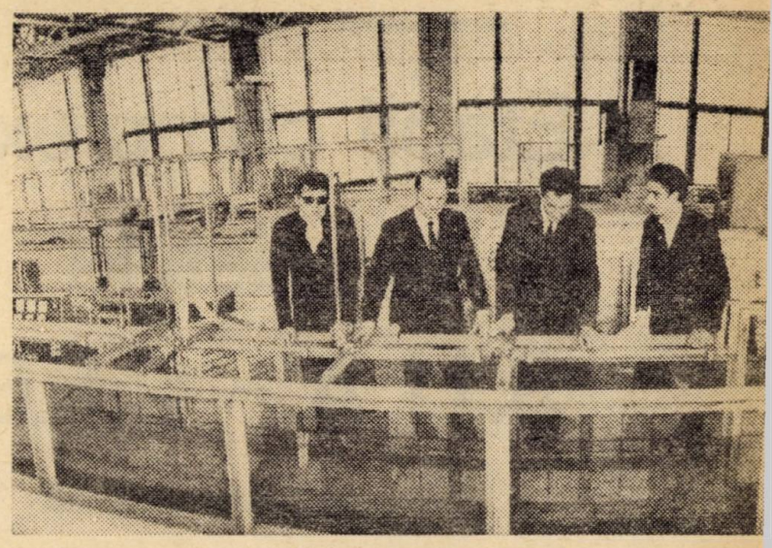

Gdansk. Institutul de construcţii hidraulice al Academiei poloneze de ştiinţe cooperează cu instituţii similare din Franţa

„Dinamismul schimburilor comerciale şi concurenţa pronunţată între producători pe pieţele mondiale obligă din ce în ce mai mult pe exportatori să respecte principiile marketingului. În prezent, nu mai este suficient să ai un produs bun, adaptat necesităţilor pieţei, nici să-i fixezi un preţ convenabil, ci trebuie mai întîi să cunoşti piaţa, să posezi o bună organizare a distribuirii şi vînzării mărfurilor" — ne-a declarat, cu prilejul unei convorbiri Zbigniew Slusarski, directorul marii centrale de comerţ exterior — „DAL" — care coordonează activitatea societăţilor cu capital mixt (polonez plus capital naţional din ţara de reşedinţă sau capital internaţional) aflate în străinătate.

În legătură cu raza de activitate a acestor societăţi, ziarul „Trybuna Ludu" scria recent : „În afară de Australia, societăţi mixte cu capital polonez se află în toate zonele lumii : Europa occidentală, Africa, Asia, America de Nord şi America de Sud".

Din numeroasele comentarii apărute în presa de specialitate din Varşovia în ce priveşte modul de organizare şi atribuţiile societăţilor mixte comerciale cu participarea capitalului polonez, apreciate de revista „Handel Zagraniczny" drept „una din formele de export-import deosebit de modernă şi eficientă", desprindem următoarele consideraţii :

Societăţile mixte sînt întreprinderi, persoane juridice, supuse jurisdicţiei locului unde sînt înregistrate, menite să ofere servicii şi să opereze în interesul exportatorului polonez. Cota de participare a capitalului polonez variază între 90 la sută şi 10 la sută, după cum afirmă Zbigniew Slusarski. În directă proporţie cu ponderea capitalului este şi reprezentarea personalului polonez, în conducerea acestor societăţi existînd multe cazuri cînd atît directorul general, cît şi directorii adjuncţi sînt polonezi. Ele constituie o reţea omogenă de desfaceri şi achiziţii, pusă la dispoziţia întreprinderilor poloneze de comerţ exterior, operînd pe baza principiului holdingului internaţional. Din punct de vedere al marketingului, societăţile au ca atribuţiuni principale intensificarea şi dezvoltarea exporturilor poloneze prin organizarea de reţele de desfacere a mărfurilor, o politică elastică de preţuri şi scurtarea drumului de la producător la beneficiar prin eliminarea intermediarilor, intensificarea campaniilor de publicitate şi de promovare a exportului polonez.

Prin activitatea lor, aceste societăţi pun la dispoziţia întreprinderilor de comerţ exterior studii privind piaţa, capacităţile sale de absorbţie, tendinţele şi preferinţele sale, antrepozite, expoziţii etc.

În practică, sublinia „Handel Zagraniczny", se disting trei forme de activitate a societăţilor mixte : ele pot acţiona în calitate de agent sau reprezentant principal al întreprinderilor poloneze de comerţ exterior, pot desfăşura o activitate de comisionar sau distribuitor, sau pot opera ca importator pe propriul risc. Tendinţa generală, însă, este de a cumula două sau chiar toate aceste trei forme de activitate.

Interesul manifestat de partenerii străini, participanţi la capitalul mixt al societăţilor, faţă de activitatea acestora de cooperare cu industria şi comerţul polonez este demonstrat şi prin deschiderea la Varşovia de birouri tehnice ale acestor societăţi. Astfel, „Trybuna Ludu" informează că asemenea birouri au fost înfiinţate în capitala poloneză de societăţile mixte „Metalexfrance" (cu Franţa) şi de „Calanda" (cu Olanda). Alte întreprinderi şi-au manifestat, de asemenea, interesul faţă de această nouă formă de reprezentare, care dă posibilitatea unui contact direct cu unităţile producătoare şi exportatoare.

În ce priveşte ţările în curs de dezvoltare, societăţile mixte sînt, în opinia cercurilor de specialitate din Varşovia, o formă preferată de organizare a exportului. Astfel de societăţi comerciale de producţie funcţionează deja în Etiopia, Kenya, Nigeria.

Deşi statisticile nu oferă o cifră globală a ponderii acestor societăţi mixte în comerţul exterior polonez, participarea lor pe anumite pieţe oferă o imagine asupra importanţei lor. Astfel, după cum informează revista „Commerce exterieur polonais", un procent de 70 la sută din volumul mărfurilor poloneze de pe piaţa engleză este rulat de societăţile „Anglodal" şi „Daltrade", 25 la sută din produsele livrate în Franţa prin „Metalexfrance", 40 la sută din exportul în Austria se face prin intermediul „Polcarbon", peste 12 la sută din exporturile poloneze pe piaţa olandeză — prin „Calanda" şi peste 13 la sută din cele pe piaţa vestgermană — prin „Depolma". Aceeaşi publicaţie arată că „Polonia, printre primele ţări socialiste, a apreciat la justa sa valoare forma cea mai comercială a exporturilor pe piaţa străină reprezentată de societăţile mixte cu particparea capitalurilor naţionale". În susţinerea acestei afirmaţii, se aminteşte că, încă din anul 1945, la Londra şi-a reluat activitatea societatea „Anglodal", creată în 1937. Însă procesul de creştere a numărului acestor societăţi a fost lent, ajungîndu-se ca, în 1964, să existe doar opt. „În urma diminuării rezervelor manifestate de autorităţile comerciale poloneze faţă de societăţile mixte, arată „Commerce exterieur polonais", numărul lor a cunoscut o creştere rapidă, mai ales în ultimii doi ani. În 1972, întreprinderile poloneze de comerţ exterior deţineau acţiuni în 30 de societăţi mixte, proces cu viabile posibilităţi de dezvoltare continuă. Această orientare este determinată de necesitatea din ce în ce mai evidentă a participării Poloniei la diviziunea internaţională a muncii şi a creşterii ponderii sale în schimburile comerciale mondiale."

Procentul de 1,2 la sută, cît reprezintă ponderea Poloniei în cifra de afaceri globală a comerţului internaţional, nu reflectă, după părerea experţilor din Varşovia (în acest sens s-a pronunţat şi directorul centralei de comerţ exterior „DAL"), potenţialul real al producţiei, ce se cifrează la 2,3 la sută. De asemenea, el nu satisface toate cerinţele determinate de politica de dezvoltare economică modernă şi armonioasă a ţării, jalonată de programul Congresului al VI-lea al P.M.U.P. Comerţul exterior, dinamismul şi eficienţa sa au o importanţă fundamentală în transpunerea acestei politici, el fiind chemat să dezvolte multilateral toate formele şi metodele de accelerare a exporturilor, înţelese nu ca scop în sine, ci ca o condiţie de realizare a importurilor de echipament care să permită modernizarea potenţialului industrial.

Unul din principalele instrumente ale acestei concepţii, arată presa poloneză, este reţeaua suplă şi eficace de canale de reprezentare în străinătate, între care societăţile mixte comerciale „reprezintă una din cele mai moderne şi eficiente forme de vînzare şi achiziţionare", relevă „Handel Zagraniczny".

Să revenim la declaraţia acordată cu amabilitate de Zbigniew Slusarski revistei „Lumea" : „Societăţile mixte comerciale, care şi-au cîştigat o bună reputaţie în Polonia şi străinătate, fiind, după părerea noastră, cel mai modern mijloc de penetraţie pe pieţele lumii şi o excelentă şcoală de comerţ exterior, vor cunoaşte o dezvoltare continuă. Am elaborat un amplu program de extindere a celor existente şi de înfiinţare a altor societăţi noi, atît în ţările în care unele există deja, cît şi în zone în care, deocamdată, nu sîntem prezenţi. De asemenea, avem în vedere trecerea la o etapă superioară, şi anume la înfiinţarea unor societăţi mixte specializate".

Etapă complexă în relaţiile S.U.A. — C.E.E.

De o parte şi de alta a Atlanticului, incriminările şi reproşurile curg gîrlă. Cu o pasiune evadată parcă din rigorile calmului şi tactului diplomatic, participanţii la acerba controversă îşi cheltuiesc fără menajamente energia şi inventivitatea pentru etalarea unor argumente pro-domo, pentru oferirea de soluţii sau cel puţin de paleative şi, nu arareori, pentru formularea unor represalii. Adunate la un loc, toate acestea s-au găsit înmănuncheate în definiţia precisă şi laconică de criză în relaţiile S.U.A. — Piaţa comună.

Cadrul general al conflictului este de natură economică, iar compartimentele cele mai zguduite sînt cele monetare şi comerciale. Inevitabil, nu s-au putut ocoli şi, în unele cazuri, nu s-a voit ocolirea reflectării acestei crize în aria relaţiilor politice şi militare. De unde s-a pornit, în ce stadiu s-a ajuns, care sînt perspectivele? Întrebarea e legitimă dar răspunsul, cel puţin în unele zone ale problemei, este supus în continuare procesului de cristalizare a relaţiilor din lumea occidentală, şi nu numai aceasta. Pînă una alta, cele mai edificatoare sînt faptele concrete. Consumate, sau în curs de producere.

A FOST, CÎNDVA, PUTEREA...

A fost puterea Statelor Unite după încheierea celui de-al doilea război mondial, a fost forţa militară, economică şi politică a singurei mari ţări al cărei teritoriu fusese integral scutit de holocaustul mondial. Arma nucleară era încă monopolul Americii, dolarul atotputernic, solicitările externe numeroase şi umile. În anii aceia, politica externă a Departamentului de Stat şi a Casei Albe se străduia să culeagă maximum de avantaje din forţa pe care o reprezenta potenţialul militar şi economic al ţării. Cine reuşea atunci, cu excepţia U.R.S.S. şi a tinerelor state socialiste, să se opună colosului de peste ocean? Germania învinsă, Italia de asemenea, Anglia şi Franţa învingătoare, dar slăbite economiceşte, întregul Occident european se afla la îndemîna Statelor Unite. Washingtonul îşi asumă sarcina „organizării" flancului apusean al Europei şi face aceasta:

— pe tărîm economic, prin „planul Marshall", după numele generalului care deţinea funcţia de secretar de stat. Anunţînd, la 5 iunie 1947, planul ce avea să-i poarte numele, Marshall îi defineşte scopul: a sprijini refacerea economiei şi a evita „dezorganizarea întregii structuri a vieţii economice europene". Dolarii americani, circa 13 miliarde, reprezentau mijloacele financiare ale refacerii vest-europene, administratorii fondului erau oamenii de afaceri americani, o mare parte din obiectivele industriale realizate fiind opera exclusivă a capitalului american sau a participării acestuia împreună cu capitalul vest-european. Vorbind de „planul Marshall" nu putem omite faptul că el a marcat şi unul din primele acte de scindare a Europei, prin interdicţia impusă ţărilor ce primeau ajutorul S.U.A. de a vinde ţărilor socialiste materiile prime şi produsele al căror export era interzis de către S.U.A.;

— în domeniul militar, prin N.A.T.O. Tratatul Organizaţiei Atlanticului de Nord a fost semnat la 4 aprilie 1949, la Washington, de reprezentanţii următoarelor 12 ţări: Belgia, Canada, Danemarca, Franţa, Islanda, Italia, Luxemburg, Olanda, Norvegia, Portugalia, Marea Britanie şi S.U.A. Republica Federală Germania avea să devină membru cu drepturi depline al pactului în mai 1955. Flancul sud-estic al N.A.T.O. s-a lărgit apoi prin includerea Greciei şi Turciei. Produs al doctrinei „stăvilirii" comunismului, îndreptat împotriva Uniunii Sovietice şi a celorlalte ţări socialiste, N.A.T.O., pentru a cărui primă finanţare Congresul S.U.A. a votat 1 450 milioane dolari destinate înarmării partenerilor, urmărea, de fapt, crearea „poziţiilor de forţă" ce puteau oferi, în optica diplomaţiei americane din acea vreme, avantaje maxime Statelor Unite;

— ideologic, prin intensa campanie anticomunistă. Fonduri substanţiale au alimentat această campanie şi, în numele ei, au apărut — după cum prin infirmarea veracităţii ei au răposat — faimoasele doctrine „Truman", „Dulles", „Eisenhower" şi altele. Dar, vreme de cîţiva ani ele au reuşit să învenineze atmosfera internaţională şi să menţină omenirea într-o stare de surescitare.

Pentru prima oară în istorie apare un nou tip de război — „războiul rece", a cărui declanşare „oficială" istoricii nu ezită să o situeze în martie 1946, cînd Winston Churchill, în momentul de vîrf al relaţiilor speciale americano-britanice, îşi rosteşte la Fulton faimoasa filipică împotriva ţărilor socialiste din răsăritul Europei.

Continentul este divizat, suspiciunea şi neîncrederea iau forme primejdioase, „războiul rece" îşi foloseşte din plin toate mecanismele, toate resorturile pentru a da, la un moment sau altul, cu pauze scurte între aceste momente, dimensiuni de criză acută fie problemelor nelămurite, fie realităţilor noi create în urma războiului. Şi ceea ce se petrecea în Europa, era reeditat în Extremul Orient, în sud-estul asiatic şi în alte părţi ale globului.

Progresul şi dezvoltarea sînt însă legile cele mai perene şi obiective ale istoriei umanităţii, ale inteligenţei umane, chiar dacă anumite perioade de stagnare sau regres vor să le contrazică. „Războiul rece" nu putea dăinui, împotriva sa răzvrătindu-se cele mai fireşti porniri spre înţelegere, apropiere şi cooperare ale popoarelor de pretutindeni. Consolidarea sistemului socialist mondial prin impetuoasa dezvoltare a ţărilor ce-l compun, apariţia în cadrul acestui sistem a Republicii Populare Chineze, succesele Uniunii Sovietice în domeniile ştiinţei şi tehnologiei, eliberarea şi cucerirea unei existenţe independente, de sine stătătoare de către o serie întreagă de state din continentele supuse în trecut regimului colonial, creşterea conştiinţei şi gradului de organizare ale clasei muncitoare din ţările capitaliste — toate acestea, la care se adaugă breşele operate de realismul şi luciditatea unor cercuri conducătoare din Occident în opaca mentalitate cultivată de „războiul rece" şi de apologeţii anticomunismului, au contribuit împreună la transformări adînci, la mutaţii de fond în peisajul politic, economic şi social al lumii contemporane.

Redresarea economică a ţărilor occidentale, iniţiată cu sprijinul american, a dat roade. Dar, integrate în revoluţia tehnico-ştiinţifică, contribuind în bună măsură la crearea şi procesul de dezvoltare al acesteia, ţările din apusul Europei resimt treptat şi tot mai puternic nevoia unui cîmp de mişcare mai larg, mai neîngrădit de opreliştii artificiale; în cercurile conducătoare se fac, paralel, mereu mai acut resimţite presiunile opiniei publice pentru promovarea cu mai multă eficienţă a intereselor naţionale; Statelor Unite ale Americii le vine din ce în ce mai greu să-şi menţină controlul asupra unor ţări pe care le credeau la un moment dat definitiv şi inexorabil integrate în sfera lor de influenţă, dacă nu mai mult decît atît. Cu excepţia — dar nici aceasta totală — a Tratatului Atlanticului de Nord, unele organisme sau instituţii iniţiate de S.U.A. în scopul anihilării tendinţelor centrifuge sau rivalităţilor ce reîncep să se manifeste în rîndul partenerilor „atlantici" — şi care periclitează dominaţia americană — se nasc moarte sau trăiesc convulsiuni ce le grăbesc sfîrşitul unei efemere existenţe. Aşa s-a întîmplat cu Comunitatea Defensivă Europeană, menită să consacre refacerea forţei militare a Germaniei federale, dar a cărei ratificare Adunarea Naţională a Franţei o respinge la 30 august 1954. John Foster Dulles, autorul politicii imperialiste americane la apogeu, dar şi martor al declinului acestei politici, ameninţă cu „reconsiderarea agonizantă" a politicii S.U.A. faţă de Franţa.

Impactul american se menţine însă în Europa, pe toate planurile, iar Casa Albă, Departamentul de Stat şi Pentagonul, nutrind încă iluzia forţei imediat postbelice a S.U.A., se angajează în costisitoare şi expansioniste acţiuni în toate părţile globului. Sub egida Statelor Unite sau la iniţiativa lor, sînt create pacte militare şi grupări de state în Asia, în America Latină. Războiul din Coreea, intervenţia militară în Guatemala şi apoi războiul din Vietnam reprezintă formele violente, în expresia lor cea mai brutală, ale politicii imperialiste. Angajate global S.U.A. nu-şi fac prea multe griji din pricina Europei apusene, unde monopolurile americane sînt bine implantate şi unde în bazele militare ale N.A.T.O. forţele unităţilor americane se cifrează la peste 300 000 de oameni.

DRUMUL SPRE CRIZĂ

Anii trec şi lumea e în mişcare. Obosită de tensiunea internaţională, Europa îi constată artificialitatea, lipsa de temei şi apreciază din ce în ce mai mult avantajele dezvoltării în condiţiile unui climat eliberat de practicile „războiului rece". Normalizarea relaţiilor dintre ţările continentului înregistrează progrese, schimburile economice se intensifică, se încheie acorduri, contactele la toate nivelurile cunosc frecvenţe neîntîlnite în tre-

cut. Ritmurile în dezvoltare ale țărilor socialiste sînt tot atîtea argumente pentru statele nesocialiste de a întreține și extinde, spre beneficiul reciproc, raporturile cu capitalele din răsăritul Europei. Politica externă a țărilor socialiste, acțiunile și propunerile lor în favoarea destinderii se impun ca garanții ale intensificării colaborării generale. Noile principii ale relațiilor internaționale, bazate pe respectul mutual al independenței și suveranității, al renunțării la forță găsesc ecou larg și-și atrag adeziunea a numeroase cercuri de răspundere din alte țări. Sporadicele momente de destindere din anii '50 și începutul anilor '60 devin, în ultimul deceniu, elementul predominant al climatului politic european, tendința cu adevărat majoră în raporturile intereuropene. Normalizarea raporturilor cu cele două state germane și între acestea înregistrează progrese substanțiale. Pentru prima oară în istoria continentului, reprezentanții statelor ce îl compun se întîlnesc într-o reuniune pentru a pregăti modalitățile de realizare a unui sistem de securitate și cooperare. Mai este încă mult de făcut. Europa rămîne divizată, cele două blocuri militare continuă să existe, paralel cu existența unor grupări economice născute din rațiuni diferite și urmărind scopuri diferite. Există o stare de spirit favorabilă unei Europe unite în voința de a coopera pașnic, în interesul de a se înfățișa lumii ca un model de conviețuire armonioasă, deschisă spre alte continente și receptivă la ideea extinderii acestei conviețuiri pe scară mondială. Dar artizanii unei atari Europe mai au de șlefuit cu migală asperitățile provocate fie de promotorii unor interese contrare, fie de persistența unor mentalități rămase încă prizoniere ale unei optici în mod cert depășite de cursul istoriei. Totuși, coexistența instalată cîndva precar pe pilonii „echilibrului terorii" cedează ineluctabil pasul coexistenței pașnice reale, active și fertile.

Fiecare din țările apusene, în ritmuri diferite, în constante variabile și în domenii deosebite, înregistrează de-a lungul anilor o dezvoltare certă, jalonată de tarele congenitale ale capitalismului : inflație, șomaj, tulburări monetare, rivalități provenind din inegalitatea acestei dezvoltări. Potențialul lor economic le situează însă în primele rînduri, de unde și nevoia lărgirii relațiilor economice externe. Astăzi, între statele socialiste și țările capitaliste din Europa operează 80 de acorduri comerciale pe termen lung, iar comerțul reciproc al statelor socialiste și statelor capitaliste dezvoltate industrial (din Europa plus S.U.A. și Japonia) a depășit de 1,5 ori ritmul de creștere a comerțului mondial în ansamblul său.

Desigur, această realitate nu este străină de modificarea stării de spirit în Europa occidentală față de Statele Unite. Pe măsură ce țările apusene realizau posibilitatea de a-și continua dezvoltarea pe propriile picioare, pe măsură ce interesele naționale erau mai atent luate în considerare, a început să-și facă loc o stare de spirit în care simpatiile pro-americane de după război au suferit un proces de marcată eroziune. „Americanizarea" vieții sub numeroase aspecte, de unde fusese acceptată la început ca un element de „întinerire", de „modernizare", a sfîrșit prin a agasa pe europeanul ce-și regăsea mîndria pentru aportul și locul țării sale în istoria civilizației și culturii moderne, odată cu redescoperirea atașamentului față de tradițiile și propriile obiceiuri. Convulsiile societății americane, excesele în stratificările sociale din S.U.A., înfundarea Americii în războaiele din Coreea și, mai ales, din Vietnam au generat atitudini de rezervă și dezaprobare mult mai adînc asimilate pe plan afectiv decît admirația pentru performanțele în Cosmos sau în domeniul tehnicii și științei. Opinia publică și împreună cu ea cercuri politice investite cu mari responsabilități de stat au început să privească mai îndeaproape atît resorturile cît și obiectivele acțiunilor externe ale S.U.A., să cîntărească mai lucid eficiența pentru ele însele, și chiar pentru alianța atlantică în sine, a sprijinirii orientării internaționale a Washingtonului.

„În ultimii ani, scria publicația americană «Time», Europa occidentală a fost șocată de ceea ce pare a fi îndoiala Americii însăși față de propriul său viitor... Există un sentiment larg răspîndit că a venit timpul ca Statele Unite să învețe ceva de la Europa, și nu invers". Așa se face că izbucnirea conflictelor monetare și comerciale cu S.U.A. a găsit în Europa occidentală o opinie publică pregătită, deja dispusă să accepte incriminările aduse marelui aliat.

S.U.A. CONTRA PIAȚA COMUNĂ, ȘI VICEVERSA

Nu vom analiza acum condițiile și cauzele apariției Pieței comune. Revista „Lumea" a făcut în numeroase prilejuri și continuă să informeze și să explice cititorilor fenomenele ce se petrec în acest organism. Vom reaminti doar că Tratatul de la Roma (martie 1957) prin care ia naștere Comunitatea Economică Europeană — C.E.E. sau Piața comună — este, pe lîngă un organism economic monopolist de tendință suprastatală în scopul asigurării unui cadru „liber" expansiunii monopolurilor, pe lîngă o modalitate de rezolvare a contradicțiilor dintre țările vest-europene, este, deci, și o încercare de realizare a unei contraponderi economice și politice în fața expansiunii Statelor Unite.

Deocamdată, însă, „Europa celor nouă" nu pare foarte lămurită asupra modului în care își va putea realiza acest obiectiv. În primul rînd, pentru că ea continuă să vorbească cu nouă voci și în tot atîtea limbi. Uniunea monetară și uniunea politică rămîn încă țeluri de perspectivă, iar înțelegerile atît de dificil cîștigate în problemele regimului monetar, ultima fiind „fluctuarea concertată" a cîtorva din principalele monezi occidentale, par majorității observatorilor încărcate atît de avantaje temporare cît și de incertitudini, astfel încît în nici un caz nu li se poate pronostica o longevitate în măsură a liniști spiritele. Spațiul nu ne îngăduie o analiză a contradicțiilor existente în Piața comună. Ne vom referi la ele doar în măsura în care sînt implicate în frontul comun pe care țările membre ale C.E.E. încearcă să-l ridice în fața pretențiilor Statelor Unite.

Toată criza, spun vest-europenii, a pornit de la Statele Unite: în miezul problemei monetare se află deficitul balanței americane ; în cel al relațiilor comerciale, revendicările nefondate ale S.U.A. În primul caz, era greu ca balanța să se prezinte altfel, atîta vreme cît ani de-a rîndul s-au conjugat o serie de factori ca : menținerea forțată a dolarului ca valută-etalon, cînd el a pierdut demult virtuțile care să-i îndreptățească această poziție ; existența pe întregul glob a unor baze și efective militare extrem de costisitoare ; prelungirea ilogică a războiului din Vietnam și implicațiile armate în întreaga Indochină, aventură dezechilibrînd grav bugetul american; vaste programe de „ajutor pentru străinătate" ale căror fonduri au fost în numeroase cazuri irosite pe guverne corupte, fără șanse de supraviețuire odată cu abandonarea lor de către diplomația (și banii) Statelor Unite ; investiții masive de capital în străinătate, fără ca beneficiile să se întoarcă în țară. Și altele.

Valul speculativ ce a cuprins piețele europene occidentale în jurul masei de dolari circulînd pe aceste piețe — spun vest-europenii — a fost, în ultimă instanță, provocat de americani care au înțeles, de altfel, să-l folosească în propriile interese. Practic, americanii au dat în ultimii doi ani o dublă lovitură în materie monetară : au devalorizat dolarul cu 10 la sută (12 februarie ; a doua devalorizare în interval de 14 luni) menținînd inconvertibilitatea sa și au determinat fluctuarea în dezordine a principalelor monede apusene (10 martie). „Fluctuarea concertată" (19 martie) a șase monede (marca vest-germană, francul francez, francul belgian, francul luxemburghez, florinul olandez și coroana daneză) nu reprezintă însă un gest de bunăvoință pentru susținerea dolarului, cel puțin cu efect momentan ? Cazul se aplică mai ales la marca vest-germană, ale cărei reevaluări succesive (ca moneda cea mai puternică vest-europeană) impuse de Washington în numele refacerii balanței S.U.A. pot avea ca efect încetinirea ritmului economic al Germaniei federale și punerea ei într-o situație de inferioritate în competiția comercială internațională.

(Despre fricțiunile în domeniul comerțului și replica americană la pozițiile vest-europene, ca și despre aspectele politice și militare ale relațiilor S.U.A. cu Piața comună — în numărul viitor).

George Serafin

Imagine din Pekin

REPORTAJ PE GLOB

R. P. CHINEZĂ

Fluviul viu

Nicolae Simionescu

Fluvii de oameni, care pot fi asemuite unor uriașe roiuri de albine, cu binecunoscuta lor disciplină — aceasta este imaginea fascinantă pe care ți-o oferă, în zori de zi sau în orele tîrzii ale serii, străzile din Pekin, Șanhai sau din oricare alt mare oraș al Chinei. Bicicliști — mii, zeci de mii, sute de mii — se deplasează într-o liniște tulburată numai de claxoanele autovehiculelor. Și, deodată, strada se golește. Nu rămîne pustie, pentru că din și spre toate direcțiile continuă un du-te-vino al camioanelor, camionetelor, bicicletelor cu ataș, încărcate cu cele mai diverse produse. Totul se folosește, totul se valorifică.

Unde vom regăsi, însă, acele fluvii de oameni care inundau străzile în zorii zilei ? În uzinele și fabricile Pekinului, Nankingului, Hancioului, în cele peste 5 000 de întreprinderi industriale ale Șanhaiului, în sălile școlilor și universităților.

Am fost oaspeții citorva dintre ei.

Fabrica de utilaje pentru elemente de tranzistorizare din zona de vest a Pekinului are o istorie pe cît de simplă, pe atît de interesantă. Ideea înființării unui atelier a pornit, în 1958, de la un grup de gospodine din cartier. Dar ce să fabrice ? Cîntare ! Mai precis, balanțe cu braț de lemn. Tehnica, extrem de simplă, aducea venituri pe măsură. Era însă greu, foarte greu să pretinzi mai mult, în condițiile în care majoritatea lucrătoarelor de aici nu știau nici să citească. Aveau, în schimb, o extraordinară voință de a realiza un produs mult mai necesar economiei naționale. De pildă, utilaje și piese pentru elemente de tranzistorizare. Un asemenea salt de la balanțele cu braț de lemn ? A fost, totuși, posibil, începînd din 1965. Au venit în ajutor doi tehnicieni cu înaltă calificare de la o mare întreprindere industrială ; neștiutoarele de carte au urmat cursuri speciale; au învățat, după aceea, la universitatea „Pekin" să descifreze desenul tehnic ; au fost aduse utilajele necesare pentru noul profil de producții. Și saltul de la balanțe la tranzistoare a adus un spor de beneficii de la 80 000 la 11 000 000 de yuani anual.

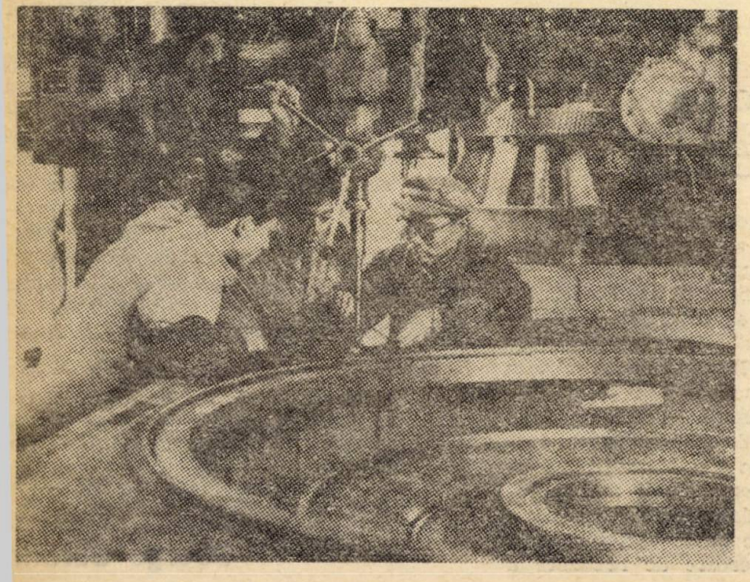

Nankin. Marea uzină de mașini unelte nr. 2, altădată o simplă întreprindere artizanală cu treizeci de muncitori

La Șanhai, în marea expoziție industrială, am văzut produsele acestui mic, dar harnic colectiv asamblate în felurite agregate complexe. N-aveau firmă, dar muncitoarele de la fabrica nr. 1 din zona de vest a Pekinului semnau și aici, cu mîndrie firească, în marea carte a realizărilor poporului chinez. Și sînt convins că tot aici am întîlnit, în același nobil anonimat, produsele unui alt colectiv desprins din marele fluviu viu al străzii care m-a fascinat în orele timpurii ale dimineții. Este vorba de muncitorii „Uzinei de țevi trase" din Șanhai. De fapt, dacă ținem seama de numărul salariaților și de mărimea atelierelor — nu cu mult mai spațioase decît cele ale unor stațiuni pentru mecanizarea agriculturii de la noi — denumirea de uzină pare exagerată. Ca în numeroase alte locuri din Republica Populară Chineză, dezvoltarea acestei unități industriale a pornit, după eliberarea țării, de la un mic atelier-magazin care producea și vindea obiecte din metal pentru uzul casnic. Solicitările economiei naționale erau însă mereu mai mari și, pe măsura acestor cerințe, a crescut și investiția de inițiativă și energie a muncitorilor din mărunta întreprindere. Nenumărate încercări, cîteva insuccese care n-au constituit înfrîngeri, multe rezultate bune care au stimulat eforturile. Pentru producerea unui profil de țeavă, de exemplu, (mică, dar deosebit de utilă), a fost nevoie de aproximativ 400 de experimentări de-a lungul a doi ani. Să renunți ? Imposibil ! Angajamentul nu poate fi retras. Să continui ? Cu ce șanse ? Răbdarea, perseverența deosebită au oferit toate șansele. Au fost confecționate manual, cu artă de bijutier, zeci și zeci de dispozitive. Și succesul a venit. Deplin ! Astăzi muncitorii de la „Uzina de țevi trase" din Șanhai produc 2 755 tipuri de țevi cu diametre cuprinse între 3,5 și 520 milimetri. Mica întreprindere este, într-adevăr, o veritabilă uzină.

Însumate cu marea experiență practică, cu voința și dexteritatea muncitorilor, cunoștințele cadrelor de specialitate se fructifică pe

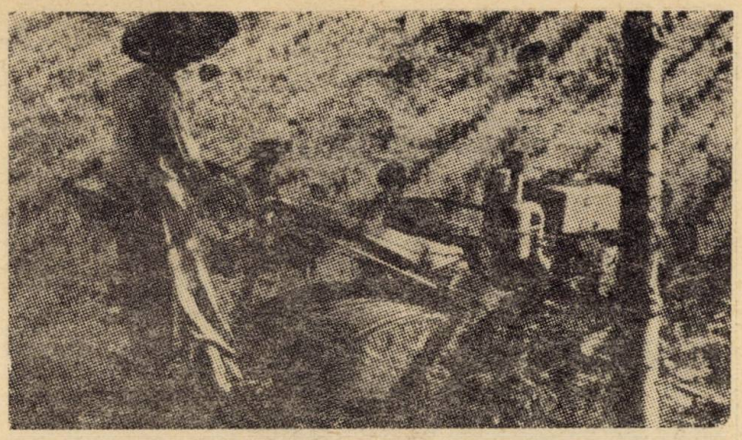

Agricultură modernă pe mari suprafeţe

un teren fertil. Pe baza indispensabilă a legăturii directe dintre învăţămînt şi producţie, pe care o promovează cu consecvenţă Partidul Comunist Chinez, se dezvoltă şi pregătirea profesională a viitorilor ingineri, biologi, chimişti, profesori ai Chinei populare. I-am întîlnit în amfiteatre, la bibliotecă şi în laboratoare. Veniseră aici după ce, la absolvirea liceului, făcuseră un stagiu de doi ani în unităţi industriale sau agricole. Îmbinau, în continuare, şcoala cărţilor cu şcoala muncii, un sfert din perioada de învăţămînt fiind afectată activităţii în producţie. Cei de la ştiinţele umaniste merg la sate sau în întreprinderi industriale pentru a cunoaşte viaţa, problemele cu care este confruntată societatea ; fac anchete, cercetări, studii.

Pe studenţii de la biochimie şi chimie organică i-am găsit la lucru într-o mică fabrică din incinta universităţii. Îşi aduceau cu deosebită plăcere aminte de vizita pe care conducătorul partidului şi statului nostru, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, a făcut-o în Republica Populară Chineză, de convorbirile fructuoase pe care le-a avut cu preşedintele Mao Tzedun, cu premierul Ciu-En-Lai, cu alţi conducători ai Partidului Comunist Chinez.

Fabrica au conceput-o, au proiectat-o şi au construit-o ei, împreună cu profesorii. Transpun, aici, direct în practică ceea ce învaţă la cursuri ; lucrează succesiv ca simpli muncitori, ca laboranţi, ca tehnologi. Cînd cercetările şi experimentările sînt încheiate cu succes, începe producţia : antibiotice, insulină, medicamente pentru afecţiuni ale ficatului — peste 50 de sortimente. Multe sînt unicate, pe care le preia, apoi, marea industrie de medicamente.

Frumoase sînt clădirile universităţii „Pekin", cu acoperişurile lor arcuite, cu dragonii miniaturali de pe coama olanelor ! Frumoase sînt clădirile şi parcurile Pekinului, Hancioului, Nankingului ! Frumoase-s peisajele Chinei ! Am văzut aceste frumuseţi, reproduse cu o excepţională fidelitate, ca rupte din natură, în numeroasele tablouri care se năşteau sub ochii noştri din războaiele fabricii de broderie pe mătase din Hanciou. Înainte de eliberarea ţării, 40 de muncitori mînuiau aici 17 războaie simple ; numărul sortimentelor de ţesături trecea puţin peste o sută. Azi, 1 700 de muncitori şi tehnicieni produc, cu 300 de războaie automate, mai mult de 1 000 de sortimente.

Un fotograf talentat imortalizează într-o fotografie un colţ pitoresc de natură, un monument de arhitectură. Un pictor îşi imaginează şi aşează pe pînză, în culori vii, joaca a 100 de copii printre pomi şi flori. Totul pare aievea şi aşa va fi reprodus şi în broderiile pe mătase. Fotografiile, picturile sînt copiate, la scară mai mare, pe o hîrtie cu pătrăţele. De aici, printr-un proces destul de complicat, se „copiază" din nou pe nişte benzi cu nenumărate orificii mici, care se introduc apoi în războaiele de ţesut. Pentru broderia aceea care înfăţişează joaca celor 100 de copii printre pomi şi flori au fost necesare 60 000 de cartonaşe perforate.

Sînt realizări despre care primitoarele noastre gazde ne-au vorbit cu modestie, amintindu-şi şi povestindu-ne despre greutăţi învinse, despre bucuriile calme pentru o serie de succese, despre dorinţa lor de a produce mai mult şi mai bine pentru prosperitatea mai rapidă a patriei. Tot ce am văzut ne-a întărit convingerea că eforturile marelui popor prieten vor fi încununate de succes.

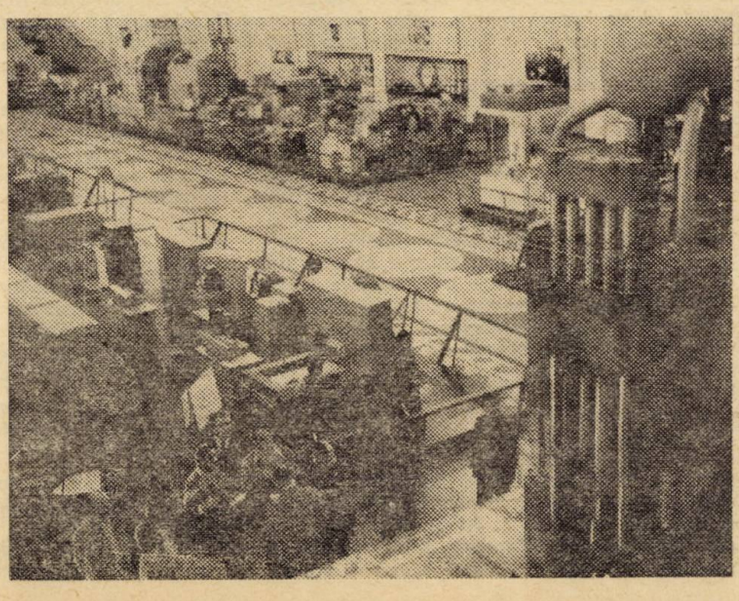

Şanhai. Într-unul din pavilioanele Expoziţiei permanente a realizărilor industriale

REFLECTOR

Turcia : guvern de coaliţie

Spre deosebire de guvernele „deasupra partidelor", constituite după intervenţia militarilor, în primăvara anului 1972, pe scena politică a ţării, noul cabinet turc, format la 15 aprilie, de Naim Talu se prezintă ca un guvern de coaliţie. În compoziţia sa intră treisprezece membri ai Partidului Dreptăţii (majoritar în Parlament), şase ai Partidului republican al încrederii (a treia formaţiune politică a ţării), trei senatori independenţi şi doi neparlamentari. În ceea ce priveşte repartizarea portofoliilor, alături de premierul Naim Talu, senator independent şi fost ministru al comerţului, funcţiile de vicepremieri au revenit lui Nizamettin Erkmen, secretar general al Partidului Dreptăţii, şi Kemal Satir din Partidul republican al încrederii. Haluk Bayulken s-a menţinut în fruntea ministerului de externe, iar conducerea ministerului de interne i-a revenit senatorului independent Mukadder Oztekin.

Un protocol, semnat la Ankara cu ocazia constituirii cabinetului, între premierul Naim Talu, Suleyman Demirel, preşedintele Partidului Dreptăţii, şi Turhan Feyzioglu, preşedintele Partidului republican al încrederii se referă la sarcinile ce revin noii echipe guvernamentale. Scopul principal — stipulează protocolul — va fi pregătirea alegerilor generale ce urmează să se ţină la 14 octombrie 1973. În acest sens, prezenţa în cabinetul Talu a trei senatori independenţi (în fruntea ministerelor justiţiei, afacerilor interne şi al comunicaţiilor) respectă o prevedere a Constituţiei turce privitoare la garantarea obiectivităţii alegerilor.

Sri Lanka va opri importurile de orez

Primul ministru al Republicii Sri Lanka, Sirimavo Bandaranaike, a anunţat că, începînd din 1974, ţara sa nu va mai importa orez, deoarece duce lipsă de valută străină. Necesităţile de orez ale ţării sînt evaluate la 1,4 milioane tone anual, din care aproximativ 400 000 tone sînt cumpărate din China, Birmania şi Tailanda.

Nu se mai bea whisky ?

Producţia de whisky scoţian a crescut, anul trecut, cu 14 la sută, faţă de 1971, situîndu-se la nivelul de 7 800 000 hectolitri. În prezent, însă, se înregistrează o reducere a cererii mondiale. Piaţa americană, prin consumul ei ridicat, rămîne în continuare cea care conturează tendinţa de pe piaţa mondială.

INTERVIUL NOSTRU

Samora Machel

preşedintele FRELIMO

Victoriile luptei de eliberare din Mozambic

Corespondenţă din Roma de la Radu Bogdan

Mic de statură, cu ochi mari, strălucitori şi o privire mereu zîmbitoare. Vorbeşte repede, cu multă pasiune. Indiferent că vorbeşte în faţa a sute de oameni sau că dialoghează în liniştea unei încăperi de hotel cu un singur interlocutor. Nu refuză pe nimeni, chiar dacă este obosit. Acesta este Samora Machel, preşedintele Frontului de Eliberare din Mozambic (FRELIMO).

Cînd a aflat că sînt din România şi îi solicit un interviu pentru revista „Lumea", mi-a spus: „Mă bucur că sînteţi din România, din ţara tovarăşului Ceauşescu. Întotdeauna cînd mă adresez prietenilor români, o fac cu multă plăcere. Şi aceasta, deoarece ţara şi conducătorii dumneavoastră sînt aproape de noi, de inima noastră şi ne acordă un sprijin de nepreţuit în lupta pe care o ducem pentru independenţă". Şi astfel, cele zece minute solicitate s-au transformat în aproape o oră de discuţii, pe care le-am purtat în sala Teatrului Municipal din Reggio Emilia, imediat după încheierea Conferinţei Naţionale Italiene de Solidaritate cu lupta popoarelor din coloniile portugheze, la care Samora Machel a participat, împreună cu o delegaţie a FRELIMO, în calitate de invitaţi.

– Aşa cum aţi arătat în salutul adresat Conferinţei, lupta poporului mozambican pentru cucerirea independenţei cunoaşte, în prezent, un puternic avînt. Care sînt, după opinia dumneavoastră, trăsăturile actualei faze în care se duce această luptă?

– După cum vă este cunoscut, Frontul de Eliberare din Mozambic şi alături de el, aproape întregul popor mozambican se află în cel de-al nouălea an de luptă armată împotriva colonialiştilor portughezi. Ca efect direct al acestei lupte, care a atins zonele cele mai sensibile ale sistemului economic de dominaţie colonială, precum şi diferitele interese de ordin politic sau strategic ale colonialiştilor, în ţara noastră au avut loc profunde transformări, cantitative şi calitative. Ne aflăm, în prezent, în plină ofensivă. Urmărim continuu deschiderea de noi zone de luptă, precum şi organizarea unor acţiuni comune cu forţele de eliberare din alte zone fierbinţi ale Africii, cum ar fi Rhodesia. În acest sens, apreciem succesele din ultimul an ca fiind dintre cele mai importante. Forţele noastre armate au iniţiat în acest răstimp peste 800 acţiuni, în cursul cărora au fost distruse, total sau parţial, 107 baze şi tabere militare inamice. Cîteva mii de soldaţi portughezi au fost scoşi din luptă, în timp ce 340 de vehicule militare, de diferite tipuri, au fost distruse. Circa 55 de avioane şi elicoptere au fost avariate la sol, iar 15 ambarcaţiuni de război scufundate în fluviul Zambezi. Dar, mult mai importante decît aceste statistici sînt, după părerea mea, schimbările intervenite în situaţia politică şi în opera de reconstrucţie naţională.

– Cum se prezintă, în context, situaţia în principalele regiuni în care se desfăşoară lupta armată?

– Eliberînd un sfert din teritoriul ţării, FRELIMO deţine, în prezent, controlul provinciilor Cabo Delgado şi Niassa şi al unei însemnate părţi din provincia Tete. În primele din aceste două, inamicul supravieţuieşte doar într-un număr redus de tabere fortificate, toate drumurile şi căile ferate fiind blocate de către trupele noastre. Aici, acţiunea noastră este îndreptată spre închiderea acestor baze şi spre creşterea protecţiei populaţiei în faţa bombardamentelor aeriene. În septembrie anul trecut, în provincia Cabo Delgado am lansat ofensive simultane contra a şapte asemenea baze, inclusiv asupra bazei strategice de la Mueda – unul din principalele centre ale dispozitivului militar portughez. Numai la Mueda trupele noastre au distrus la sol 18 avioane şi elicoptere, avariind, în acelaşi timp, mai multe depozite de carburanţi şi muniţii, precum şi piste de aterizare. În provincia Niassa au fost atacate şi distruse, în ultimele luni, total sau parţial, bazele inamice de la Macaloge, Lunho, Messangulo, Valadim.

O situaţie oarecum aparte prezintă cea de-a treia provincie, Tete. După cum ştiţi, pornind de la importanţa deosebită, strategică şi economică, a acestei provincii, colonialiştii au acţionat în fel şi chip pentru a nu scăpa din mîini frînele, pentru a-şi continua nestingheriţi dominaţia. Gigantul proiect de la Cabora Bassa, destinat să furnizeze energie electrică, la un preţ scăzut, Africii de Sud şi întregii Africi australe, reprezintă punctul de plecare pentru înjghebarea unei pieţe comune, avînd drept scop să pună întreaga noastră zonă sub tutela autorităţilor de la Pretoria. Mai mult, în valea fluviului Zambezi, ce urmează a fi irigată de viitorul dig, colonialiştii şi-au propus să instaleze peste un milion de coloni europeni, ceea ce ar însemna un fel de dig uman contra avîntului mişcării de eliberare. Dar, în ciuda creşterii continue a efectivelor militare portugheze şi a sprijinului militar pe care colonialiştii îl primesc de la Salisbury şi Pretoria, aceste planuri se dovedesc, pe zi ce trece, tot mai iluzorii. Extinderea rapidă a luptei de eliberare a avut drept rezultat paralizarea comunicaţiilor terestre, inclusiv a celor cu caracter internaţional, precum şi încetarea progresivă a activităţii economice străine în domeniul agriculturii, comerţului, transportului şi extracţiei de minereuri, accentuînd, în acest fel, izolarea Caborei Bassa. La 9 noiembrie, anul trecut, am iniţiat ofensiva contra capitalei provinciale şi a bazei aeriene Chingoza, aflată în împrejurimile localităţii Tete. Instalaţiile militare, administrative şi comerciale care se găseau în centrul oraşului au fost serios avariate, în timp ce la baza aeriană de la Chingoza au fost distruse la sol 17 avioane şi elicoptere. Această ofensivă, aflată în curs de desfăşurare, a dus la 1 martie la distrugerea completă a bazei de la Malewera, cu tot sprijinul pe care portughezii l-au primit de la forţele aeriene rhodesiene.

– Spre ce alte zone se îndreaptă în prezent acţiunile FRELIMO?

– Fiind continuu preocupaţi de deschiderea unor noi fronturi de luptă, la 25 iulie, anul trecut, am extins lupta noastră armată în provincia Manica-Sofala, care face legătura între nordul şi sudul ţării. Aici îşi are sediul comandamentul militar portughez, iar portul Beira reprezintă unul din principalele puncte de legătură cu exteriorul. Tocmai de aceea, primele noastre acţiuni armate în această provincie au alarmat cercurile economice şi militare portugheze, ca şi pe aliaţii acestora din Africa de Sud şi Rhodesia.

– Una din preocupările dv., nu mai puţin importantă, o reprezintă organizarea vieţii noi în zonele eliberate. Ce ne puteţi spune despre aceasta?

– Victoriile militare tot mai numeroase pe care le-am obţinut pe cîmpurile de luptă au creat condiţii pentru dezvoltarea şi consolidarea procesului de formare a structurilor puterii populare, facilitînd, în acelaşi timp, reconstrucţia naţională. În acest fel, a devenit ireversibilă împărţirea în zone eliberate şi zone inamice. Masele populare, care trăiesc pentru prima dată experienţa unei vieţi libere, îşi asumă sarcina apărării în faţa oricăror tentative de reocupare ale inamicului. După părerea mea, aspectul fundamental al zonelor eliberate este reprezentat de faptul că masele urmează cuvîntul nostru de ordine, sînt mobilizate şi organizate de noi, urmează deschis orientarea noastră în activitatea lor cotidiană. Aproape peste tot, în zonele eliberate, comitetele populare desemnate în mod democratic au înlocuit dominaţia feudală a vechilor capi tribali, supuşi administraţiei coloniale. Pe zi ce trece, nenumăratele grupuri lingvistice şi religioase ce conviefuiesc pe pămîntul nostru îşi descoperă propria lor personalitate şi identitate mozambicană. Şi, astfel, prind contur eliberarea de exploatare, dispariţia triburilor şi naşterea naţiunii, avînd la bază structurile politice, economice şi sociale ale puterii populare.

– Ce ne puteţi spune despre situaţia existentă în zonele aflate încă sub dominaţia colonialistă?

– Fenomenul cel mai important în provinciile în care mai continuă încă dominaţia colonialiştilor, deosebit de vizibil în ultimul timp, îl constituie, după părerea mea, creşterea nemulţumirii maselor largi, adeziunea şi

sprijinul tot mai deschis pe care acestea îl acordă luptei noastre. Nu constituie un secret pentru nimeni faptul că forțele colonialiste își intensifică represiunile, că arestările și asasinatele ating cele mai diverse pături ale populației — muncitori, studenți, funcționari, preoți. Nu cu mult timp în urmă, Asociația studenților de la Universitatea din Lourenco Marques a fost dizolvată, conducătorii ei arestați și deportați. Și acesta este doar un singur exemplu. Politica justă a FRELIMO, respectul nostru pentru libertatea și demnitatea umană, mărinimia pe care o manifestăm față de prizonierii de război portughezi, definirea clară și corectă a obiectivelor luptei noastre determină sectoare mereu mai importante ale populației europene să se îndepărteze de colonialiștii portughezi, să denunțe și să condamne crimele sale și, nu adeseori, să sprijine lupta noastră dreaptă. Ca să nu mai vorbim de situația băștinașilor în aceste zone, în care nu o dată „cîmpurile de concentrare" create de colonialiști se transformă în detașamente de luptă anticolonialistă.

— Sînt cunoscute relațiile pe care FRELIMO le are cu țările independente din Africa. Cum apreciați sprijinul pe care îl primiți din partea acestor țări în lupta pentru independență și libertate ?

— Cred că nu greșesc atunci cînd afirm că Africa independentă reprezintă principalul nostru sprijin în lupta dreaptă pe care o ducem pentru libertate. Dacă ar fi să mă refer numai la țările care au frontiere comune cu coloniile portugheze — Zambia, Tanzania, Republica Populară Congo, Republica Guineea — pot arăta că ele s-au dovedit și se dovedesc în mod ferm solidare cu noi, vărsînd sîngele popoarelor lor, alături de noi, în lupta împotriva dușmanului comun. Conferința la nivel înalt a Organizației Unității Africane, care a avut loc la Rabat, a reînnoit și aprofundat hotărîrea nestrămutată a popoarelor Africii de a contribui la eliberarea întregului continent, de a sprijini pe deplin acțiunile noastre îndreptate spre obținerea independenței.

— Trecînd la comunitatea internațională, am asistat, după cum știți, îndeosebi în ultimul timp, la citeva acțiuni, atît la nivelul opiniei publice, cît și al unor organisme internaționale, în favoarea mișcărilor de eliberare din coloniile portugheze. Cum au fost primite de FRELIMO ?

— Lupta noastră dreaptă a găsit sprijin nu numai în țările africane. Din partea țărilor socialiste, noi am primit un prețios și important sprijin. O largă mișcare de solidaritate cu cauza noastră dreaptă se dezvoltă și în rîndul țărilor occidentale. Exemplul conferinței de la Reggio Emilia este cel mai recent, el venind să ilustreze multipla adeziune de care lupta noastră se bucură în rîndul forțelor democratice din Italia. Cît privește ultimele documente ale unor organizații internaționale, între care se detașează Organizația Națiunilor Unite, trebuie să vă spun că noi am primit cu deosebită satisfacție faptul că mișcării noastre i-a fost recunoscută legitimitatea și i s-a acordat statutul de observator în Comitetul pentru problemele coloniale. Aceasta reprezintă o recunoaștere a adevărului și, în același timp, un imbold pentru lupta și acțiunile noastre viitoare.

— În încheiere, am dori să ne vorbiți despre relațiile existente între Partidul Comunist Român și FRELIMO.

— Relațiile dintre FRELIMO și Partidul Comunist Român sînt excelente. Sînt relații firești, normale, între două organizații militante. România, Partidul Comunist Român, ne acordă un valoros sprijin politic, diplomatic, moral și material. Într-un cuvînt, fac totul pentru cauza și lupta noastră dreaptă. Pentru acest neprețuit ajutor, pentru faptul că P.C.R. recunoaște FRELIMO ca unicul reprezentant al poporului mozambican, adresăm mulțumirile noastre cele mai sincere țării și poporului dv., conducătorilor ei.

RASPUNDEM CITITORILOR

Regatul Sikkim în actualitate

Apariția numelui Sikkim-ului — mic regat himalaian aflat între India, Bhutan, R. P. Chineză și Nepal — în veștile transmise de agențiile de presă constituie un eveniment destul de rar. Cu atît mai mult atrage atenția persistența cu care situația din Sikkim s-a menținut actuală, în ultimele săptămîni.

Știri sosite din Gangtok, capitala regatului, au relatat, inițial, despre manifestații în cursul cărora sute de persoane au protestat împotriva arestării, la 27 martie, a liderului comunității nepaleze. Lansînd lozinci antimonarhice, demonstranții au cerut reforme politice și administrative urgente, printre care înlocuirea sistemului electoral paritar, actualmente în vigoare, defavorabil comunității nepaleze majoritare, prin sistemul „un om, un vot", și o nouă Constituție. Intervenția poliției, rănirea în cursul înfruntărilor dintre poliție și manifestanți a zeci de persoane au agravat situația, agitația extinzîndu-se în întreaga țară. La 6 aprilie, trupele indiene pătrundeau în Sikkim. Un purtător de cuvînt al guvernului indian explica această măsură ca rezultînd dintr-o cerere adresată Indiei de suveranul sikkimez, în cadrul relațiilor existente între India și Sikkim.

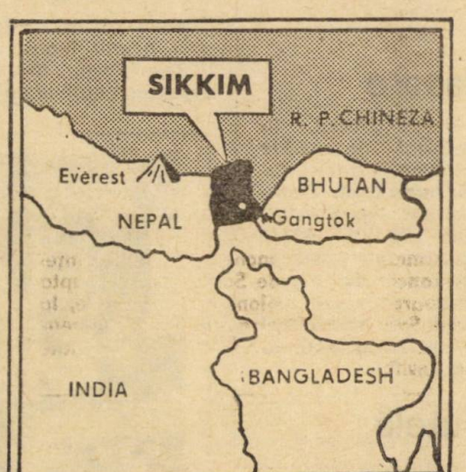

De fapt, pentru înțelegerea a ceea ce se întîmplă azi în Sikkim e nevoie de o pătrundere mai adîncă în viața acestui regat asiatic, liliputan ca dimensiuni, dar asupra căruia evoluția istorică și poziția geografică strategică au făcut să planeze mari probleme. Una din acestea privește statutul populației nepaleze. Instalată aici începînd din secolul al XVIII-lea, aceasta formează 70—80 la sută din cei 200 000 de locuitori din Sikkim. Dar ea are același număr de reprezentanți în Consiliul Executiv al statului (corp consultativ care îndeplinește funcțiile unui cabinet ministerial) ca și comunitățile minoritare. De aici, o anumită stare de nemulțumire care a grevat, în special în ultimii ani, viața politică sikkimeză. În ceea ce privește structura politico-administrativă, puterea de stat se află concentrată în mîna regelui religios — Chogyal Palden Thondup Namgyal, care aparține minorității bhutia. Funcția de prim-ministru revenise, în perioada următoare anului 1947, unei personalități indiene, urmînd să-i succeadă un sikkimez. Dar, anul trecut, la expirarea mandatului premierului de origine indiană, regele a decis să-și asume și puteri executive, observatorii semnalînd o anumită încercare de distanțare a suveranului din Sikkim de protectorul indian.

Extinderea prerogativelor regale a stîrnit reacții diferite în rîndul partidelor politice. În vreme ce Partidul Național, apropiat de suveran, n-a protestat, partidele de opoziție s-au lansat în ofensiva pentru o reformă a instituției monarhice. În special activ s-a dovedit Partidul Congresului Național, condus de Kazi Lendup Dorji.

În ce privește raporturile speciale cu India, Sikkim-ul, principat autonom din 1842, între 1861—1890 a devenit protectorat britanic și a fost legat de India. La obținerea independenței Indiei, Sikkim-ul este pus sub protecția acesteia, raporturile lor actuale fiind reglementate de tratatul de la Gangtok, din 5 decembrie 1950. Tratatul atribuie guvernului de la New Delhi, responsabilitatea afacerilor externe, apărării și comunicațiilor Sikkim-ului, acordînd deplină autonomie conducerii de la Gangtok în privința afacerilor interne. Față de tratat, poziția partidelor politice este împărțită. În timp ce Partidul Național a cerut substituirea tratatului de la Gangtok printr-un pact de apărare, celelalte partide ar dori să folosească tratatul pentru o limitare a atribuțiilor suveranului.

Cuplul regal — „Denjong Chogyal" și „Denjong Gyalmo", titlurile oficiale ale suveranului Palden Thondup Namgyal și soției sale născută la New York pe numele Hope Cooke

În aceste condiții, s-au produs tulburările recente și intervenția, la 6 aprilie, a trupelor indiene pe teritoriul Sikkim-ului. La 3 zile după aceasta, un comisar politic indian prelua administrarea regatului, iar, la 10 aprilie, B. S. Das, membru al conducerii Consiliului municipal din Delhi, era instalat administrator al regatului Sikkim. Presa indiană a prezentat preluarea conducerii regatului ca fiind dorința atît a autorităților sikkimeze, cît și a opoziției. Aceasta, grupată într-un „Comitet al acțiunii unite" a formulat un program de revendicări cerînd demiterea regelui și înfăptuirea de reforme democratice.

În sfîrșit, la 14 aprilie, în prezența lui Kewal Singh, secretar de stat la Ministerul afacerilor externe indian, între Chogyal și reprezentanții partidelor de opoziție a intervenit un acord. După săptămîni de frămîntări, în regatul Sikkim revine liniștea.

Liana Enescu

1000 + 1

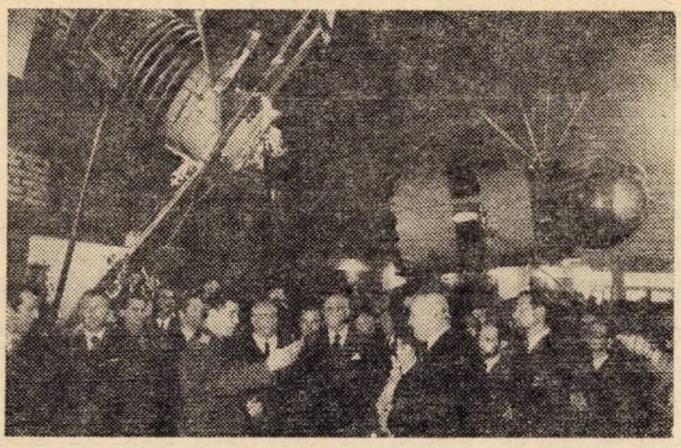

Președinții Podgornîi și Kekkonen la expoziția tehnicii sovietice de la Helsinki : cosmonautul Beregovoi prezintă echipamentul spațial

Precizare

Luînd cuvîntul în Camera Comunelor, Pierre Elliot Trudeau, primul ministru canadian, a declarat că guvernul său nu a adresat cancelarului vest-german Willy Brandt, invitația de a vizita Canada cu prilejul vizitei oficiale la Washington, la 1 și 2 mai. „Guvernul canadian, a continuat Trudeau, ar dori, într-adevăr, să primească o asemenea vizită într-o zi, dar nu vrem ca aceasta să se facă cu prilejul unei vizite în Statele Unite".

Nu, nu este regina Elisabeta care caută un apartament la „anunțuri". Este publicitatea ireverențioasă a unui ziar londonez specializat în vînzarea imobilelor, care n-a rezistat tentației de a folosi serviciile unei englezoaice ce-și cîștigă existența ca sosie a Maiestății sale

Plasare

La Varșovia a fost creată, în urmă cu cinci ani, o comisie pentru plasarea celor care duceau o viață parazitară. Comisia a înregistrat aproximativ 7 000 persoane, din care 90 la sută bărbați. Aproape jumătate din aceștia nu aveau nici o profesie. Comisia a reușit să plaseze în producție aproximativ jumătate din cei înregistrați, anunță agenția P.A.P.

Tutelă

Agenția Tunis Afrique Presse anunță că președintele Tunisiei, Habib Burguiba, va lua sub tutelă pe cei doi copii ai lui Kamal Adwan, unul din liderii palestinieni asasinați la Beirut cu prilejul raidului israelian.

Relații

Wasuke Miyake, șeful Departamentului pentru Asia de sud-est din Ministerul de Externe al Japoniei, a plecat la Hanoi în vederea pregătirii stabilirii de relații diplomatice între Japonia și Vietnamul de nord. Delegația japoneză va rămîne în R. D. Vietnam pînă la 23 aprilie. În ajunul plecării la Hanoi, Miyake a avut o convorbire finală cu Masayoshi Ohira, ministrul de externe japonez, în cadrul căreia a fost stabilită politica de bază a părții japoneze la convorbirile cu guvernul nord-vietnamez. Ohira a cerut să se aducă la cunoștință părții nord-vietnameze ceea ce poate face Japonia pentru stabilirea unei prietenii durabile cu Vietnamul de nord, precum și faptul că Japonia va acorda ajutor Vietnamului de nord în eforturile de refacere de după război.

Vizită

Ministerul Afacerilor Externe al Greciei a anunțat că vicepremierul Makarezos va face o vizită oficială în R. P. Chineză între 20 și 26 mai. El va fi însoțit de subsecretarul de stat la Ministerul de Externe, Konstantin Mihalopoulos. În cursul vizitei la Pekin, va semna, probabil, trei acorduri, privind transporturile aeriene, navale și schimburile comerciale.

Terorism

Biroul federal vest-german pentru acreditarea refugiaților străini a refuzat să acorde azil politic celor doi cehi, Karel Dolezel și Antonin Lerch, care în aprilie 1972 au deturnat un avion al liniei aeriene cehoslovace spre Nürnberg. Cei doi au fost condamnați de un tribunal vest-german la șapte ani închisoare fiecare. Biroul federal de la Zindorf a refuzat să recunoască motivele politice avansate de cei doi cehi și a apreciat că deturnarea avionului constituie un act de terorism.

Film

Comisia disciplinară a Academiei pentru teatru, film și radioteleviziune din Belgrad a dezbătut cazul filmului „Isus în plastic", care a suscitat ample discuții în presa iugoslavă și în rîndul opiniei publice, datorită faptului că blamează sistemul socialist iugoslav. Comisia a hotărît excluderea regizorului Aleksander Petrovici, profesor la Academie, din rîndurile lucrătorilor acestei instituții și a sancționat un grup de alte cadre didactice.

„Watergate"

Ansamblul imobiliar de la Washington denumit „Watergate", compus dintr-un hotel, o aripă cu birouri și alta cu apartamente, a devenit unul din localurile de cea mai mare atracție turistică ale capitalei federale, după scandalul microfoanelor instalate la sediul Partidului Democrat, care ocupă o parte a etajului șase. Autocarele cu turiști veniți din cele 50 de state ale uniunii fac acum o oprire aici, ghidul indicînd balconul de la etajul șase „unde s-au întîmplat lucrurile". Hotelul „Watergate" își permite luxul de a refuza clienți : „Publicitatea ne-a servit". Cele 643 de apartamente și birourile celorlalte două aripi sînt suprasolicitate. Partidul Democrat, care a decis să-și schimbe sediul începînd de la 15 aprilie, este cu totul agasat de asaltul cumpărătorilor.

La dineul oferit de președintele Mexicului, Luis Echeverria, în vizită la Paris, luminările stinghereau fotografii. Sub ochii intrigați ai personalităților de față una a fost dată la o parte, alta, din greșeală, dărîmată. Președintele Pompidou a preferat să le stingă pe celelalte. De unde, o... fotografie reușită

Kurt Waldheim, secretarul general al O.N.U., face cunoștință, la Paris, cu noul ministru francez al afacerilor externe, Michel Jobert (stînga)

Denuclearizare

Din surse autorizate s-a afirmat că, în cursul convorbirilor cu președintele Mexicului, Luis Echeverria, președintele Pompidou a exprimat hotărîrea Franței de a nu folosi arme nucleare în America Latină. Potrivit acestor surse, Franța a hotărît să adere la tratatul de la Tlatelolco, semnat în 1967 de 18 țări din America Latină, printr-un protocol în care își asumă obligația de a nu ataca și de a nu amenința țările semnatare.

Independență

Existența „de jure" a Guineei Bissau va fi proclamată, în 1973, de Adunarea Națională Populară aleasă anul trecut în „zonele eliberate" din acest teritoriu, a anunțat, la 11 aprilie, Vasco Cabral, șeful delegației P.A.I.G.C. în fața Comitetului politic al conferinței internaționale de la Oslo. Vasco Cabral a precizat că Guineea Bissau independentă va avea un organ executiv funcționînd în interiorul țării.

Zi de festival la Hanoi, cu ocazia celei de-a 42-a aniversări a Uniunii Tineretului Muncitor, înființată de Ho Și Min

Premierul israelian Golda Meir și familia Katzir pe aeroportul Lod din Tel Aviv : Ephraim Katzir, candidatul partidului laburist, ieșit învingător la recentele alegeri prezidențiale, s-a întors din Statele Unite. Importanți membri ai guvernului l-au primit pe aeroport

Fotografia nu este întîmplător ci voit mișcată : Gara Saint-Lazare din Paris primește în orele de vîrf 1 150 de locuitori ai suburbiilor pe minut, 370 000 pe zi, adică recordul absolut al Europei

Mediterana

Într-un interviu acordat televiziunii italiene, cu tema „Mediterana, o mare dificilă", președintele algerian Boumediene a declarat : „Nu am încetat niciodată să facem apeluri pentru ca această mare să devină o mare a păcii. De aceea, noi nu putem să considerăm prezența unor flote străine în Mediterana ca un element de securitate. Plecarea acestor flote este una dintre condițiile pe care le punem și care ne va permite să așezăm bazele unei cooperări eficiente de natură economică, tehnică, științifică și culturală între cele două maluri ale Mediteranei".

Viață

Un grup de lucru al O.N.U. a elaborat un document care cere guvernelor să informeze imediat pe secretarul general al O.N.U. despre orice indiciu privind existența oricărei forme de viață în spațiul cosmic.

Pace

În conferința pe care a prezentat-o în fața Asociației austriece pentru politica externă și relații internaționale, ministrul de externe al R. D. Germane, Otto Winzer, a afirmat că oamenii de stat ai Austriei consideră, pe bună dreptate, neutralitatea și independența permanentă a Republicii Austria ca fiind în interesul celorlalte state ale Europei. Tot astfel, existența R. D. Germane, politica ei de pace și distanțarea ei fără echivoc de orice gen de revanșism și tendințe de hegemonie germane nu sînt doar în interesul cetățenilor ei, ci și în interesul păcii, al tuturor popoarelor Europei.

Ajutor

Olof Stroh, care conduce, la Geneva, biroul de ajutor al Crucii Roșii Internaționale acordat popoarelor din Indochina, a plecat într-o vizită la Saigon, Vientiane, Pnom Penh și Hanoi. Crucea Roșie Internațională, care a prevăzut să cheltuiască 50 milioane franci elvețieni în acțiunile din Indochina, și-a revizuit programul, majorînd fondurile respective la aproape 77 milioane. Principalul proiect pentru Vietnamul de nord prevede construirea a 10 000 case din prefabricate, asigurarea de ambulanțe, medicamente și material medical, totalizînd 20 milioane franci. Ajutorul acordat Vietnamului de sud se citrează la 21,5 milioane franci. G.R.P. a cerut echipament pentru un spital cu 250 paturi, ceea ce reprezintă o sumă de 10 milioane franci. Ajutorul pentru refugiații cambodgieni și laoțieni trebuie să se ridice la 18,5 și, respectiv, 7,8 milioane franci.

Informații

Senatorul William Proxmire a declarat că ansamblul serviciilor de informații ale S.U.A. utilizează aproximativ 148 000 persoane și cheltuiește circa 6,2 miliarde dolari anual. Reluîndu-și apelul în vederea unor limitări drastice în cheltuielile de spionaj american și a activităților secrete de peste ocean, Proxmire a stăruit ca noul director al Serviciului central de informații să facă public întregul buget acordat serviciilor de informații. Proxmire a declarat că serviciile de informații au depășit proporțiile necesităților apărării naționale.

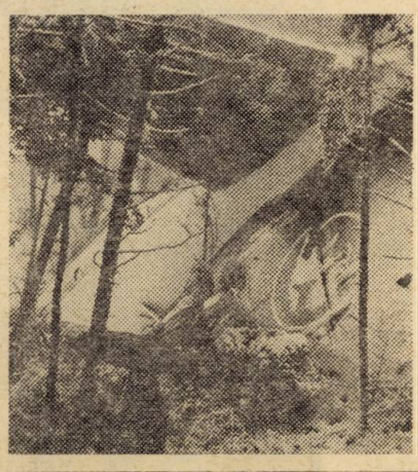

Capriciile vremii : avion britanic de pasageri căzut în Elveția din cauza unei furtuni de zăpadă ; inundații catastrofale în Missouri (S.U.A.)

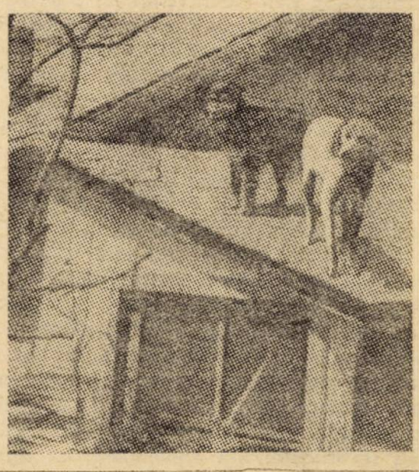

NIMIC NOU LA DALLAS?

Copiii au crescut!...

● Dineul de la „Four Seasons" ● La școală în Manhattan
● Nu mă cheamă John-John... ● Există o primejdie secretă ?

4

Mircea Grigorescu

„Odinioară, totul era simplu și ușor. Eram copii, Jacqueline avea grijă de mine (este mai mare cu trei ani). Nu-mi aduc aminte decît că o iubeam foarte mult — cum o iubesc și azi" — scrie Lee Radziwill, în „Jurnalul" vieții sale, pe care-l publică în revista americană „Ladies' Home Journal", editată la New York. „Complicații, confuzii, răni și suferințe au umplut viața noastră de atunci pînă acum", încheie principesa Lee primul său capitol de amintiri (1 000 de cuvinte) în care evocă, după copilărie, adolescența plină de visuri, de speranțe, a celor două surori Bouvier.

Pentru a măsura interesul cu care cercurile largi din opinia publică americană — și chiar mediile artistice și scriitoricești —urmăresc evenimentele din familia fostului președinte, vom nota că memoriile din „Ladies' Home Journal" (se spune că, de fapt, sînt scrise de Lee Radziwill în colaborare cu Jacqueline Onassis) au fost apreciate ca „senzația" cu care s-a inaugurat anul literar 1973. Secția de relații publice a revistei americane, urmărind, desigur, să-și facă o cît mai eficace reclamă, a organizat — cu ocazia apariției primului capitol de amintiri — un „dineu de onoare" la cel mai renumit și mai scump restaurant din metropolă, „The New York's Four Seasons". Dineul a costat de 50 de ori mai mult decît onorariul pe care l-a primit Lee Radziwill pentru cele o mie de cuvinte ale sale, dar a reușit să fie, într-adevăr, o lovitură de publicitate. Printre invitați au fost văzuți cei mai la modă scriitori americani, Norman Mailer, „romancierul astronauților", Truman Capote „biograful scaunului electric", William Manchester, „biograful clanului Kennedy", și mulți alți semnatari de best-sellers. A luat parte și celebrul profesor de economie politică de la Universitatea Harvard, John Kenneth Galbraith. Acesta, referindu-se la faptul că o revistă italiană de scandal a publicat o fotografie a Jacquelinei Onassis, luată pe o plajă intimă din insula Skorpios cu un obiectiv de foarte lungă distanță, și că acea fotografie, contestată, a fost reprodusă de multe publicații și a dat naștere unui proces, i s-a adresat Jacquelinei cu vorbele : „— Sînt încîntat, lady, că vă văd îmbrăcată. Mă obișnuisem cu imaginea dumneavoastră din revista Play-men".

Nici Jackie și nici Lee n-au gustat cu plăcere gluma, probabil bine intenționată, a marelui economist. Jackie Onassis, care a contestat realitatea fotografiei, declarînd că este un fals, a repetat, în public, părerea de rău că un anumit gen de fotoreporteri indiscreți, așa-numiții „piperați", nu mai cunosc nici o limită și nu mai respectă codul etic al unei profesiuni, de altfel, foarte onorabile, pe care ea însăși a practicat-o „pînă la sfîrșitul adolescenței", cu succes. Cuvintele lui Jacqueline au fost călduros aplaudate de asistența de la „New York's Four Seasons", deoarece erau o aluzie directă la felul cum l-a cunoscut ea pe John Fitzgerald Kennedy — ca fotoreporteră — și cum a început pasionanta lor idilă, culminată cu mariajul de la Hyannisport. „În viitoarea mie de cuvinte din amintirile mele și ale noastre — a spus Lee Radziwill — voi încerca să descriu dragostea și căsătoria cuplului Jackie—John, însă cred că voi furniza numai un fel de materie primă pentru adevărații scriitori".

La încheierea „dineului de gală", care s-a prelungit mult după miezul nopții, reporterii au făcut eforturi extraordinare pentru a obține de la sărbătorite cîteva declarații. Întrebată ce proiecte de viitor își face, Jackie Onassis a răspuns, surprinsă: — „Proiecte de viitor? Nu-mi fac niciodată. Mi-e teamă de viitor"... La întrebarea dacă se instalează definitiv la New York, Jacqueline Onassis a dat un răspuns care i-a uimit pe reporteri: „— Da! Aceasta este intenția mea"...

De fapt, în ultima vreme, ea a locuit mai mult în metropola americană decît la Skorpios. Nu de mult, a făcut o călătorie neașteptată pe insula din Marea Ioniană, motivată de trista veste că fiul unic al lui Aristotel Onassis, Alexandru, se afla pe moarte într-o clinică din Atena. Se prăbușise cu avionul lui personal, în timpul unui zbor de antrenament și leziunile grave produse pe creier de fractura craniului se părea că sînt fatale. Tatăl tînărului pilot se afla în Statele Unite, pentru interesele liniei aeriene „Olympic Airways". Cînd medicii de la clinica atenianăși-au dat seama că Alexandru este pierdut au telefonat la New York și, negăsindu-l pe Onassis, au cerut legătura cu Jackie. Știrea accidentului a făcut asupra ei o impresie foarte puternică. A reușit să-i telefoneze soțului ei, care se afla la uzinele Boeing. După numai cîteva ore, au plecat împreună, cu un avion special, spre Atena. În timpul zborului, imediat după decolare, au avut legătura cu clinica, de unde au cerut amănunte asupra stării rănitului. La sugestia medicului care-l operase pe Alexandru, călătorii aerieni au revenit pe aeroportul din Boston, unde au îmbarcat pe cel mai renumit neurochirurg american. Au pornit — și, pentru a doua oară, au schimbat ruta, au aterizat la Londra și au luat cu ei încă un medic, englez. În fine, au aterizat la Atena, au sosit la clinică. Era prea tîrziu.

Familia Kennedy: președintele, Jackie cu John-John în brațe, și Caroline

Jacqueline, care a cerut să intre în camera fiului ei vitreg înaintea lui Aristotel Onassis, a fost obligată de soartă să-i anunțe acestuia moartea tînărului Alexandru. Toți cei ce se aflau de față au spus că Jackie s-a comportat eroic, a încercat, de altfel fără efect, să încurajeze pe părinții îndoliați, Onassis și fosta lui soție, Nina, căsătorită, acum, cu armatorul Niarchos. La funeralii, la care au luat parte numeroși miliardari, armatori și alți reprezentanți ai nobleței parazitare, Jackie a dovedit discreție și tact, punînd în valoare, mai presus de orice, puternicul ei instinct matern. Relațiile de familie cu Alexandru Onassis nu fuseseră prea strînse. Tînărul aviator dezaprobase mariajul tîrziu al tatălui său. Cu toate aceste disensiuni, Jackie arăta a fi profund îndurerată de doliul coborît peste insula Skorpios.

Nu-i mai puțin adevărat că anumite persoane din dezagreabila faună a „lumii bune" nu se puteau reține și spuneau că bătrînul bogătaș, prin moartea lui Alexandru, pierdea ultimul lui moștenitor direct. Averea — uneori considerată ca discutabilă, alteori admisă ca enormă — trebuia distribuită posterității prin testament. Nimic mai firesc, în atare situație, ca Jackie, una din moștenitoarele posibile dacă nu și probabile, să se arate afectuoasă, plină de devotament față de soțul ei abătut de durere. La numai cîteva zile după ceremonia înhumării, Aristotel Onassis a și fost internat într-o clinică de cardiologie, cu grave tulburări ale ritmului inimii și respirației. Jacqueline a vegheat, singură, la căpătîiul bolnavului, dar, îndată ce medicii au asigurat-o că trecuse criza acută și Onassis intra într-o lungă convalescență, ea a plecat spre New York, unde o așteptau copiii.

John-John și Caroline, deprinși cu deplasările mamei lor, își vedeau de școală, cel puțin în teorie. În practică, adolescenta Caroline profita de fiecare weekend pentru a face sport în aer liber, tenis și călărie, pentru a lua lecții de pilotaj și, lecții mai puțin agreate, de pian. Dar oriunde s-ar găsi, la lecții, la plimbare, pe terenurile de sport, copiii Kennedy sînt cei mai păziți copii din lume. În privința aceasta, toți cei interesați, „Unchiul Teddy" ca șef al clanului Kennedy, președintele Nixon, ca șef al Administrației publice, și, evident, Jackie Onassis, ca mamă, s-au unit pentru a ordona și organiza cele mai severe și, se speră, cele mai sigure măsuri de apărare în jurul celor doi copii. Poate că mai surprinzător decît orice alt detaliu privitor la rețeaua de protecție țesută în jurul lui John-John și Carolinei este că echipele de supraveghere sînt comandate de o veche cunoștință de la Dallas, fostul agent F.B.I. Rufus Youngblood. Sarcina aceasta i-a fost dată de președintele Johnson, în 1964. Pînă acum, Rufus s-a dovedit demn de ea.

Viața de fiecare zi a celor doi copii celebri este programată cu o rigoare nemaipomenită. În apartamentul lor (etajul 9, nr. 1040, 5-th Avenue), nu se poate intra. Furnizorii, persoanele invitate pentru un motiv oarecare, personalul de serviciu, intră numai la etajul 7 al imobilului. Trecerea spre apartamentele private este interzisă și — cine ar vrea să calce acest consemn — ar trebui să se descurce în labirintul de coridoare și de scări, să forțeze un număr impresionant de uși masive, cu riscul de a declanșa tot felul de sonerii și semnale electronice bine camuflate.

Totuși, Jacqueline este categorică în a pretinde că John-John și Caroline trebuie

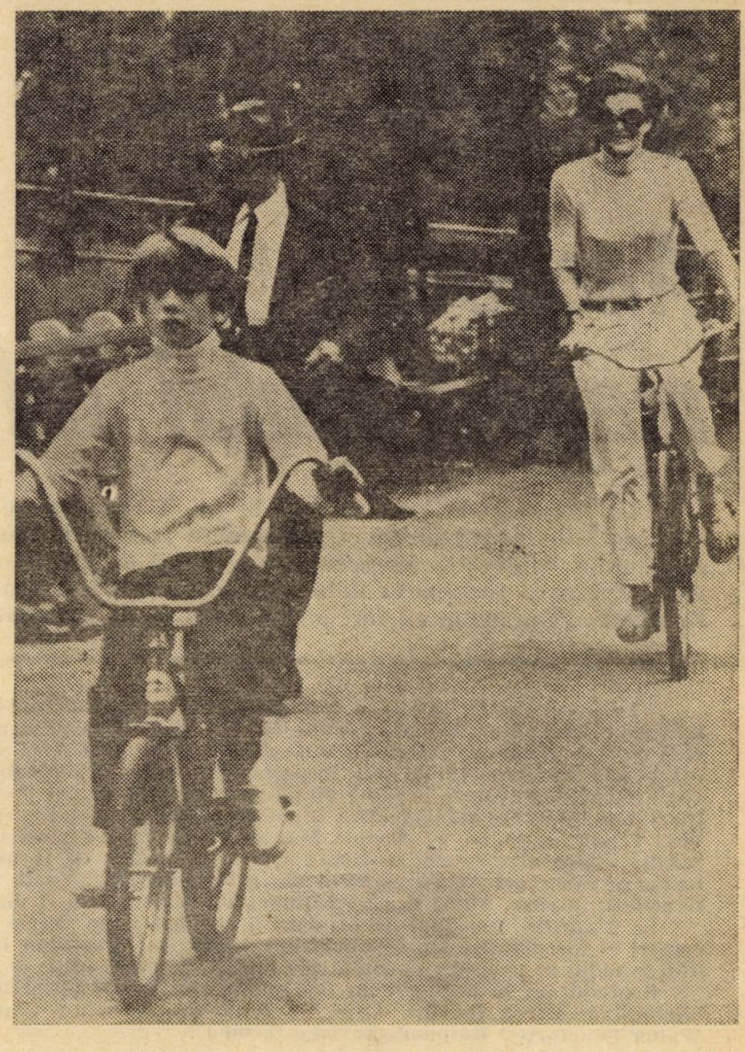

John-John renunță la obișnuita sa plimbare cu cățelul favorit pentru o escapadă pe bicicletă în „Central Park". În locul gardei personale, singură, Jackie îi supraveghează evoluția...

să ducă „o existență normală, asemenea oricăror alți copii de vîrsta lor". Deziderat acesta rezonabil nu are aproape nimic de-a face cu realitatea. Ziaristul Stephen Birmingham — unul dintre cei mai bine plătiți din lume, pentru meritul de a fi trăit cîteva zile în intimitatea familiei Kennedy—Onassis — a povestit o dimineață din viața celor doi copii. Amănuntele sistemului în care trăiesc copiii Kennedy nu sînt lipsite de interes — afirmă el. Agenții serviciului secret, omniprezenți, o însoțesc pe Caroline pînă la școală (nu de mult, școala aleasă era colegiul Brearley din Manhattan) și rămîn toată dimineața de pază la ușa clasei în care se află ea. La sfîrșitul programului, o însoțesc din nou pînă acasă, doi în automobilul ei, doi într-un automobil de escortă. Caroline nu are voie, sub nici un pretext, să umble pe jos prin New York, ca orice altă fată de vîrsta ei.

În ce-l privește pe John-John acesta este însoțit de paznici din apartamentul lui pînă la parter, unde se urcă în autocarul special al școlii la care a fost înscris — sub un nume de împrumut. Autocarul este inspectat de agenții F.B.I., șoferul este, evident, din serviciul lor de transporturi, totuși doi agenți urmăresc vehiculul într-o mașină de escortă care nu are însemnele poliției. La școală, John-John intră în clasă, unde se simte, probabil, la largul lui, în libertate, motiv pentru care dezlănțuie un zgomot extraordinar, începe o joacă foarte bărbătească, în cursul căreia distribuie și recepționează serii bune de pumni.

Apariția profesorului temperează, însă, subit, exuberanța copiilor. Cel mai disciplinat devine micul John-John, al cărui nume de împrumut nu servește la nimic. Absolut toți copiii și, bineînțeles, profesorii știu exact despre cine este vorba. Dar, printr-un cordial consens, născut dintr-o simpatie spontană, nimeni, niciodată, nu-i spune Kennedy și, de altfel, nici John-John.

O adevărată calamitate pentru copiii aceștia sănătoși, vioi, cu tot atîta dragoste de carte și de sport cîtă au și ceilalți copii de seama lor, este schimbarea sezonieră a școlilor. N-au stat nici un an la aceeași școală, n-au urmat nici un curs integral cu același profesor. Ideea fixă a persoanelor care formează rețeaua de gardă în jurul copiilor Kennedy este să li se piardă urma.

Cine-i amenință? La întrebarea aceasta este foarte greu de răspuns. Primul pericol ar fi „kidnapingul", răpirea motivată de pofta de bani — molimă care continuă să bîntuie în Statele Unite și care a îndoliat numeroase familii americane. Primejdia răpirii, foarte serioasă chiar dintru început, s-ar fi agravat după mariajul lui Jackie cu Onassis, ale cărui averi reale sau imaginare sînt o ispită foarte puternică pentru organizațiile banditești și pentru bandiții „pe cont propriu". Există, însă, și altă presupunere, mult mai gravă, în legătură cu primejdiile ce i-ar amenința pe John-John și Caroline. Anume, bănuiala clanului Kennedy că împotriva întregii familii, deci, și împotriva celor mai mici reprezentanți ai săi, există, se urzește în continuu, în secret și pentru motive indescifrabile, un complot, acțiune criminală a unor adversari, aceiași care ar fi organizat atentatul de la Dallas și pe care, cu toate eforturile de pînă acum, poliția americană nu i-a putut identifica.

(Va urma)

TEMPO

Ancheta magistratului Infelisi

La Roma și Milano se află în plină desfășurare ancheta privind interceptările convorbirilor telefonice în Italia. Declanșată din inițiativa guvernului Andreotti, ancheta este condusă de magistratul Luciano Infelisi. Principalii inculpați : detectivul Tom Ponzi și fostul comisar Walter Beneforti. Pînă acum au fost emise peste 40 de mandate de arestare.

La 3 aprilie, la Milano, a fost găsit cadavrul unui funcționar al societății de telefoane „Italcable", Roberto Gironi, 50 de ani, care, se pare, a preferat să se sinucidă decît să răspundă întrebărilor magistratului Infelisi. Trei zile mai tîrziu, polițistul Angelo Mangano (53 de ani), inspector general la „Criminalpol" este împușcat cu cinci focuri de revolver în plină stradă. Transportat urgent la spital, scapă cu viață. Două sînt ipotezele privind acest atentat : Mafia și operațiunea interceptări telefonice. Prima — pentru că Angelo Mangano este unul din cei mai activi polițiști în bătălia contra elementelor mafiote ; a doua — pentru că, în urmă cu ani, Mangano fusese în raporturi strînse cu unul din principalii incriminați, fostul polițist Walter Beneforti. Așadar, Mafia sau operațiunea telefoane ? Sau și una și cealaltă ?

La 7 aprilie, Consiliul de Miniștri a aprobat noile norme în materie de interceptări și înregistrări ale convorbirilor telefonice, prevăzînd introducerea unui articol în codul de procedură penală care limitează posibilitățile de autorizare a celor tora.

Reproducem în acest număr amănunte ale acestei răsunătoare afaceri date publicității de presa italiană. Cum s-a declanșat ancheta ? Cine sînt Tom Ponzi și Walter Beneforti ? Răspunde revista „Tempo".

„S-a născut o nouă industrie în Italia, aceea a spionajului telefonic", declara, la 9 februarie 1972, Giacomo Mancini, fostul secretar al Partidului Socialist Italian. El releva atunci că telefoanele lui Giuseppe Petrilli (președintele I.R.I. — Institutul pentru Reconstrucție Industrială), Leopoldo Medugno (directorul general al I.R.I.), Eugenio Cefis (pe atunci la E.N.I. — Societatea Națională a Hidrocarburilor), Carmelo Spagnuolo (procurorul general al Romei), precum și ale altora, se află sub control ilegal. Trei săptămîni mai tîrziu, Giulio Andreotti, prezentînd parlamentului primul său guvern monocolor, se angaja să facă lumină în această afacere.

Interceptarea convorbirilor telefonice a provocat numeroase procese (Walter Chiari, Nicola Scirè) și chiar scandaluri politice care au culminat cu faimoasa afacere a aparatelor de înregistrare telefonică ale Antimafiei.

În octombrie 1972 se produce cotitura : magistratul Luciano Infelisi deschide o anchetă privind interceptările telefonice. Vreme de patru luni, în mare taină, doi tehnicieni și patru carabinieri „cern" electronic Roma și descoperă șaizeci de posturi telefonice controlate ilegal.

Printre acestea se aflau cele ale unor oameni politici, ale unor reprezentanți ai finanțelor, ori ale sediilor unor ziare. La 8 februarie, știrea privind această anchetă a devenit publică. Imediat, Luciano Infelisi a început să primească „sfaturi", cerîndu-i-se prin scrisori, bineînțeles anonime, „să stea calm". În timp ce unul din martori era înlăturat printr-un misterios atentat, mulți alții erau amenințați. Totuși, ancheta a mers înainte : la sfîrșitul lui februarie, se aflau inculpate 9 persoane (opt detectivi particulari și un tehnician de la S.I.P.). În același timp, la Milano, substitutul de procuror Libero Riccardelli deschidea o anchetă similară.

Romanul de senzație al interceptărilor telefonice ilegale răvășește cele mai tradiționale reguli ale cavalerismului. Cuvîntul de ordine este acum : „unul pentru toți, toți contra unu". Walter Beneforti (54 de ani), din Roma, licențiat în drept, căsătorit, cu un copil, lucrînd în poliție din 1947, fost comisar șef al Criminalpol-ului (Poliția criminală) din Milano, (numit în iunie 1946, chiar în zilele în care generalul De Lorenzo pregătea la Roma o „manevră" autoritară), fostă mînă-dreaptă a actualului șef de poliție din Como, Mario Nardone, fost polițist cu însărcinări speciale, iar după aceea un „căutat" detectiv particular, va trebui, deci, să plătească pentru toți? În ceea ce-l privește, fără îndoială. A fost prea apropiat atît de complicata aparatură de tele-spionaj, cît și de tehnicienii care o fabricau și o plasau. Dar pentru cîți alții va mai trebui să plătească ? Cînd acest adevărat roman polițist se va solda cu diverse condamnări, cîți dintre inițiatorii interceptărilor telefonice vor răsufla ușurați datorită „sacrificiului" lui Walter Beneforti ?

Luciano Infelisi, magistratul din Roma, în vîrstă de 33 de ani, inițiatorul anchetei asupra tele-spionilor, a luat-o înaintea redactorilor de la „Tempo" doar cu șase ore : pentru că Walter Beneforti ne fixase, într-adevăr, o întîlnire pentru ziua de miercuri 7 martie, ora 9.30. Ar fi fost oare dispus să vorbească ? Nu știm. În orice caz, așteptam de la el o replică la acuzațiile ce i le adusese detectivul particular Tom Ponzi (51 de ani), neofascist, funcționar înlăturat de la prefectură, care voiajează într-un Rolls-Royce și posedă o vilă de o jumătate de miliard de lire pe Riviera.

Dar la ora trei dimineața a acelei zile de miercuri 7 martie, la etajul 8 al unei impunătoare clădiri de pe strada Tortona 74, din cartierul milanez Porta Ticinese, soneria a sunat cu insistență : „Vă anunț că am un mandat de arestare", îi explică sergentul-major Amedeo Rillo, din grupul de investigații al carabinierilor din Roma, lui Walter Beneforti, ieșit să-i deschidă în pijama. Acuzația era următoarea : încălcarea articolului 616 din Codul Penal (sustragere și suprimare de corespondență epistolară, telegrafică sau telefonică).

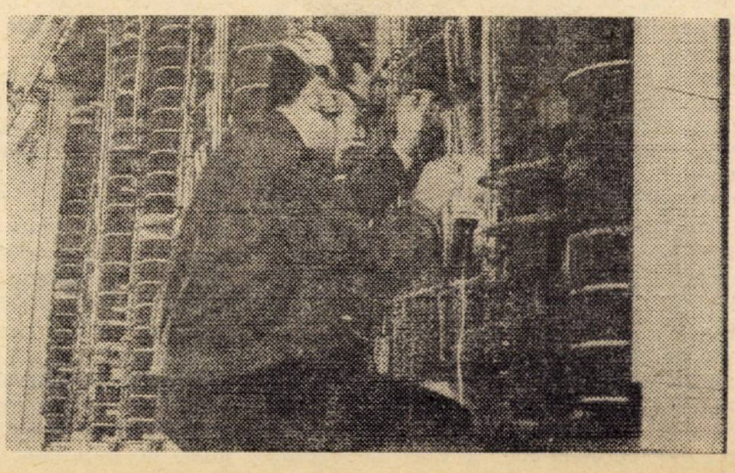

La o centrală telefonică. Aici sînt conectate toate liniile telefonice dintr-o anumită zonă. La Milano s-au descoperit 60 de linii „secrete" care pot, din cînd în cînd, să fie conectate la telefoanele suspectate

Walter Beneforti iese din biroul magistratului Luciano Infelisi, inițiatorul anchetei. Acuzația : încălcarea articolului 616 din Codul Penal

←

→

Acuzatul Tom Ponzi, detectiv particular, neofascist, funcționar înlăturat de la prefectură, posesor al unui Rolls-Royce și al unei vile în valoare de o jumătate miliard de lire

Walter Beneforti n-a mai venit deci la întîlnirea cu redactorii de la „Tempo". La ora stabilită, păşea pragul închisorii de la Rebibbia.

Bruno Mattioli, un bărbat cărunt, cu un glas plăcut, dar întotdeauna cu pistolul sub haină, este, poate, personajul-cheie al întregii poveşti. El este tehnicianul electronist care a fabricat radio-spioni împreună cu Marcello Nicozzi, lucrător la S.I.P., şi a supravegheat instalarea lor. Mattioli e un magician al mini-interceptoarelor, „un luptător sub toate drapelele", un adevărat jolly-joker mereu disponibil, fost mai întîi expert al lui Tom Ponzi, apoi al lui Walter Beneforti, iar, în ultimele şase luni, din nou al lui Ponzi. Magistratul Luciano Infelisi l-a interogat îndelung. Bruno Mattioli ar fi declarat : „Chiar Tom Ponzi mi-a făcut cunoştinţă cu Beneforti, pe cînd acesta era directorul secţiei tehnice a Criminalpol-ului din Milano". Magistratul l-ar fi întrebat : „Atunci, Ponzi şi Beneforti se aflau în raporturi bune ? Erau prieteni ? Pe scurt, colaborau deseori împreună ?". „Da, se cunoşteau foarte bine", a precizat Mattioli şi a adăugat : „Beneforti mi-a propus să-i furnizez aparatură. Am acceptat, am continuat s-o fac şi după ce acesta a demisionat şi a devenit detectiv particular".

De ce a plecat Walter Beneforti din poliţie ? Motivele n-au fost niciodată clare. La Milano circulă însă multe zvonuri. În 1967, Beneforti devenise comisar-şef, ataşat „Secţiei externe" a grupului special de coordonare a poliţiei criminale. Cîţiva ani mai tîrziu, i-a fost încredinţată direcţia tehnică a Criminalpol-ului. Şeful său direct era Mario Nardone, napolitan, născut în 1915, pasionat după maşini de mare viteză, cu un jurnal personal pe care-l ţine de 26 de ani şi în care înregistrează, zi de zi, datele cele mai semnificative ale „descoperirilor" lui de poliţist. Nardone s-a considerat întotdeauna un om de şoc, o „vulpe" : în Statele Unite a învăţat cele mai rafinate tehnici de investigare, iar la Milano, la direcţia generală a Criminalpol-ului, a introdus, împreună cu Beneforti, începînd din 1970, dispozitivele „007". Este vorba de minuscule transmiţătoare vîrîte între spiralele electrice, de capsule telefonice cu radio-spioni, de transmiţătoare cu inducţie amplasate în liniile telefonice, de cutii de chibrituri suedeze cu radio-transmiţătoare încorporate în ele, ca şi stilouri cu microfon. Acum, însă, Nardone neagă : „Despre ce radio-spion este vorba ?"

La un moment dat, cei doi au fost despărţiţi. Separarea n-a fost liber consimţită, ci impusă, probabil, de la Roma. Treisprezece luni mai tîrziu, Mario Nardone a fost trimis să conducă modesta poliţie din Como, iar Walter Beneforti — comisariatul din Bressanone, provincia Trento. Cel dintîi a acceptat noua însărcinare, al doilea a refuzat-o, rămînînd în expectativă. În februarie 1971, Beneforti a cerut să fie scos la pensie. „Divorţul" lor va dura doi ani. Mai tîrziu, pe căi diferite, au căzut amîndoi în plasa lui Infelisi. Walter Beneforti a fost acuzat de Tom Ponzi de a fi organizat spionajul politic mai întîi în calitate de „poliţist al statului", apoi ca „poliţist particular". Tom Ponzi, în schimb, este învinuit indirect de Nardone care încearcă astfel să-l apere pe fostul comisar Beneforti.

E vorba oare de o intervenţie dezinteresată pentru prietenul aflat în ananghie? Nu cumva e teama că vor reveni pe primul plan acele „mijloace tehnice" utilizate la Milano pentru interceptarea convorbirilor telefonice ?

Luciano Infelisi nu e un războinic în togă, ci un magistrat care vrea să-şi facă datoria. A început ancheta fără să bănuiască unde ar putea ajunge. A colaborat cu doi tehnicieni (Francesco Greco şi Antonio Randaccio) pentru a descoperi aparatele de interceptare introduse în liniile telefonice ale unor personaje importante, în loc să folosească pur şi simplu cîteva lopeţi pentru a săpa sub podelele „centralelor de ascultare" instalate la Roma. Acţiunea sa, deci, avea toate caracteristicile unei „anchete blînde" : spionaj telefonic, fără îndoială, dar într-o problemă minoră — cum ar fi concurenţa dintre industriile aceluiaşi sector. Însă Infelisi a descoperit că spionajul telefonic este, întîi de toate, politic, că el a devenit un mijloc de şantaj, de înscenare a unor scandaluri politice.

Din cauza proporţiilor neaşteptate ale anchetei, procurorul general Carmelo Spagnuolo a hotărît, la 7 martie, ca Luciano Infelisi să fie ajutat de alţi trei magistraţi : substitutul de procuror general Beniamino Fagani, consilierul instructor Gallucci şi judecătorul Squillante.

Dintre toate „micile războaie particulare", ultimul (în ordine cronologică) a antrenat toate agenţiile particulare de investigaţii, iar dintre acestea, Federpol îl apără în mod deschis pe Tom Ponzi, iar A.D.I. îl atacă, fără să se situeze totuşi de partea lui Beneforti.

Preşedintele A.D.I., (Asociaţia detectivilor italieni), Pier Davide Tavazzi, supranumit „detectivul tăcut", a declarat : „Organizaţia domnului Tommaso Ponzi e o organizaţie de delincvenţi. Avem bănuiala că el a fost folosit destul de des pentru spionaj politic şi nu întotdeauna pentru necesităţi interne. Au fost înregistrate cîteva întîlniri suspecte în preajma bazelor militare americane din Italia între exponenţii unui partid de extremă dreaptă, cu gărzi personale aparţinînd lui Ponzi, şi înalţi reprezentanţi americani civili". A prezentat fotocopia cazierului lui Tom Ponzi : condamnare la 18 luni pentru furt (1948) ; condamnare la 9 luni pentru „defăimarea forţelor de eliberare" (1949) ; condamnare pentru atentat la integritate corporală (1951) ; condamnare pentru cecuri fără acoperire (1952) ; scoatere de sub urmărire din lipsă de probe pentru ultraj adus unui funcţionar public (1964) şi, în sfîrşit, (1973) condamnare pentru exercitarea abuzivă a profesiunii de detectiv.

Ancheta magistratului Infelisi privind interceptările convorbirilor telefonice ameninţă să ia proporţii uriaşe.

Enzo Catania
Piero Vigorelli

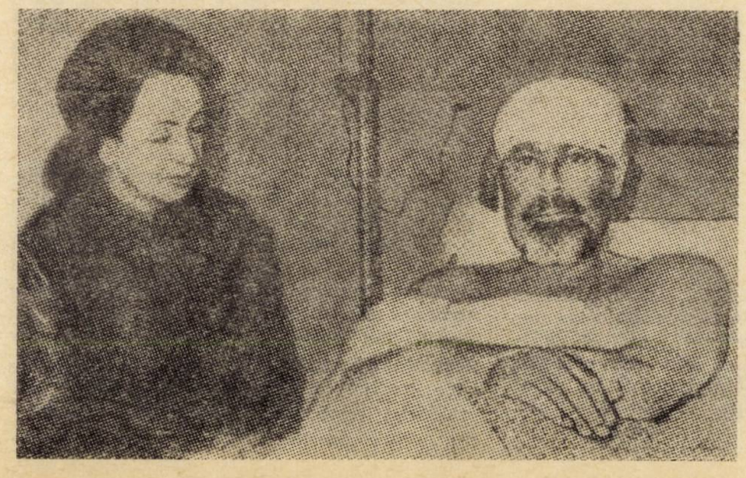

Poliţistul Angelo Mangano a fost, într-una din serile trecute, victima unui atentat sîngeros. Să fie oare mîna Mafiei? se întreabă ziarele italiene care disting, în modalitatea de executare a crimei, procedeele sale specifice (în imagine, Mangano cu soţia, după atentat)

ИЗВЕСТИЯ
MOSCOVA

PE BAZA EGALITĂȚII ȘI AVANTAJULUI RECIPROC

M. R. KUZMIN, prim locțiitor al ministrului comerțului exterior al U.R.S.S., a răspuns la o serie de întrebări puse de redactorul ziarului „Izvestia" L. Kolosov, în legătură cu unele rezultate și perspective ale comerțului exterior al Uniunii Sovietice.

Dacă ar fi să vorbim despre rezultatele generale ale anului trecut, a declarat, la începutul convorbirii, M. R. Kuzmin, putem afirma că schimburile externe de mărfuri ale țării noastre au reprezentat 26 miliarde ruble, crescînd cu 10 la sută față de anul 1971. Creșterea continuă a producției industriale în U.R.S.S. a permis sporirea exportului mărfurilor noastre și, totodată, majorarea importului de mărfuri necesare economiei naționale a Uniunii Sovietice.

În ceea ce privește repartizarea comerțului nostru exterior pe țări, putem afirma că, la fel ca și în trecut, locul principal l-au ocupat țările socialiste. Volumul schimburilor de mărfuri cu aceste țări a reprezentat, în anul 1972, 16,8 miliarde ruble. Totodată, s-a dezvoltat comerțul exterior al U.R.S.S. cu țările Europei occidentale, acesta echivalînd, în anul trecut, cu suma de 4,1 miliarde ruble, cel cu țările în curs de dezvoltare din Asia, Africa și America Latină, care a fost de 3,3 miliarde ruble, precum și comerțul cu Japonia și Statele Unite.

— Ce momente noi ați putea releva în evoluția comerțului exterior al Uniunii Sovietice în ultimii ani, în speță pe grupele de țări la care v-ați referit?

Înainte de toate, aș vrea să atrag atenția asupra întăririi continue și extinderii considerabile a relațiilor economico-comerciale ale U.R.S.S. cu țările socialiste, care cumulează în prezent 65 la sută din schimburile externe de mărfuri ale Uniunii Sovietice.

Procesul de destindere internațională, îndeosebi în Europa, a activizat considerabil legăturile economico-comerciale ale Uniunii Sovietice cu statele vest-europene. Este suficient de amintit în acest sens că, în ultimii opt ani, schimburile de mărfuri cu aceste țări au crescut de peste două ori. Trăsătura cea mai caracteristică a relațiilor actuale ale U.R.S.S. cu țările capitaliste de pe continentul european este faptul că acordurile comerciale cu aceste țări se încheie pe termen lung. Astfel, cu Finlanda, Franța și Austria, avem acorduri de dezvoltare a colaborării economice și industriale pe o perioadă de zece ani.

Dacă ar fi să judecăm după rezultatele anului trecut, pe primul loc în comerțul Uniunii Sovietice cu țările vest-europene a trecut R.F.G., volumul schimburilor de mărfuri cu această țară ajungînd la 828 milioane ruble. Acest rezultat este o reflectare fidelă a mutațiilor pozitive care s-au produs în relațiile politice dintre țările socialiste și Germania occidentală. Continuă să se dezvolte în ritm rapid colaborarea sovieto-franceză. Din 1965 și pînă în anul 1972, comerțul dintre U.R.S.S. și Franța a crescut de 2,7 ori.

Finlanda continuă să rămînă un mare partener comercial tradițional al Uniunii Sovietice. Comerțul cu această țară a ajuns, în anul trecut, la 602 milioane ruble. Finlanda ocupă al doilea loc în comerțul exterior al Uniunii Sovietice cu state vest-europene. Recent, noi am semnat cu vecinul nostru din nord un program de dezvoltare în perspectivă a colaborării economico-comerciale, cooperării industriale și specializării.

La sfîrșitul lunii februarie, la Roma s-a încheiat sesiunea ordinară a comisiei mixte sovieto-italiene de colaborare economică și tehnico-științifică; ea a hotărît ca, într-un viitor apropiat, să aibă loc tratative în vederea încheierii unui acord de dezvoltare a legăturilor economice, tehnice și industriale pe zece ani.

Pe scurt, în prezent noi nu ne putem plînge de pasivitatea partenerilor noștri comerciali vest-europeni. De altfel, acest lucru se referă într-o măsură și mai mare la un număr considerabil de țări în curs de dezvoltare din Asia, Africa și America Latină. Dezvoltarea relațiilor economico-comerciale cu U.R.S.S. ajută aceste țări nu numai în industrializarea lor, ci contribuie și la întărirea independenței lor naționale.

— Ce puteți spune despre relațiile economice ale U.R.S.S. cu Japonia și S.U.A.?

— În rîndurile țărilor capitaliste, Japonia ocupă, în prezent, un loc de frunte în cadrul schimburilor externe de mărfuri ale Uniunii Sovietice. Volumul schimburilor cu această țară a depășit, anul trecut, 800 milioane de ruble. Există premise pentru creșterea în continuare a acestui comerț. La aceasta, vor contribui, în speță, și acordurile cu privire la livrarea unor instalații pentru valorificarea bogățiilor forestiere ale Extremului Orient și exportul, în viitor, în Japonia al materialului lemnos și al altor mărfuri.

În ceea ce privește Statele Unite, pentru prima oară în ultimii ani, schimburile de mărfuri cu această țară au ajuns la o sumă mai mult sau mai puțin considerabilă (peste 500 milioane ruble), care, desigur, nu reprezintă o limită pentru țări atît de puternice din punct de vedere economic, cum sînt U.R.S.S. și S.U.A. Relațiile noastre economice pot avea mari perspective, deși noi nu închidem ochii asupra greutăților existente. Tratativele sovieto-americane la cel mai înalt nivel, din mai 1972, au pus o bază bună pentru dezvoltarea acestor relații.

Recent, L. I. Brejnev, secretar general al C.C. al P.C.U.S., l-a primit la Kremlin pe George Schultz, consilierul președintelui S.U.A. pentru problemele economice, ministrul finanțelor al S.U.A., care este, de asemenea, copreședintele comisiei mixte sovieto-americane pentru problemele comerțului. În cursul convorbirii, a avut loc un schimb de păreri într-un cerc larg de probleme referitoare la stadiul actual și perspectivele relațiilor dintre U.R.S.S. și S.U.A. în domeniul economico-comercial. L. I. Brejnev a subliniat importanța acestei sfere a relațiilor sovieto-americane și necesitatea întemeierii lor pe principiile deplinei egalități în drepturi și avantajului reciproc. În numele președintelui Richard Nixon, George Schultz a confirmat intenția părții americane de a acționa pentru realizarea acelor țeluri în domeniul dezvoltării relațiilor economico-comerciale asupra cărora s-a convenit în timpul tratativelor de la Moscova la cel mai înalt nivel.

— Și ultima întrebare: cum apreciați perspectivele comerțului nostru exterior în viitorul apropiat?

— În cursul celui de al nouălea cincinal, volumul comerțului exterior al Uniunii Sovietice trebuie să crească, potrivit directivelor Congresului al XXIV-lea al P.C.U.S., cu 33—35 la sută. În ceea ce privește exportul nostru, în anii viitori urmează să se producă noi schimbări structurale pozitive. Cu alte cuvinte, se prevede creșterea în continuare a părții care revine produselor finite, în speță creșterea exportului de mașini și instalații, care de pe acum reprezintă circa

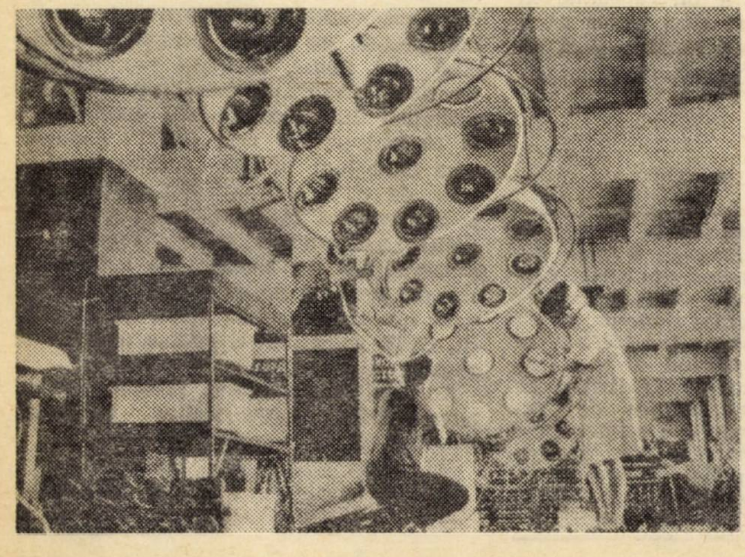

Întreprinderea de aparataj electromedical din Sverdlovsk (Ural) produce pentru 30 de țări ale lumii

24 la sută din exportul Uniunii Sovietice. Mașinile-unelte, forjele și presele, instalațiile metalurgice, instalațiile pentru industria chimică, navele cu marca „Made in U.R.S.S." cuceresc o recunoaștere tot mai mare în străinătate. Creșterea exportului lor în cursul celui de al nouălea cincinal se va produce în ritmuri mult mai accelerate decît ritmurile dezvoltării exportului U.R.S.S., în general. În paralel cu aceasta, pentru achitarea importurilor noastre, noi vom continua, de asemenea, vînzările de semifabricate și de materii prime.

Cum va arăta importul sovietic? În principiu, industria noastră poate acoperi toate necesitățile economiei naționale în mașini și utilaje. Dar noi nu vrem să ne dispensăm de avantajele pe care le oferă diviziunea internațională a muncii. De aceea, achizițiile unor anumite tipuri de instalații, mașini-unelte, mașini și licențe care sînt convenabile a fi achiziționate în străinătate vor continua. Importul nostru este chemat să asigure îndeplinirea sarcinii economice principale trasate de Congresul al XXIV-lea al P.C.U.S. — ridicarea nivelului bunăstării materiale a poporului sovietic.

De aceea, paralel cu importul de instalații de care avem nevoie, noi importăm în prezent, în cantități considerabile, mărfuri de consum popular, precum și materii prime pentru producerea lor. În anul 1972, ponderea acestor mărfuri în importul sovietic, a fost de peste 40 la sută. La un nivel aproximativ egal se va situa importul acestor mărfuri și în anul 1973.

RABOTNICESKO DELO
SOFIA

CONSTRUCȚIA – FRONTUL HOTĂRÎTOR AL CINCINALULUI

ORGANIZAȚIILE de construcții, beneficiarii și proiectanții au sarcini de răspundere, rolul lor este important. De activitatea și acțiunile lor depind îndeplinirea cu succes a planurilor în celelalte ramuri, avîntul întregii economii.

Pînă la sfîrșitul anului 1975, vor fi investite aproximativ 20 miliarde leva. Vor fi puse în funcțiune noi capacități în industria energetică, metalurgică, chimică, constructoare de mașini și în agricultură. Panorama industrială a țării se va înzestra cu astfel de întreprinderi importante ca uzinele din Valea Devnea, Combinatul chimic „Sviloza" de lîngă Svištov, noi capacități ale Combinatului metalurgic din Kremikovți și ale Combinatului petrochimic de lîngă Burgas. În ritm intens se construiesc și obiectivele centrale ale energeticii: Centrala atomoelectrică de lîngă Kozlodui, Termocentrala „Bobov Dol" și salba de hidrocentrale „Belmeken-Sestrimo". O amploare tot mai mare ia și construcția de locuințe și edificii cultural-sociale, de așezăminte pentru copii, instituții medico-sanitare și școli.

Care sînt principalele probleme în domeniul construcției, care sînt sarcinile hotărîtoare? Este necesar să se reducă durata executării proiectării și construcției, să se respecte termenele stabilite pentru obiectivele ce urmează să fie puse în funcțiune. În pofida succeselor îmbucurătoare, în domeniul construcției n-au fost lichidate încă vechile carențe. Obiective industriale importante nu sînt puse în funcțiune la timp, nu se obține producția prevăzută.

Anul 1973 este anul hotărîtor pentru îndeplinirea programului intens al celui de-al șaselea cincinal. În acest an, volumul total al investițiilor capitale va însuma 3 890 000 000 leva. Se prevede să fie terminate capacități importante pentru producția de îngrășăminte minerale, sodă calcinată, fibre chimice, foi de tablă etc. Sistemul energetic al Bulgariei urmează să fie înzestrat în acest an cu obiective cu puterea de 948 000 kW. Planul prevede, de asemenea, multe obiective agricole, locuințe, așezăminte pentru copii, spitale. Îndeplinirea la termen a acestui program va da un puternic impuls dezvoltării economiei naționale.

Dar analiza sectorului construcțiilor în primul trimestru al anului arată o mare rămînere în urmă. Nu s-a creat ritmicitatea necesară în respectarea graficelor. Rămîne în urmă construcția unor astfel de obiective importante pentru economie cum sînt Combinatul de celuloză și carton

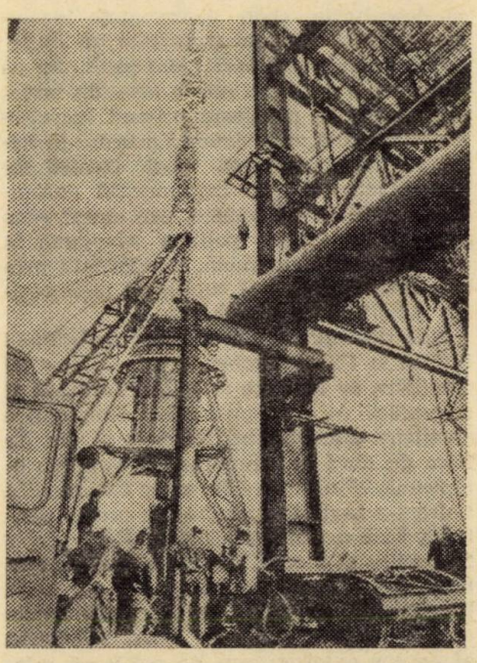

Complexul energetic de la Bobov Dol

REFLECTOR

Perfecționarea sistemului juridic polonez

După cum informează purtătorul de cuvînt al guvernului polonez, președintele Consiliului de Miniștri a constituit un consiliu legislativ care va acționa pe lîngă primul ministru ca un organ special consultativ în probleme de legiferare.

Consiliul are menirea de a stabili direcția justă a activității legislative cu concluziile ce se vor desprinde din aceste aprecieri, va propune principii și direcții pentru activitatea legislativă a organelor administrației de stat. De asemenea, el va prezenta opiniile sale asupra lucrărilor legislative ale ministerelor și asupra îndeplinirii lor și va aprecia cum au fost rezolvate propunerile formulate în legătură cu actele juridice de importanță fundamentală.

Rezolvarea acestor probleme este asigurată de caracterul reprezentativ al consiliului, care numără 24 de membri – reprezentanți ai științei și practicii juridice. Din consiliu fac parte : ministrul justiției, ministrul afacerilor interne, ministrul muncii și prevederilor sociale, primul președinte al Tribunalului Suprem, procurorul general al Poloniei, subsecretarul de stat în Consiliul de Miniștri, președintele Comitetului de științe juridice al Academiei de Științe, directorul Biroului juridic din Consiliul de Miniștri, directorul Institutului de științe juridice al Academiei de Științe, precum și 15 profesori ce activează în ramurile de bază ale științelor juridice.

Președintele Consiliului legislativ a fost numit prof. dr. Wlodzimierz Berutowicz, ministrul justiției.

Conștiința juridică cetățenească constituie una din condițiile consolidării ordinii în toate domeniile vieții noastre. Conștiința juridică a societății este cu atît mai ușor de format cu cît dreptul este mai clar, concis, inteligibil, nu numai pentru mediul juriștilor, dar și pentru fiecare cetățean. Tocmai în această direcție, în conformitate cu indicațiile celui de-al VI-lea Congres al partidului, se îndreaptă eforturile noastre legislative. Crearea consiliului legislativ marchează o etapă nouă pe calea clarificării legislației noastre.

Coordonarea și aprecierea proiectelor noilor acte legislative, activitatea deosebit de complexă a ierarhizării necesităților în domeniul legiferării – iată marile sarcini ale consiliului, a cărui activitate va trebui să contribuie la continua adîncire de fond și formă a valorilor sistemului juridic socialist polon. Perfecționarea și eficiența acestui sistem reprezintă una din garanțiile dezvoltării cu succes a democrației socialiste în țara noastră.

(Din **Tribuna Ludu**)

din Razlog, Termocentrala „Bobov Dol", Fabrica de sticlă „Prietenia" din Plovdiv etc. Nu se iau măsuri hotărîte pentru lichidarea întîrzierilor în îndeplinirea planului construcţiei de locuinţe şi de aşezăminte pentru copii. Principalele cauze care determină rămînerea în urmă în domeniul construcţiilor se datoresc deficienţelor în organizarea muncii, lipsei de coordonare dintre diferite departamente şi instituţii, dintre beneficiari şi proiectanţi, oficii de comerţ exterior şi întreprinderi. Este timpul să se analizeze temeinic în mod critic şi principial carenţele care există şi să se ia măsuri pentru obţinerea unor rezultate eficiente. Aceasta este sarcina care incumbă factorilor responsabili ai departamentelor, uniunilor economice şi ministerelor. Această sarcină este valabilă pentru toţi şi fiecare activist, fiecare uzină sau organizaţie sînt datori să-şi aducă la îndeplinire în mod riguros obligaţia ce le revine!

Modificările survenite în producţia construcţiilor, care a crescut în amploare şi complexitate, cer perfecţionarea neîntreruptă a organizării şi aşezarea ei pe baze ştiinţifice. Elaborarea şi aplicarea graficelor de reţea menite să orienteze pe conducători în situaţia obiectivului, care se schimbă dinamic, constituie un element important al organizării ştiinţifice. Dar, odată cu aceasta, este foarte important să se asigure respectarea graficelor, tragerea la răspundere în cazul nerespectării lor. Trebuie să fie folosită mai bine capacitatea mecanizării construcţiilor şi capacităţile existente în construcţia industrială şi civilă.

Începe perioada hotărîtoare pentru îndeplinirea programului de construcţii în anul 1973. Există forţe şi mijloace ca acest program să fie transpus în fapt. Este necesar ca chemarea lansată de consfătuirea naţională în domeniul construcţiilor să fie sprijinită în întregime. Sînt necesare deplina mobilizare a forţelor, o muncă aprigă, cunoştinţe, pricepere şi experienţă în întrecerea nobilă pentru aducerea la îndeplinire a programului de construcţii şi a planurilor proprii ale întreprinderilor în anul 1973. Activitatea constructorilor va constitui un aport preţios în propăşirea patriei, în îndeplinirea programului adoptat la plenara din decembrie a C.C. al P.C.B. cu privire la ridicarea nivelului de trai al poporului.

LA LIBRE BELGIQUE

BRUXELLES

„ELVEŢIA ADOPTĂ UN NOU STIL ÎN POLITICA SA EXTERNĂ"

PÎNĂ ÎN PREZENT rezervată, pentru că era neutră, politica externă a Elveţiei este în curs de a deveni foarte activă, dar, în mod constant, la adăpostul neutralităţii. Astfel, imuabilă în ce priveşte principiul său fundamental, diplomaţia elveţiană evoluează în ce priveşte procedeele. Schimbarea începută timid prin colaborarea cu instituţiile apolitice ale O.N.U., urmată de aderarea la Consiliul european, s-a precizat în ultimele luni şi ia în prezent un avînt spectaculos.

Mişcarea de balans este precisă : deschiderea spre lume în general, prin colaborarea în organismele speciale ale Naţiunilor Unite, apropierea de comunitatea vest-europeană, manifestată prin asocierea la Piaţa comună, şi nu în ultimul rînd, participarea foarte activă la convorbirile pregătitoare de la Helsinki ; în general, se poate vorbi de o deschidere spre cele patru puncte cardinale ale lumii. De notat că Elveţia şi-a făcut, dintotdeauna, din lărgirea relaţiilor externe un corolar al neutralităţii sale, dar dacă, pînă acum, aceste relaţii erau mai cu seamă economice, de acum înainte ele vor deveni şi politice.

Fără îndoială, recenta vizită la Moscova a lui Bruegger, consilierul federal (ministru) însărcinat cu economia, are ca scop esenţial încheierea de acorduri comerciale ; Elveţia pare interesată în vînzarea către U.R.S.S. a unor maşini-unelte care, de altfel, fac, în prezent, obiectul unei expoziţii din capitala sovietică ; totodată, ea speră să obţină din partea Uniunii Sovietice gaz natural şi uraniu îmbogăţit, care, în curînd, vor fi indispensabile pentru consumul său energetic. Pe scurt, Bruegger s-a aflat la Moscova pentru afaceri.

În acelaşi timp, prezenţa sa la Moscova constituie un act politic : fiind primul membru al unui guvern elveţian în vizită oficială în Uniunea Sovietică, el dovedeşte că deosebirile, chiar divergenţele ideologico-politice, nu mai constituie un obstacol în calea colaborării. Mai mult, fie că Bruegger a avut sau nu, în cele din urmă, întrevederi în probleme privind securitatea europeană, este sigur că acordul încheiat pentru constituirea unei comisii sovieto-elveţiene, care încununează ansamblul relaţiilor economice, are drept scop să contrabalanseze politica elveţiană în raport cu Piaţa comună, manifestată prin asocierea la C.E.E. şi subliniată prin poziţia adoptată la Helsinki.

Altă deschidere, altă mişcare de balans : invitat la Cairo, Graber, şeful diplomaţiei elveţiene, se va duce şi la Ierusalim. El îi convocase pe şefii misiunilor diplomatice elveţiene din Orientul Mijlociu şi din Africa de nord la o reuniune în capitala egipteană. Ministerul Afacerilor Externe din Cairo l-a invitat să profite de ocazie pentru a face o vizită oficială în Egipt, între 29 aprilie şi 2 mai. Graber a acceptat oferta. La Berna se aştepta însă o reacţie israeliană. Aceasta s-a produs sub forma unei invitaţii lansate de Eban, ministrul afacerilor externe, care l-a poftit pe colegul său elveţian la Ierusalim. Graber a acceptat invitaţia ; data vizitei încă nu a fost fixată. În acelaşi timp, Berna a precizat că Elveţia nu întreprinde nici un fel de misiune de mediere în conflictul din Orientul Mijlociu.

Orice s-ar spune, pe frontul politicii elveţiene s-a ivit ceva nou. În timp ce înainte, membrii guvernului acestei ţări îşi făceau o datorie din a nu părăsi niciodată teritoriul Confederaţiei, acum, ei călătoresc fără încetare. Voiajele dau profil actualei politici de deschidere a Elveţiei ; ele au drept scop să reaşeze politica sa europeană în contextul neutralităţii sale.

jeune afrique

INTERVIU CU MOUSSA TRAORE

preşedintele Republicii Mali

Recent aţi vorbit poporului malian despre revenirea la o viaţă constituţională şi, în acest scop, aţi numit chiar o comisie. În ce stadiu se află lucrările ei ?

— După cum ştiţi, armata, luînd puterea, şi-a asumat angajamentul solemn de a trece la redresarea situaţiei economice şi financiare şi de a efectua, în cadrul ordinii şi concordiei naţionale, revenirea la o viaţă constituţională normală. Acest angajament se menţine şi pot să vă asigur că

va fi respectat. Înființarea unei comisii însărcinate să elaboreze un proiect de constituție dovedește în mod clar voința noastră fermă de a onora acest angajament. Procesul a început deci, și tot ce pot spune, în momentul de față, este că lucrările comisiei continuă normal; lucrările pregătitoare sînt chiar foarte avansate și în curînd va putea fi prezentat un anteproiect. În orice caz, poporul malian, care are de spus ultimul cuvînt, va fi invitat, de îndată ce toate condițiile vor fi întrunite, să se pronunțe în deplină libertate.

— De patru ani Comitetul militar de eliberare națională conduce Republica Mali. Care sînt principalele dificultăți — sau obstacole — cărora a trebuit să le faceți față ?

— Sînteți de acord cu mine, cred, că realizarea unei economii naționale comportă în mod inevitabil dificultăți. În cazul Republicii Mali, aceste dificultăți au apărut din practica fostei administrații economice a țării, pe de o parte, și din situația de subdezvoltare a economiei noastre, pe de altă parte.

Pasivul economic lăsat moștenire de vechiul regim poate fi rezumat drept o gestiune economică dezordonată care a dus la inflație, la dezechilibrul global al balanței de plăți și al bugetului statului, la o asfixiere a societăților și întreprinderilor noastre de stat.

Evident, pentru a remedia această situație, este nevoie de timp. Cît despre dificultățile legate de starea de subdezvoltare a țării noastre, ele sînt lesne explicabile. Într-adevăr, deoarece resursele noastre financiare sînt reduse, o proporție destul de ridicată a finanțării planurilor noastre de dezvoltare depinde de ajutoare sau de împrumuturi externe.

La începutul lansării programului nostru trienal de redresare economică și financiară, am relevat o anumită stagnare a diferitelor surse de finanțare externă. Azi, datorită încrederii de care se bucură Comitetul militar de eliberare națională și guvernul pe lîngă țările prietene și organizațiile internaționale, această dificultate a fost depășită.

— Ce măsuri a luat guvernul dv. în domeniul economic și financiar ? Care sînt rezultatele lor practice ?

— Toată lumea știe că, a doua zi după venirea la putere a armatei, Comitetul militar de eliberare națională și guvernul au lansat un program de urgență, denumit Programul trienal de redresare economică și financiară. Pe plan economic, am trecut la relansarea economiei naționale prin promovarea lumii rurale, consolidarea sectorului de stat, promovarea industriei turistice, consolidarea infrastructurii transporturilor, un început de planificare a resurselor umane. Pe plan financiar, obiectivul urmărit este restabilirea echilibrurilor fundamentale — balanța comercială și bugetul. În acest cadru, s-au luat o serie de măsuri la nivelul finanțelor publice. Aceste măsuri urmăresc îmbunătățirea randamentului serviciilor economice și fiscale în ce privește efectuarea încasărilor. Paralel, s-au desfășurat acțiuni pentru controlul cheltuielilor publice. La nivelul balanței comerciale, s-au depus eforturi serioase pentru a lichida deficitul datorat în mare măsură proastelor condiții atmosferice ale țării din ultimii patru ani.

Rezultatele practice sînt de două feluri. În primul rînd, rezultate vizibile imediat. Pot să vă dau exemple. În domeniul industrial, s-a înregistrat o creștere netă a numărului unităților industriale, dintre care multe contribuie la valorificarea marilor noastre producții agricole. Acțiunile de reorganizare a societăților și întreprinderilor de stat încep să dea roade. În celelalte sectoare economice, mai multe proiecte de dezvoltare prevăzute în Program sînt în curs de realizare.

În al doilea rînd, rezultate care nu sînt vizibile imediat datorită termenelor lor de maturizare. Vă voi cita efectul marilor operațiuni agricole lansate în țară (orez, mei etc.) pentru a reduce deficitul de produse alimentare.

Voi reaminti, de asemenea, toate proiectele privind creșterea vitelor.

— Care sînt principalele țări al căror sistem de ajutor sau de asistență este cel mai apreciat de poporul malian și de guvernul dv. ?

— Pentru dezvoltarea noastră economică și socială, ne bizuim, în primul rînd, pe propriile noastre eforturi, rezervînd, în același timp, un loc apreciabil solidarității internaționale.

Îmi cereți o apreciere a acestei solidarități internaționale din partea poporului, a Comitetului militar de eliberare națională și a guvernului. Vă voi spune, în primul rînd, că două feluri de ajutor contribuie, completîndu-se în mod armonios, la dezvoltarea economică și socială a Republicii Mali. Este vorba de ajutorul țărilor prietene și de ajutorul instituțiilor internaționale. Pentru Comitetul militar de eliberare națională și guvern, orice ajutor pentru dezvoltare, cu condiția să fie acordat în respectul suveranității naționale, este util.

Astfel, recunoaștem că ajutorul țărilor membre ale C.E.E. acordat pe plan multilateral este foarte interesant pentru noi datorită volumului lui și condițiilor lui avantajoase. Știți, de asemenea, că pe plan bilateral, ajutorul și asistența țărilor membre ale C.E.E., indiferent dacă este vorba de Franța, R.F. Germania etc., au fost totdeauna apreciate în țara noastră.

Cît despre ajutorul statelor socialiste, experiența anumitor țări africane, și în special a Republicii Mali, a dezvăluit pe larg necesitatea și eficacitatea lui. Trebuie recunoscut că ajutorul și asistența R. P. Chineze, prin condițiile lor extrem de favorabile și eficacitatea lor, constituie pentru noi un puternic factor de dezvoltare economică și socială.

Pentru a rezuma în legătură cu această problemă, vă voi spune că ajutorul, indiferent dacă vine din țările capitaliste sau din țările socialiste, cu condiția să respecte suveranitatea noastră națională, este util, fiind stabilit că dezvoltarea economică și socială a Republicii Mali va fi, în primul rînd, opera poporului și a responsabililor malieni

Interviu de Jean-Pierre N'Diaye

PROFIL

CHARLES DAVID GANAO

ministrul afacerilor externe al Republicii Populare Congo

Între 16 și 19 aprilie a.c. Charles David Ganao, ministrul afacerilor externe al Republicii Populare Congo, a efectuat o vizită oficială în țara noastră, la invitația ministrului afacerilor externe al Republicii Socialiste România, George Macovescu.

Charles David Ganao s-a născut la 20 iulie 1928, în localitatea Djambala (Congo). Tot acolo și-a făcut studiile primare. A urmat cursurile școlii normale din Moujondezi, pe care le-a absolvit în 1950 ; a intrat în învățămînt ca institutor, fiind numit apoi director de școală și inspector în învățămîntul primar. Timp de doi ani — 1959—1960 — frecventează școala normală superioară Saint Cloud (Franța).

Reîntors în țară, Charles David Ganao intră în diplomație și, între anii 1961 și 1963, deține postul de director al afacerilor politice din Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Populare Congo. La 15 august 1963, este numit ministru al afacerilor externe, funcție în care rămîne pînă în august 1968 cînd, în urma unei remanieri, este desemnat ministru de stat însărcinat cu planul. Un an mai tîrziu, devine ambasador extraordinar și plenipotențiar în Elveția și reprezentant permanent al țării sale pe lîngă oficiul O.N.U. de la Geneva. Timp de trei luni — octombrie, noiembrie, decembrie 1971 — Charles David Ganao ocupă funcția de director pentru tutelă în Departamentul de tutelă și al teritoriilor neautonome al secretariatului general al O.N.U., iar, în ianuarie 1972, este desemnat ca reprezentant permanent al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare — P.N.U.D. — în Volta Superioară.

La 6 ianuarie a.c., în Republica Populară Congo a avut loc o remaniere guvernamentală, în urma căreia Ganao reia, după cinci ani, portofoliul afacerilor externe.

Charles David Ganao este căsătorit și are cinci copii.

POSTA REDACTIEI

Nimeni nu vrea să fie „la dreapta"

A. Vasiliu, Constanța.

1. Într-adevăr, problema repartizării grupurilor parlamentare în incinta Adunării Naționale franceze s-a pus iar, așa cum, de o vreme, se pune după fiecare consultare electorală, la fiecare început de legislatură : nimeni nu vrea să stea pe băncile din dreapta. Idiosincrazie explicabilă, dacă se ține seama, pe de o parte, de faptul că așezarea în parlament a formațiilor politice a dat naștere terminologiei devenite uzuale pentru caracterizarea sumară a orientărilor lor : stînga, centru, dreapta. Or, dată fiind evoluția elementului politic general în Franța, nimeni nu vrea să stea „la dreapta". „Nimeni nu vrea să ia loc la antipozii comuniștilor", consemna conservatorul „Le Figaro". Deja în 1968, tot ce nu era stînga se proclamase „centru". Grupul parlamentar U.D.R., enorm, monopolizase atunci toate băncile inferioare ale hemiciclului, împingînd celelalte grupuri în băncile superioare : o așezare „în curcubeu" luase locul tradiționalului decupaj radiar, de tip „caşcaval", cum i se spune în jargonul parlamentar. După rezultatele semnificative ale alegerilor din martie, fuga de orice ar fi putut fi o categorisire la dreapta s-a accentuat. De unde, două zile de discuții aprige între președinții grupurilor parlamentare — în jurul a nu mai puțin de patrusprezece variante — pînă la adoptarea ciudatului dispozitiv înfățișat de schema pe care o reproducem din ziarul „Le Monde". (N. I. = deputați neînscriși în grupurile parlamentare; Ref. = reformatori ; U. C. = Uniunea centristă (centriști guvernamentali) ; R. I. = republicani independenți).

2. Iată componența noului guvern francez : **Pierre Messmer,** prim-ministru (U.D.R.) ; **Jean Taittinger,** păstrătorul sigiliului, ministrul justiției (U.D.R.) ; **Michel Jobert,** ministrul afacerilor externe (neparlamentar) ; **Raymond Marcellin,** ministrul de interne (R.I.) ; **Robert Galley,** ministrul forțelor armate (U.D.R.) ; **Valéry Giscard d'Estaing** ministrul economiei și finanțelor (R.I.) ; **Joseph Fontanet,** ministrul educației naționale (U.C.) ; **Olivier Guichard,** ministrul amenajării teritoriului, echipamentului, locuințelor și turismului (U.D.R.) ; **Alain Peyrefitte,** ministrul însărcinat cu reformele administrative (U.D.R.) ; **Robert Poujade,** ministru însărcinat cu protecția naturii și a mediului ambiant (U.D.R.) ; **Maurice Druon,** ministru pentru problemele culturale (neparlamentar) ; **Jacques Chirac,** ministrul agriculturii și dezvoltării rurale (U.D.R.) ; **Jean Charbonnel,** ministrul dezvoltării industriale și științifice (U.D.R.) ; **Jean Royer,** ministrul comerțului și artizanatului (neînscris) ; **Joseph Comiti,** ministru însărcinat cu relațiile cu Parlamentul (U.D.R.) ; **Georges Gorse,** ministrul muncii, forței de muncă și populației (U.D.R.) ; **Michel Poniatowski,** ministrul sănătății publice (R.I.) ; **Yves Guena,** ministrul transporturilor (U.D.R.) ; **Philippe Malaud,** ministrul informațiilor (R.I.) ; **Hubert Germain,** ministrul poștelor și telecomunicațiilor (U.D.R.) ; **Bernard Stasi,** ministrul departamentelor și teritoriilor de peste mare (U.C.) ; **André Bord,** ministrul foștilor combatanți și victimelor de război (U.D.R.).

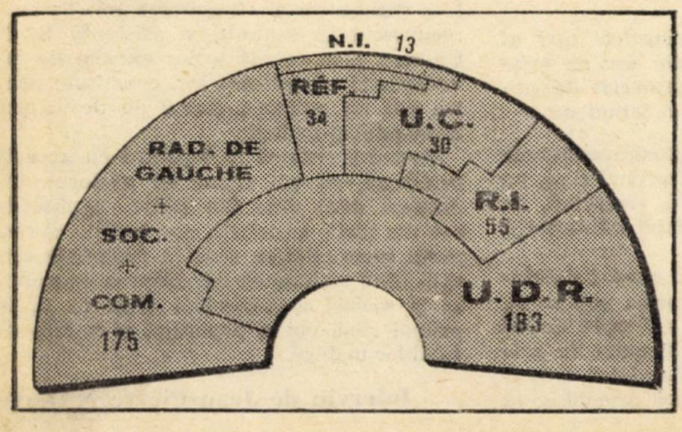

Salvarea insulei Ortizia

Elena Ionescu, București. Aveți dreptate. Și alte orașe și localități italiene se află în situația Veneției. De pildă, celebra insulă Ortizia, care aparține astăzi de orașul Siracusa. Ortizia, pe care se află cîteva dintre cele mai interesante monumente antice, este lungă de 1 km și jumătate și lată de 800 m. Vîrsta : 2 700 de ani. Apa corozivă a Mării Ionice, oamenii și păsările riscă să reducă la inutile ruine acest unic, în felul său, complex istorico-monumental (Templul lui Apollo, înălțat, potrivit experților, între sec. VI și VII î.e.n. este poate cel mai vechi monument al Italiei meridionale). Pentru Veneția — spunea primarul orașului Siracusa, Luigi Foti — a fost pusă în mișcare opinia publică mondială. Dar să nu aruncăm vălul uitării asupra insulei Ortizia. De aceea, administrația comunală din Siracusa a făcut un apel guvernului regional sicilian pentru elaborarea unui plan de însănătoșire urbanistică a Ortiziei. Ea cere o lege specială regională de investire a circa 20 miliarde de lire, pentru salvarea operelor artistice de la degradare și, totodată, pentru a permite renașterea social-economică a insulei.

Singapore

Alex. Duță, satul Florica, jud. Bacău. Valentin Tugearu, Galați. Republica Singapore (Zürich-ul Asiei de sud-est, cum se autodenumește), membră a Organizației Națiunilor Unite, a Commonwealth-ului, este un mini-stat cu 2,1 milioane locuitori și o suprafață de 58,1 kilometri pătrați. La conducere se află guvernul premierului Lee Kuan Yew, în vîrstă de 49 de ani, liderul formațiunii politice „Peoples Action Party", care, la ultimele alegeri, a obținut toate cele 65 de mandate parlamentare. Singapore s-a despărțit în anul 1965 de Malayezia. Înainte, activitatea economică se reducea la desfacerea de mărfuri și încasările provenite de la baza navală britanică. A urmat o perioadă în care se importau produse ce erau prelucrate și exportate pentru a se putea obține în schimb mărfurile de care Singapore avea nevoie. În prezent, politica economică a acestui stat a suferit sensibile modificări, Singapore avansînd serios pe calea transformării sale într-un stat industrial. În întreprinderile sale se fabrică cele mai diverse produse : nave, instrumente optice, aparate foto, aparate radio, televizoare, platforme plutitoare pentru foraje etc. Capitalul străin deține poziții însemnate în economia singaporeză. Astfel, concernul vest-german de aparate foto „Rolley" dispune în Singapore de unități de producție care însumează aproape 4 000 de angajați. Concernele americane au investit în economia singaporeză 600 de milioane de dolari. Aici își desfășoară activitatea 500 de reprezentanțe ale unor importante firme occidentale, sub formă de birouri sau întreprinderi. Firmele străine au fost atrase în special prin reglementări fiscale deosebit de avantajoase : în afara unui impozit fix de 40 la sută asupra beneficiului net, nu mai există nici un fel de alte obligații. De asemenea, nu există taxe vamale asupra importului sau exportului. Pentru stimularea activității financiare, s-a copiat modelul elvețian al conturilor bancare cifrate, care nu obligă pe deținător să-și dezvăluie identitatea. Se află deja în activitate 39 de instituții bancare străine. Produsul intern brut al acestei țări a crescut în deceniul trecut cu un ritm de 10 la sută anual. Pentru a rezolva problema lipsei de forță de muncă, Singapore a fost nevoită să apeleze la muncitori străini — peste 80 000, în special din Malayezia. Singapore dispune de cea mai mare rafinărie din Asia de sud-est, de cel mai mare doc uscat pe ruta maritimă Orientul Apropiat — Extremul Orient, este cel de-al 4-lea port ca mărime din lume.

Vasile Georgescu Stoica, București.

1. În **noul guvern indonezian** (remaniat la 27 martie), ministru al comerțului a fost numit Radius Prawiro, ministru al finanțelor — Ali Whardana, ministru al agriculturii — Thojib Hadiwidjaja, ministru al industriei — generalul Mohamed Jusuf. Adam Malik și-a menținut funcția de ministru al afacerilor externe.

2. Vom avea în vedere propunerea dv. de a scrie despre Filipine.

Grațian C. Mărcuș, Zalău. Vă mulțumim pentru aprecieri. Vom avea în vedere propunerea dv.

Tlatelolco

Grigore Ursu, Bacău. 1. Tratatul de la Tlatelolco a fost semnat, la 14 februarie 1967, de 18 state latino-americane (exclusiv Brazilia) și interzice achiziționarea, stocarea și existența oricărui fel de armă nucleară pe teritoriul țărilor semnatare. Tratatul cuprinde și două protocoale, cel de-al doilea invitînd puterile nucleare la a respecta clauzele generale ale tratatului și la a se angaja să nu recurgă la folosirea sau amenințarea cu folosirea armelor nucleare împotriva statelor semnatare. Acest protocol a fost ratificat de Marea Britanie la 11 decembrie 1969 și de Statele Unite la 12 mai 1971. Franța a hotărît, de asemenea, recent, să adere la protocol.

2. Vă referiți, probabil, la recenta demonstrație de la München a unei noi stenografii, numită „deno". Potrivit știrilor transmise de agențiile de presă și ziarele vest-germane, o secretară a bătut, la München, un text dictat, într-un ritm de 180 silabe pe minut, la o mașină normală de stenografiat (anterior recordul era de 100 silabe pe minut). Este vorba de un nou sistem, pus la punct de secretarul general al „Clubului limbii europene" Georg Pauker, stenograf de profesie. Pauker a lucrat insistent în ultimii ani la descoperirea unui nou sistem de scriere rapidă, din ce în ce mai necesară. În 1966, proiectase sistemul „Deno" (combinație între scrierea normală și stenografie), sistem care se predă deja în universități populare și la cursurile pentru secretare. „Cheia deno" se poate învăța, potrivit autorului ei, în numai 24 de ore, o parte din cuvinte fiind înlocuite prin prescurtări, iar altă parte prin formule prescurtate.

3. Iată **o imagine a noului pod din portul Hamburg**, despre care am scris în cadrul acestei rubrici. Secțiunea centrală poate fi înălțată de la 7,3 metri deasupra nivelului apelor la 53 metri, în așa fel încît și navele cele mai mari pot trece. Costul podului (care este cel mai mare de acest gen din Europa) s-a ridicat la 25 milioane mărci.

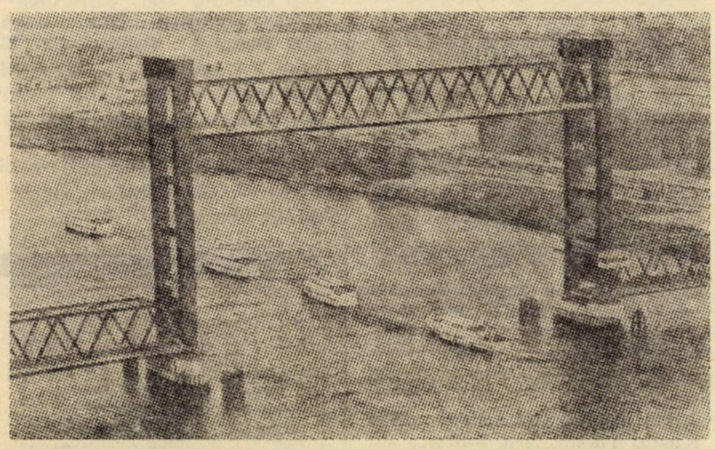

Al. Cristescu, București. **1. Pedeapsa cu moartea** a fost practic abandonată în Marea Britanie în urmă cu opt ani și jumătate, iar, în 1969, abolită de Camera Comunelor. Dacă W. Whitelaw, ministrul însărcinat cu problemele Irlandei de Nord, n-ar fi comutat pedeapsa cu moartea a tînărului extremist care ucisese în urmă cu cîteva luni un polițist, în închisoare pe viață, Marea Britanie ar fi cunoscut prima condamnare de acest gen după 1964. (Precizăm că această pedeapsă rămăsese în vigoare în Irlanda de Nord pentru uciderea unui polițist). Există discuții în Marea Britanie în legătură cu reintroducerea acestei pedepse, dar atît premierul Heath cît și ministrul de interne Robert Carr sînt împotrivă.

2. Un raport recent publicat de Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare (UNCTAD) arată că **închiderea Canalului de Suez** a costat pînă acum 9 miliarde dolari și că pierderile continuă în ritmul de 1,7 miliarde dolari anual. Aceste pierderi sînt suportate în principal de statele Orientului Mijlociu și ale Europei occidentale. Se știe că prin Canalul de Suez treceau către Europa navele petroliere, costul încărcăturii lor fiind mult mai ieftin decît pe drumul pe la Capul Bunei Speranțe. Astfel, costul transportului petrolului în ultimii ani a sporit cu 3,5 miliarde dolari (dintre aceștia 1,23 miliarde fiind investiți în construirea unor uriașe tancuri petroliere).

Gabon

Viorel Cruceanu, Podul Turcului, județul Bacău. Gabonul (suprafața: 267 667 km pătrați, populația 630 000 locuitori) se învecinează la nord-vest cu Guineea Ecuatorială, la nord cu Camerun, la est și sud cu Congo (Brazzaville). Oceanul Atlantic, la vest, scaldă țărmurile gaboneze pe o lungime de 500 kilometri. Reliefuł este foarte frămîntat și adesea ridicat (punctul culminant — muntele Ibudji 1 576 m). Văile fluviilor Ngunie, Ogooue, Okano, Bataola compartimentează țara în mici unități. Se disting trei zone: șesul, a cărei lărgime variază între 30 și 200 kilometri, nisipos și presărat cu lagune și delte; platourile, care acoperă tot nordul și estul, și munții, care domină regiunea platourilor. Climatul este de tip tropical. Principalele orașe: Libreville (capitala) — 65 000 locuitori, Port-Gentil — 30 000, Moanda-Munana — 11 000. Limba oficială este franceza, dar fiecare etnie (cele mai importante sînt fang, eșira, aduma, okande, kota) are propria sa limbă. La sfîrșitul secolului al 14-lea, navigatorii portughezi pătrund în estuarul unui fluviu necunoscut pînă atunci pe care-l numesc Gabon. Relații sporadice, încordate uneori, se stabilesc între acești vizitatori, veniți din locuri îndepărtate, și populațiile de pe coastă. Dar, penetrația spre interior a fost mult mai dificilă. Se știe că, în secolul al 16-lea, iezuiți portughezi au stabilit puncte de sprijin de-a lungul coastei. La începutul secolului al 19-lea, Franța a început vînătoarea de sclavi pe aceste meleaguri, iar către jumătatea acestui secol a fost fondat orașul Libreville, devenit ulterior capitala statului. În jurul anului 1860, francezii au inaugurat o serie de misiuni de recunoaștere. Încet, încet, administrația colonială se instalează, relațiile economice constituind baza raporturilor între metropolă și populația locală. Gabonul a intrat ca stat autonom în Africa Occidentală Franceză la 28 septembrie 1958, iar independența a dobîndit-o în 1960, la 17 august. Anul următor, în februarie, Leon Mba devine președinte al statului. El este reales în 1967. La sfîrșitul acestui an, în urma decesului lui Leon Mba, președinte al Gabonului devine Albert Bernard Bongo (care deținea funcția de vicepreședinte). Albert Bernard Bongo a fost reales președinte al țării în urma alegerilor prezidențiale din luna februarie a.c. (Vezi poșta redacției nr. 13/1973 și rubrica „Profil" din nr. 6/1968). Deviza țării este: unire-muncă-justiție, iar a Partidului Democratic Gabonez — partid unic — dialog-înțelegere-pace. Principalele bogății: petrolul — producția atinge 4,6 milioane tone și plasează Gabonul printre principalele țări producătoare africane. Uraniu: Munana furnizează la ora actuală 1 300—1 500 tone pe an. Către vest de Moanda, Gabonul posedă unul din cele mai bogate zăcăminte de magneziu din lume: 200 milioane tone-rezerve.

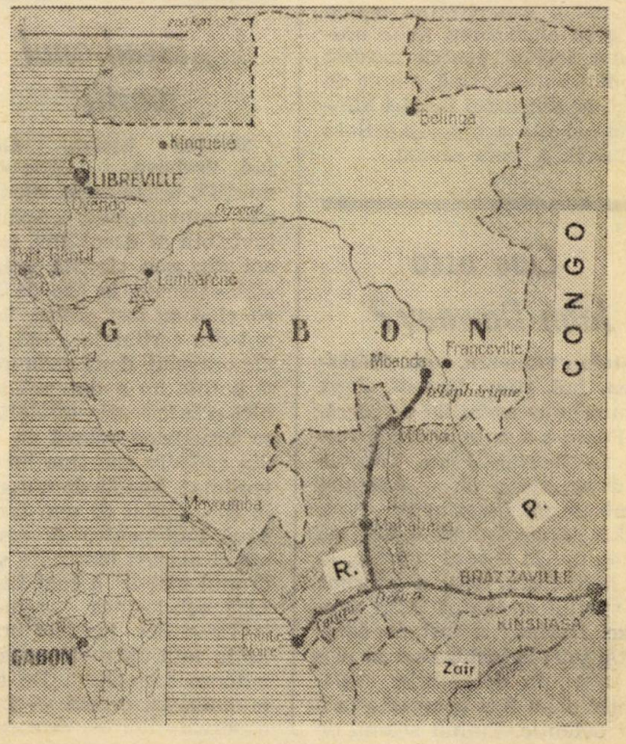

POSTA REDACȚIEI

Dumitru Sandu, Constanța. Hotărîrea miniștrilor de externe ai statelor islamice de la **Benghazi** (a doua jumătate a lunii martie) de a se arăta solidari cu musulmanii din Filipine urmează înfruntărilor dintre populația musulmană și autoritățile filipineze, înfruntări ce durează de cîteva luni. După cum se poate vedea din harta alăturată, în sudul insulei Mindanao și în arhipelagul Sulu trăiește o populație musulmană, în condiții considerate inferioare celor de care dispune restul locuitorilor.

Nemulțumirile au determinat înfruntări între populația musulmană și cea creștină în urmă cu patru ani, în diferitele ciocniri pierzîndu-și viața un număr mare de oameni. În septembrie anul trecut, președintele Marcos a introdus starea marțială, trimițînd trupe pentru pacificarea regiunilor (am oferit amănunte în cadrul acestei rubrici nr. 50 din 1972). Autoritățile speră ca, prin elaborarea unor programe sociale pentru această populație minoritară, starea de tensiune din sudul insulei Mindanao și din arhipelagul Sulu să înceteze. Vom reveni.

Cine este John Downey?

Ștefan Stănescu, com. Mînăstirea, jud. Ilfov. Recent, după cum relatau agențiile de presă, la Pekin s-a anunțat că a fost pus în libertate John Thomas Downey, spion al Agenției Centrale de Investigații a S.U.A., arestat după doborîrea avionului la bordul căruia, la 29 noiembrie 1952, a pătruns în spațiul aerian al R.P. Chineze. Downey a fost condamnat atunci la închisoare pe viață, apoi, în decembrie 1971, sentința i-a fost comutată la 5 ani detenție. Ținînd seama de faptul că Downey și-a mărturisit crima și a avut o comportare corespunzătoare, autoritățile chineze au hotărît să-i acorde clemență. Înapoiat în Statele Unite, John Downey s-a bucurat în primele zile de atenția presei pentru „performanța" lui de „spion care a avut parte de cea mai lungă detenție din istoria S.U.A." Relatările și mărturisirile lui însă, departe de a sugera portretul unui „erou", dezvăluie starea de spirit a unui om care a descoperit, prea tîrziu din nefericire, absurditatea propriei existențe. Student strălucit la Yale, om de spirit, încrezător în anii ce i se deschideau înainte, excelent sportiv, John Downey este vizitat chiar în ajunul absolvirii de către un reprezentant al C.I.A. Vizita aceasta (mărturisește Downey) avea să-i fie fatală. După ce-și obține licența, în 1951, pleacă direct într-un centru de antrenament, unde, peste cîteva luni, își începe scurta carieră de spion. Este trimis în Japonia, într-o misiune „strict secretă". De acolo încearcă să pătrundă, în noiembrie 1952, la bordul unui avion, într-o acțiune diversionistă, pe teritoriul R.P. Chineze. „Și, astfel, afirmă Downey, am pierdut 20 de ani de viață, ani sacrificați, care n-au servit la nimic, n-au adus nici un folos nimănui, nici țării mele, nici altcuiva. Desigur, n-aș mai repeta un asemenea gest... Încerc să mă rup de trecut, să-l lepăd ca pe o haină. Proiecte de viitor? Mi-e rușine să mai vorbesc de viitor".

„Escadronul morții"

Nicolae Stoica, Gornet, jud. Prahova. „Escadronul morții", organizație clandestină supranumită „Apărătorii invizibili ai dreptății", și-a făcut din nou simțită prezența, zilele trecute, la Rio de Janeiro, cînd au fost găsite, într-unul din cartierele mărginașe ale orașului, două cadavre. Deși poliția nu a dat publicității nici o informație oficială, presa braziliană relevă că unul din cadavre aparține lui „Gravatinha", bandit de notorietate la Rio, căutat de mai bine de două luni pentru diverse crime și atacuri înarmate. „Escadronul morții" a luat ființă în 1958, sub lozinca „remedierii ineficacității justiției braziliene în fața unor elemente dăunătoare societății". De atunci, organizația, creată — potrivit observatorilor — din foști membri activi ai poliției judiciare braziliene, a „curățat" societatea de la Rio și Sao Paulo de aproximativ o mie de răufăcători, dar a ucis și unii oameni politici aparținînd opoziției, după cum remarca presa de stînga din Brazilia. În 1970, președintele Garrastazu Medici, preocupat de valul de crime și execuțiile sumare declanșate de „Escadronul morții", a ordonat o amplă anchetă asupra activității acestei organizații. Au fost descoperiți unii șefi ai organizației, polițiști care au fost condamnați la ani grei de temniță. A urmat, apoi, o perioadă de liniște și calm, „apărătorii invizibili ai dreptății" preferînd să nu se mai vorbească de ilegalitatea acțiunilor lor. Pînă în ianuarie, anul acesta, cînd presa din Rio a semnalat, din nou, apariția unor cadavre misterioase în canalele și străzile dosnice ale orașului, prezentînd urmele binecunoscute ale „Escadronului morții", paralel cu apariția unui puternic val al criminalității și banditismului.

„Mafie japoneză"?

N. Cosma, Hunedoara. Existența unei „Mafii" nipone am semnalat-o cu cîteva luni în urmă. Într-adevăr, este vorba de o organizație de răufăcători care, datorită sentimentelor de răzbunare, ca și altor caracteristici, poate fi ușor asemănată cu Mafia. Principala „familie" a acestei organizații, cunoscută sub numele de „Yamaguchi-gumi", are o adevărată armată de 10 000 de oameni, după unele surse, 100 000 — după altele, dispuși la orice. Șeful acestei „familii" este Kazuo Taoka, fost hamal în port, în vîrstă de 60 de ani, care trăiește azi într-o fastuoasă vilă la Kobe. Toaka, afirmă poliția niponă, conduce și alte 50 de corporații care controlează restaurantele, barurile, casele de joc, hipodromurile, comerțul cu drogurile. Ca și în „familiile" mafiote, în rîndurile acestor **yazuka** (numele nipon al gangsterilor), este în vigoare un anume „cod al onoarei": celui care încalcă disciplina bandei i se aplică o serie de pedepse, dintre care cea mai ușoară este amputarea degetului mic de la mînă.

Mihai Nucleanu, com. Aninoasa, jud. Gorj. Vom examina problema pe care ați ridicat-o dv. privind abonamentele.

Colecții „Lumea"

Ion Vina, București, str. Ceaikovski nr. 6, ap. 15, sector 1, telefon 33 14 77 oferă spre vînzare colecția revistei „Lumea" pînă în 1972. **Aurel Sabin, B-dul Magheru nr. 32—36, scara B, ap. 7 anexă, tel. 13 44 96** oferă colecția întreagă a revistei. **Nistor Matei, Brașov, str. Blocurilor nr. 1, ap. 6, et. 1** oferă toate numerele revistei. **Gheorghe N. Saparuc, com. Stiubeni, jud. Botoșani,** nr. 1—489. **Mundi Grünberg, București str. Macedonia nr. 4, sector 7, tel. 49 08 32** oferă colecția pe anii 1969—1972. **Eugenia Cotoșman str. Cloșca nr. 8, Sînnicolaul Mare, jud. Timiș,** oferă nr. 1—9 din 1963, 8, 25, 29, 30, 39, 51 din 1964, 1, 3, 7, 40, 45 din 1965, 3, 11, 14, 48 din 1966, 18 din 1968, 1, 2, 4, 5 din 1973 și dorește să cumpere numerele 15 din 1972, 9, 10 din 1971, 16—27 din 1970, 33 din 1969, 28, 40, 50 din 1968, 30 din 1967. **Eugen Cristescu, București, str. Gării de Nord nr. 6—8, scara 5, ap. 2, sector 8,** donează integral celor interesați colecția pe anii 1969—1972. **Dumitru Ruxăndescu, str. Drumul Taberei nr. 42, bloc T 6, scara 1, et. 7, ap. 93, București, sector 7, of. poștal 66,** oferă celor interesați colecția revistei pe anul 1972. **Ion Ghica, str. Berechet, nr. 16, sector 2, București** — colecția de la apariție.

LUMEA

săptămînal de politică externă editat de Uniunea Ziariștilor din Republica Socialistă România

Redactor-șef
Ion Cârje

Redacția și administrația: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.10. Internațional 18.52.63 și 18.53.55. Telex 197. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Abonamentele pentru străinătate: prin întreprinderea „ROMPRESFILATELIA" — serv. Import-Export Presă — București, Calea Griviței nr. 64—66, P.O.B. — 2001.

C.P.C.S.

TREPRINDEREA INDUSTRIALĂ METALURGICĂ

Metalul roşu

CLUJ
str. Tudor Vladimirescu
nr. 12-36; tel. 23230

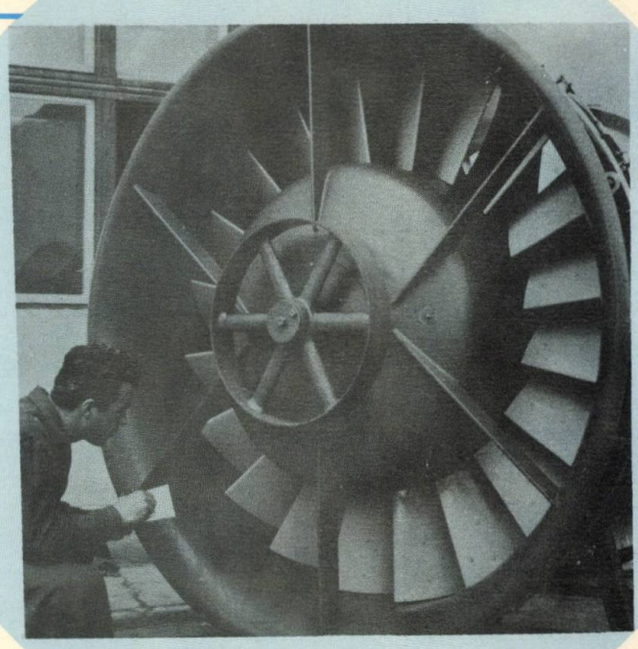

produce :

- mașini de uscat și termofixat țesături textile
- mașini de încleiat fire de urzeală
- mașini de tricotat semiautomate
- elemente pentru uzine de condiționarea aerului
- aeroterme
- instalații de vopsit, albit, pentru industria textilă

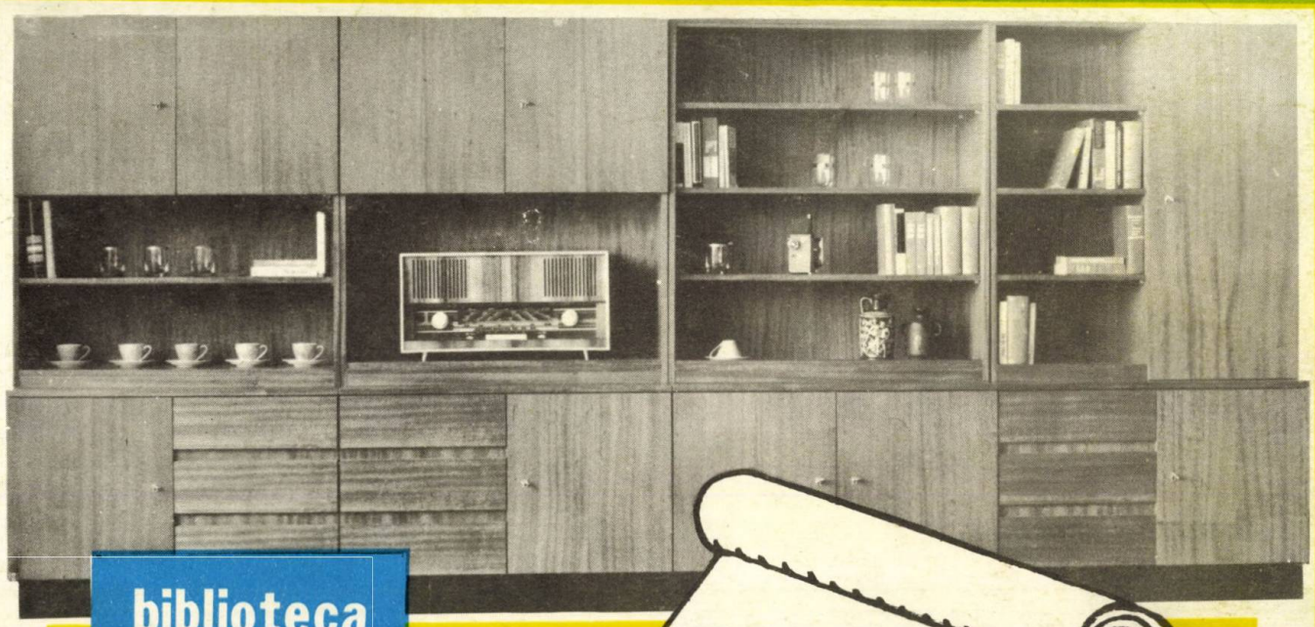

biblioteca
ASTORIA

două sugestii pentru căminul dv.

sufrageria
NARCISA

Două produse de calitate — un singur producător :
COMBINATUL DE PRELUCRARE A LEMNULUI — PITEȘTI
str. Dobrogeanu Gherea nr. 1 — telefon 12850

Lei 2

LUMEA

Nr. 18 26 aprilie 1973

CABINETUL DE PARTID SIBIU

1 MAI

Revoluţia de la 1848 din Ţările Române în conştiinţa vremii

Din actualitatea internaţională

BAGDAD • SANTIAGO
ROMA • OSLO

reportaj pe glob

Tokio Floarea de Sakura

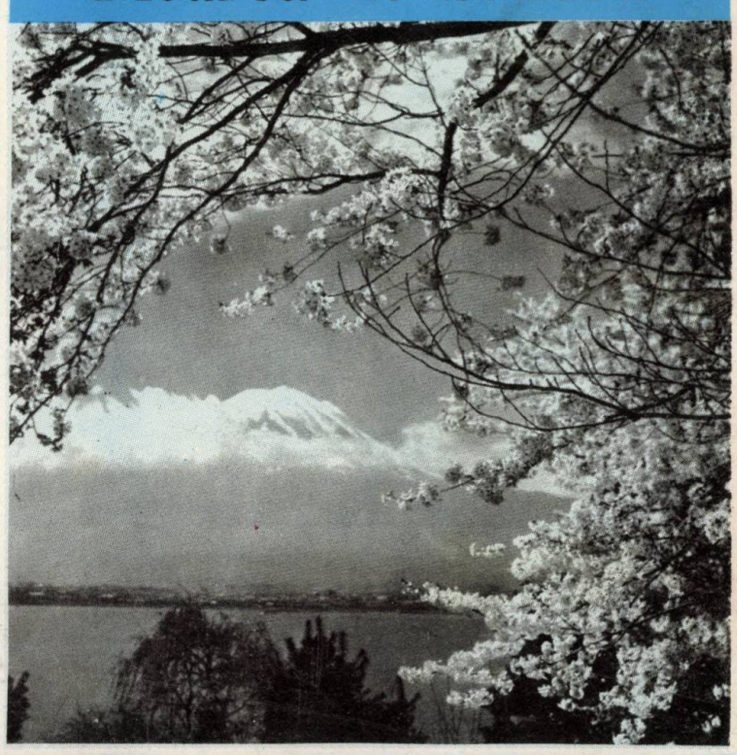

SEMNALE DIN UNIVERS

Epsilon cheamă Terra

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, a primit pe H. G. S. Ratnaweera, membru al Biroului Politic al Partidului Comunist din Sri Lanka, adjunct al secretarului general

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a primit
pe Dușan Gligorievici, membru al Consi-
iului Executiv Federal al R.S.F. Iugosla-
via, președintele părții iugoslave în Comi-
ia mixtă de colaborare economică

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a primit p
Gaston Thorn, ministrul afacerilor exter
al Luxemburgului

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a primit pe ministrul apărării al U.R.S.S., mareșalul Uniunii Sovietice A. A. Greciko